

«ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ» ԲԲԸ

Ֆինանսական հաշվետվություններ

**2024թ. դեկտեմբերի 31-ին
ավարտված տարվա համար**

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն	3
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն	8
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	9
Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն	10
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	11
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	12

«Զեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՍՊԸ
Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0010
Վ. Սարգսյան փ. 26/1
«Էրեբունի Պլազա» բիզնես կենտրոն, 8-րդ հարկ
Հեռախոս + 374 (10) 595 999
Կայք www.kpmg.am

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

«ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ի Բաժնետերերին և Տնօրենների խորհրդին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ի (Բանկ) ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը՝ առ 31 դեկտեմբերի 2024թ., այդ ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, որոնք ներառում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական մասերը և այլ բացատրական տեղեկատվություն:

Մեր կարծիքով, կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում Բանկի ֆինանսական վիճակը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքները և դրամական հոսքերը՝ Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված ՖՀՄՍ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների (ՖՀՄՍ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներ) համաձայն:

Կարծիքի հիմք

Մենք աուդիտն իրականացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ ներկայացված է մեր եզրակացության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Բանկից՝ համաձայն Հաշվապահների Եթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված Պրոֆեսիոնալ հաշվապահների մասնագիտական Եթիկայի միջազգային կանոնագրքի (Ներառյալ՝ Անկախության միջազգային ստանդարտները) (ՀԷՄՍԽ կանոնագիրք) և Հայաստանի Հանրապետությունում ֆինանսական հաշվետվությունների մեր աուդիտի նկատմամբ կիրառելի Եթիկայի պահանջների, և կատարել ենք Եթիկայի գծով մեր այլ պարտականություններն այդ պահանջներին և ՀԷՄՍԽ կանոնագրքին համապատասխան: Մենք գտնում ենք, որ մեր կողմից ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Աուդիտի առանցքային հարցեր

Աուդիտի առանցքային հարցեր են հանդիսանում այն հարցերը, որոնք ըստ մեր մասնագիտական դատողության, առավել Նշանակալի էին ընթացիկ ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում: Մենք դիտարկել ենք այդ հարցերը ֆինանսական հաշվետվությունների՝ որպես մեկ ամբողջության, մեր աուդիտի համատեքստում և ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ մեր կարծիքը ձևավորելիս և չենք տրամադրում առանձին կարծիք այդ հարցերի վերաբերյալ:

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներ

Տեղեկատվությունը ներկայացված է ֆինանսական հաշվետվություններին կից Ծանոթագրություն 27-ի (բ) կետում և Ծանոթագրություն 17-ում:

Աուդիտի առանցքային հարց	Աուդիտի առանցքային հարցի հետ կապված իրականացված աուդիտորական ընթացակարգեր
Հաճախորդներին տրված վարկերը կազմում են ընդհանուր ակտիվների 52%-ը և ներառում են ակնկալվող պարտքային կորուստների (այսուհետ՝ ԱՊԿ) գծով պահուստը, որը գնահատվում է կանոնավոր հիմունքով և զգայուն է կիրառվող ենթադրությունների նկատմամբ: Ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման մոդելով ղեկավարությունից պահանջվում է կատարել մասնագիտական դատողություններ և ենթադրություններ հետևյալ առանցքային հարցերի հետ կապված: - պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի և պարտազանցման ռեպերի ժամանակին բացահայտում հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների հետ կապված (բաշխում 1-ին, 2-րդ և 3-րդ փուլերի միջև՝ ՖՀՄՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ» (այսուհետ՝ ՖՀՄՍ 9) համաձայն), - պարտազանցման հավանականության և պարտազանցման ռեպերում առաջացող կորստի գնահատում, - ակնկալվող դրամական հոսքերի, այդ թվում՝ գրավի իրացումից ակնկալվող դրամական հոսքերի կանխատեսում 3-րդ փուլ դասված հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների համար: Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների մեծ ծավալի և ակնկալվող պարտքային կորուստների գումարների գնահատման բարդության և սուբյեկտիվության պատճառով, այս հարցը դիտարկվում է որպես աուդիտի առանցքային հարց:	Մենք վերլուծել ենք ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատմանը վերաբերող Բանկի մեթոդաբանության և քաղաքականության առանցքային դրույթները ՖՀՄՍ 9-ի պահանջների հետ համապատասխանության տեսանկյունից՝ գործընթացում նաև ներգրավելով պարտքային ռիսկերի գծով մեր ներքին մասնագետներին: Ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման հետ կապված ղեկավարության կողմից կատարված մասնագիտական դատողությունների և ենթադրությունների տեղին լինելը վերլուծելու համար իրականացրել ենք հետևյալ աուդիտորական ընթացակարգերը: - իրավաբանական անձանց տրված վարկերի համար գնահատել և ստուգել ենք վարկերի փուլերի միջև բաշխումը վերահսկող մոնիտորինգի համակարգի կառուցվածքը, աշխատանքը և գործառնական արդյունավետությունը, - հաճախորդներին տրված վարկերի ընդհանուր պորտֆելի համար, տեղեկատվական ռիսկերի կառավարման գծով մեր մասնագետների ներգրավմամբ, ստուգել ենք ժամկետանց օրերի հաշվարկը վերահսկող համակարգի կառուցվածքը, աշխատանքը և գործառնական արդյունավետությունը, որն օգտագործվում է որպես հիմք վարկերը փուլերի միջև բաշխելու համար: - իրավաբանական անձանց տրված վարկերի ընտրանքի համար, որոնց հետ կապված ակնկալվող պարտքային կորուստների հնարավոր փոփոխությունները կարող են նշանակալի ազդեցություն ունենալ ֆինանսական հաշվետվությունների վրա, ստուգել ենք, արդյոք փուլերը ճիշտ են որոշված Բանկի կողմից՝ վերլուծելով ֆինանսական և ոչ ֆինանսական տեղեկատվությունը, ինչպես նաև Բանկի կողմից կիրառված ենթադրությունները և մասնագիտական դատողությունները: 1-ին և 2-րդ փուլերին բաշխված՝ իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի համար, որոնց գծով պարտազանցման հավանականությունը գնահատվում է խմբային հիմունքով, գնահատել ենք համապատասխան մոդելների տեղին լինելը և համադրել ենք մոդելի ելակետային տվյալները առաջնային փաստաթղթերի տվյալների հետ ընտրանքային կարգով:

	- իրավաբանական անձանց տրված՝ 3-րդ փուլի վարկերի ընտրանքի համար, որոնց գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները գնահատվում են անհատական հիմունքով, գնահատել ենք ապագա դրամական հոսքերի կանխատեսման համար Բանկի կողմից կիրառված ենթադրությունները, ներառյալ իրացվելի գրավի իրացումից ակնկալվող մուտքերը և իրացման ակնկալվող պայմանները՝ հիմք ընդունելով մեր պատկերացումները և շուկայում հրապարակայնորեն հասանելի տեղեկատվությունը: Մենք հատուկ ուշադրություն ենք դարձրել հաճախորդներին տրված այն վարկերին, որոնք ըստ հավանականության կարող են առավել նշանակալի ազդեցություն ունենալ ֆինանսական հաշվետվությունների վրա: - իրավաբանական անձանց տրված՝ 1-ին և 2-րդ փուլերի վարկերի ընտրանքի համար, որոնց գծով պարտազանցման դեպքում առաջացող կորուստը գնահատվում է անհատական հիմունքով, գնահատել ենք պարտազանցման դեպքում առաջացող կորստի հաշվարկում օգտագործված ելակետային տվյալները՝ համեմատելով գրավի արժեքներն արտաքին գնահատողների հաշվետվությունների տվյալների հետ և ստուգելով կիրառված զեղչերի տեղին լինելը: - իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի համար, որոնց գծով պարտազանցման դեպքում առաջացող կորուստը գնահատվում է խմբային հիմունքով, գնահատել ենք համապատասխան մոդելների տվյալների ճշգրտությունը և համադրել ենք մոդելի ելակետային տվյալներն առաջնային աղբյուրների տվյալների հետ ընտրանքային կարգով: - գնահատել ենք ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկի Բանկի մեթոդաբանության կանխատեսման կարողությունը՝ համեմատելով 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ կատարված գնահատումները 2024թ. փաստացի արդյունքների հետ: - գնահատել ենք, արդյոք ֆինանսական հաշվետվությունների բացահայտումներն ըստ պատշաճի արտացոլում են Բանկի ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին
--	--

Այլ տեղեկատվություն

Ղեկավարությունը պատասխանատու է այլ տեղեկատվության համար: Այլ տեղեկատվությունը ներառում է տարեկան հաշվետվությունում պարունակվող տեղեկատվությունը, սակայն չի ներառում ֆինանսական հաշվետվությունները և վերջիններիս վերաբերյալ մեր աուդիտորական եզրակացությունը: Ակնկալվում է, որ տարեկան հաշվետվությունը կտրամադրվի մեզ այս աուդիտորական եզրակացության ամսաթվից հետո:

Ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ մեր եզրակացությունը չի անդրադառնում այլ տեղեկատվությանը, և մենք չենք արտահայտի որևէ հավաստիացում այդ տեղեկատվության վերաբերյալ:

Ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի հետ կապված մեր պատասխանատվությունն է ընթերցել վերը նշված այլ տեղեկատվությանը, երբ այն դառնա հասանելի, և այդ տեղեկատվությունն ընթերցելիս դիտարկել, թե արդյոք առկա են Էական անհամապատասխանություններ այլ տեղեկատվության և ֆինանսական հաշվետվությունների կամ աուդիտի ընթացքում մեր կողմից ձեռք բերված տեղեկատվության միջև կամ այլ Էական խեղաթյուրումներ:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով Էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Բանկի անընդհատ գործելու կարողության գնահատման համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատության վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, եթե ղեկավարությունը չունի Բանկը լուծարելու կամ Բանկի գործունեությունը դադարեցնելու մտադրություն, կամ չունի այդպես չվարվելու իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձից պատասխանատու են Բանկի ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները, որպես մեկ ամբողջություն, զերծ են Էական խեղաթյուրումներից, անկախ դրանց խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՍ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի Էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում և համարվում են Էական, երբ խելամոռեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք, առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվությունների օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

Որպես ԱՄՍ-ներին համապատասխան աուդիտի մաս, աուդիտի ողջ ընթացքում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- որոշակիացնում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի պատճառով ֆինանսական հաշվետվությունների Էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության պատճառով առաջացած Էական խեղաթյուրումը չհայտնաբերելու ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի պատճառով Էական խեղաթյուրումը չհայտնաբերելու ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի շրջանցում:

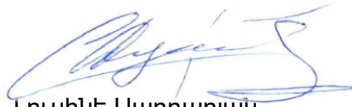
- պատկերացում ենք կազմում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, այլ ոչ թե Բանկի ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- գնահատում ենք կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության տեղին լինելը և ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և համապատասխան բացահայտումների ողջամտությունը:
- եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք, արդյոք առկա է Էական անորոշությունն դեպքերի կամ հանգամանքների հետ կապված, որոնք կարող են նշանակալի կասկած հարուցել Բանկի անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է Էական անորոշություն, մեզանից պահանջվում է մեր աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդ բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր աուդիտորական եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա դեպքերը կամ հանգամանքները կարող են հանգեցնել Բանկի կողմից անընդհատության հիմունքի կիրառման դադարեցմանը:
- գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների և դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, մենք տեղեկացնում ենք աուդիտի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց տրամադրում ենք նաև հավաստիացում, որ պահպանել ենք անկախությանը վերաբերող Եթիկայի պահանջները և տեղեկացնում ենք բոլոր հարաբերությունների և այլ հարցերի մասին, որոնք ըստ ողջամիտ ենթադրության, կարող են անդրադառնալ մեր անկախության վրա, և, կիրառելի լինելու դեպքում, ռիսկերը վերացնելու կամ անկախության պահպանմանն ուղղված միջոցառումների վերաբերյալ:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց հաղորդակցած հարցերից որոշում ենք այն հարցերը, որոնք համարվել են առավել նշանակալի ընթացիկ ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում և, հետևաբար, աուդիտի առանցքային հարցեր են: Մենք նկարագրում ենք այդ հարցերը մեր աուդիտորական եզրակացությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ օրենքով կամ այլ իրավական ակտերով արգելված է այդ հարցերի հրապարակային բացահայտումը, կամ, երբ խիստ բացառիկ հանգամանքներում, որոշում ենք, որ տվյալ հարցը չպետք է ներկայացվի աուդիտորական եզրակացությունում, քանի որ կարող է ողջամտորեն ակնկալվել, որ դրա ներկայացման հետ կապված բացասական հետևանքներն ավելի շատ կլինեն, քան դրա ներկայացմամբ պայմանավորված հանրային օգուտը:

Այս անկախ աուդիտորական եզրակացության ներկայացման համար հիմք հանդիսացող աուդիտի համար պատասխանատու գործընկերն է՝

Լուսինե Սարգսյան
Առաջադրանքի համար
պատասխանատու գործընկեր

KPMG Armenia LLC

«ԲԵՅ-ՓԻ-ԷՄ-ՋԻ Արմենիա» ՍՊԸ-ի տնօրեն
30 ապրիլի 2025թ.

Իրինա Գևորգյան
Ղեկավար գործընկեր
«ԲԵՅ-ՓԻ-ԷՄ-ՋԻ Արմենիա» ՍՊԸ-ի տնօրեն

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՈՄԻՏԵ
«ԲԵՅ-ՓԻ-ԷՄ-ՋԻ ԱՐՄԵՆԻԱ»
«KPMG ARMENIA»
02529689

	Ծնթգ.	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	5	34,824,592	28,686,345
Այլ տոկոսային եկամուտ	5	186,864	36,584
Տոկոսային ծախս	5	(14,281,873)	(11,890,488)
Չուտ տոկոսային եկամուտ		20,729,583	16,832,441
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	6	5,294,044	5,083,013
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախս	6	(2,873,066)	(2,199,349)
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով զուտ եկամուտ		2,420,978	2,883,664
Չուտ օգուտ փոխարժեքային տարբերություններից	7	4,905,303	5,298,680
Չուտ օգուտ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների գծով		6,524	46,562
Չուտ օգուտ/(վնաս) իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների գծով		4,712	(9,769)
Այլ գործառնական եկամուտ	8	660,398	1,047,027
Ողդակի բանկային ծախսեր	9	(866,663)	(899,056)
Գործառնական եկամուտը մինչև արժեզրկումը և այլ վարչական ծախսերը		27,860,835	25,199,549
Ֆինանսական գործիքների արժեզրկումից զուտ կորուստ	10	(722,240)	(1,071,774)
Անձնակազմի գծով ծախսեր		(7,693,312)	(7,100,471)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	11	(4,265,905)	(3,518,045)
Շահույթ մինչև շահութահարկով հարկումը		15,179,378	13,509,259
Շահութահարկի գծով ծախս	12	(2,988,234)	(2,683,638)
Տարվա շահույթ		12,191,144	10,825,621
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք՝ առանց շահութահարկի			
Հոլովածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս			
Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստի շարժ.			
- իրական արժեքի զուտ փոփոխություն		840,561	1,037,484
- շահույթ կամ վնաս վերադասակարգված զուտ գումար		(5,350)	(38,181)
Ընդամենը հոլովածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս		835,211	999,303
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք՝ առանց շահութահարկի		835,211	999,303
Տարվա ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք		13,026,355	11,824,924
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթ			
Բազային	26	6.51	5.78
Նորարացված	26	6.51	5.78

8-ից 91-րդ էջերում ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են ղեկավարության կողմից 2025թ. ապրիլի 30-ին և ստորագրվել են վերջինիս անունից:

Միեր Անանյան
Վարչության նախագահ

Անահիտ Վարդանյան
Գլխավոր հաշվապահ

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

	Ծնթգ.	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	13	43,729,842	41,026,726
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	14		
– Բանկի կողմից պահվող		26,468	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	14		
– Բանկի կողմից պահվող		46,616,105	43,195,798
– Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված		-	2,061,819
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	14		
– Բանկի կողմից պահվող		6,334,731	8,828,333
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխառություններ	15	62,946,100	81,945,350
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	16	25,857,102	11,388,297
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	17	218,113,724	200,539,343
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	18	5,708,289	5,686,187
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	19	2,929,373	2,741,445
Առգրավված ակտիվներ	17	1,472,840	1,636,735
Այլ ակտիվներ	20	5,754,478	4,446,257
Ընդամենը ակտիվներ		419,489,052	403,496,290
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	21	1,809,432	2,917,868
Այլ փոխառու միջոցներ	23	41,016,345	46,731,176
Ստորադաս պարտավորություն	23	1,634,588	1,668,804
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ		-	2,002,626
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	22	7,268,836	7,789,421
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	24	290,167,925	275,693,387
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ		418,304	25,610
Փոխառության հանձնառությունների գծով պահուստ	29	9,736	9,422
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	19	3,054,988	3,015,741
Ընթացիկ հարկային պարտավորություններ		1,291,767	1,566,580
Այլ պարտավորություններ	25	2,986,673	2,771,552
Ընդամենը պարտավորություններ		349,658,594	344,192,187
ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ			
Բաժնետիրական կապիտալ	26	9,366,725	9,366,725
Էմիսիոն եկամուտ		10,263,687	10,263,687
Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ		601,270	(233,941)
Զբաղիված շահույթ		49,598,776	39,907,632
Ընդամենը սեփական կապիտալ		69,830,458	59,304,103
Ընդամենը պարտավորություններ և սեփական կապիտալ		419,489,052	403,496,290

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից		
Ստացված տոկոսներ	34,943,545	28,384,106
Վճարված տոկոսներ	(14,008,809)	(11,472,231)
Ստացված միջնորդավճարներ և այլ վճարներ	5,294,044	5,083,013
Վճարված միջնորդավճարներ և այլ վճարներ	(2,873,066)	(2,199,349)
Չուտ վճարումներ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների գծով	-	(13,569)
Չուտ մուտքեր արտարժույթով գործառնականություններից	5,059,908	5,556,880
Ստացված գույքային գործառնական եկամուտ	(408,272)	147,971
Վճարումներ աշխատակիցներին	(7,795,572)	(6,878,911)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսերի գծով վճարումներ	(2,760,063)	(2,179,863)
Գործառնական ակտիվների (աճ)/նվազում		
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ	-	2,068
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխառություններ	17,760,464	(47,581,499)
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	(14,782,027)	(3,401,642)
Հաճախորդներին տրված վարկեր	(21,105,580)	(30,803,377)
Այլ ակտիվներ	(1,475,803)	(1,600,046)
Գործառնական պարտավորությունների աճ/(նվազում)		
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ	-	3,800
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	(1,148,703)	(2,156,270)
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	(2,000,023)	2,000,023
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	21,165,910	41,078,994
Այլ պարտավորություններ	473,552	(327,693)
Գործառնական գործունեությունից ստացված գույքային դրամական միջոցներ՝ մինչև շահութահարկի վճարումը	16,339,505	(26,357,595)
Վճարված շահութահարկ	(3,056,985)	(3,331,641)
Գործառնական գործունեությունից ստացված/գործառնական գործունեության համար (օգտագործված) դրամական հոսքեր	13,282,520	(29,689,236)
Դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից		
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	(864,519)	(1,189,009)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի ձեռքբերում	(20,886,327)	(45,504,703)
Մուտքեր իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի վաճառքից և մարումից	20,379,754	44,022,454
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի ձեռքբերում	(43,975)	(1,666,335)
Մուտքեր ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի մարումից	2,502,234	1,326,021
Ներդրումային գործունեությունից ստացված/ներդրումային գործունեության համար (օգտագործված) դրամական հոսքեր	1,087,167	(3,011,572)
Դրամական հոսքեր ֆինանսավորման գործունեությունից		
Վարձակալության գծով պարտավորությունների գծով վճարումներ	(894,885)	(775,333)
Վճարված շահաբաժիններ	(2,500,000)	(5,000,000)
Ստացված այլ փոխառու միջոցներ և ստորադաս պարտավորություններ	19,980,525	5,114,865
Այլ փոխառու միջոցների և ստորադաս պարտավորությունների մարում	(24,646,672)	(14,440,294)
Մուտքեր թողարկված պարտքային արժեթղթերից	3,909,273	3,316,201
Թողարկված պարտքային արժեթղթերի մարում	(4,278,857)	(1,158,420)
Ֆինանսավորման գործունեության համար օգտագործված դրամական հոսքեր	(8,430,616)	(12,942,981)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գույքային աճ/(նվազում)	5,939,071	(45,643,789)
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	(3,248,444)	1,157,263
Ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	12,489	16,578
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեսկզբի դրությամբ	41,026,726	85,496,674
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեվերջի դրությամբ	43,729,842	41,026,726

Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

հազ. դրամ	Բաժնետիրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը սեփական կապիտալ
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2023թ.	9,366,725	10,263,687	(1,233,244)	34,082,011	52,479,179
Տարվա շահույթ	-	-	-	10,825,621	10,825,621
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք					
– Իրական արժեքի գուտ փոփոխություն	-	-	1,037,484	-	1,037,484
– Շահույթ կամ վնաս վերադասակարգված գուտ գումար	-	-	(38,181)	-	(38,181)
Տարվա ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	999,303	10,825,621	11,824,924
Գործառնություններ սեփականատերերի հետ՝ գրանցված ուղղակիորեն սեփական կապիտալում					
Հայտարարված և վճարված շահաբաժիններ	-	-	-	(5,000,000)	(5,000,000)
Ընդամենը գործառնություններ սեփականատերերի հետ	-	-	-	(5,000,000)	(5,000,000)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	9,366,725	10,263,687	(233,941)	39,907,632	59,304,103
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2024թ.	9,366,725	10,263,687	(233,941)	39,907,632	59,304,103
Տարվա շահույթ	-	-	-	12,191,144	12,191,144
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք					
– Իրական արժեքի գուտ փոփոխություն	-	-	840,561	-	840,561
– Շահույթ կամ վնաս վերադասակարգված գուտ գումար	-	-	(5,350)	-	(5,350)
Տարվա ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	835,211	12,191,144	13,026,355
Գործառնություններ սեփականատերերի հետ՝ գրանցված ուղղակիորեն սեփական կապիտալում					
Հայտարարված և վճարված շահաբաժիններ	-	-	-	(2,500,000)	(2,500,000)
Ընդամենը գործառնություններ սեփականատերերի հետ	-	-	-	(2,500,000)	(2,500,000)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	9,366,725	10,263,687	601,270	49,598,776	69,830,458

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը
կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

1 Ընդհանուր տեղեկատվություն

(ա) Կառուցվածքը և գործունեությունը

«ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ն (Բանկ) բաց բաժնետիրական ընկերություն է, որի գործունեությունը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն: Բանկը 1991թ-ին հիմնադրված «Հայկապ Բանկ» ՓԲԸ-ի իրավահաջորդն է: Բանկն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից 1991թ. սեպտեմբերի 20-ին տրված թիվ 4 լիցենզիայի համաձայն:

Բանկի հիմնական գործունեությունն է ավանդների ներգրավումը, վարկերի տրամադրումը, արտաթույլով գործարքների իրականացումը և իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց այլ բանկային ծառայությունների մատուցումն է:

Բանկը հանդիսանում է Հայաստանի Հանրապետությունում ֆիզիկական անձանց ավանդների հատուցում երաշխավորող պետական համակարգի, Հայաստանի բանկերի միության, ArCa, Master Card, Visa International, Diners Club վճարային համակարգերի անդամ:

Բանկն իր գործունեությունն իրականացնում է 51 մասնաճյուղերի և Երևանում գտնվող գլխամասային գրասենյակի միջոցով: Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ Երևան, Բուզանդի 87 շ., 85 տարածք:

Ստորև ներկայացված է Բանկի բաժնետերերի կազմը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	2024թ.	2023թ.
«Ֆլեշ» ՍՊԸ	68.35%	68.35%
Բարսեղ Բեգլարյան	21.37%	21.37%
Սանասար Բեգլարյան	9.94%	9.94%
Այլ փոքրամասնության բաժնետերեր	0.34%	0.34%
	100.00%	100.00%

Բանկի վերջնական հսկող անձն է Բարսեղ Բեգլարյանը, ով իրավասու է ղեկավարել Բանկի գործառնություններն իր սեփական հայեցողությամբ և իր շահերից ելնելով: Բացի այդ, նա մասնակցություններ ունի Բանկի հետ առնչություն չունեցող այլ կազմակերպություններում:

Հաշվետու ամսաթվից հետո բաժնետերերի կազմը չի փոխվել:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի աշխատակիցների թիվը կազմում էր 1,068 (2023թ-ին՝ 1,066):

Կապակցված կողմերի հետ գործարքների վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 31-ում:

(բ) Հայաստանի գործարար միջավայրը

Բանկն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Հետևաբար, Բանկի գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկան, որին բնորոշ են զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ, սակայն կարող են ունենալ տարբեր մեկնաբանություններ և ենթակա են հաճախակի փոփոխությունների, ինչը, այլ իրավական և ֆինանսական խոչընդոտների հետ մեկտեղ, լրացուցիչ բարդություններ է ստեղծում Հայաստանում գործող կազմակերպությունների համար: Բացի այդ, շարունակական բնույթ կրող ռազմական հակամարտությունը Հայաստանի և Ադրբեջանի միջև, որի ավարտին Լեռնային Ղարաբաղի տարածքն անցավ Ադրբեջանի վերահսկողության ներքո 2023թ. սեպտեմբերին, և Ռուսաստանի Դաշնության և Ուկրաինայի միջև շարունակվող ռազմական հակամարտությունը մեծացրել է անորոշությունը գործարար միջավայրում: Հայաստանի և Ադրբեջանի միջև իրավիճակը շարունակում է լարված մնալ՝ երկրների միջև սահմանի սահմանազատման շուրջ շարունակվող տարաձայնությունների պատճառով:

Ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Այսպես գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

2 Պատրաստման հիմունքներ

(ա) Համապատասխանության հավաստում

Ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված ՖՀՄՄ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների (ՖՀՄՄ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներ) համաձայն:

(բ) Չափման հիմունքներ

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվների և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի և և իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի, որոնք ներկայացված են իրական արժեքով:

(գ) Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Բանկի ֆունկցիոնալ արժույթը ՀՀ դրամն է (դրամ), որը, լինելով Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը, արտացոլում է Բանկի գործունեության հիմքում ընկած իրադարձությունների և հանգամանքների տնտեսական էությունը: Դրամը նաև այս ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթն է:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ի պաշտոնական փոխարժեքներն էին համապատասխանաբար 396.56 դրամ և 404.79 դրամ 1 ԱՄՆ դոլարի համար և 413.89 դրամ և 447.9 դրամ 1 եվրոյի համար:

Ֆինանսական տեղեկատվությունը ներկայացված է դրամով՝ հազարների ճշտությամբ, եթե այլ բան նշված չէ:

(դ) Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՄ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար ղեկավարությունից պահանջվում է կատարել մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամտի և ծախսերի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և հիմքում ընկած ենթադրությունները պարբերաբար վերանայվում են: Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են առաջընթաց:

Դատողություններ

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում կատարված դատողությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնք նշանակալի ազդեցություն ունեն ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների վրա, ներկայացված է հետևյալ ծանոթագրություններում:

- ֆինանսական ակտիվների դասակարգում. այն բիզնես մոդելի գնահատում, որի շրջանակում պահվում են ակտիվները, և գնահատում, արդյոք ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ – Ծանոթագրություն 4(ե)(i),
- չափանիշների սահմանում որոշելու համար, արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական ակտիվի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր կամ տեղի է ունեցել պարտազանցում, որոշելու համար ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման մեջ ապագայամետ տեղեկատվությունը ներառելու մեթոդաբանությունը և ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման համար օգտագործվող մոդելների ընտրություն – Ծանոթագրություն 27(բ):

Ենթադրություններ և գնահատման անորոշություն

Այն ենթադրությունների և գնահատման անորոշության վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնց դեպքում առկա է նշանակալի ռիսկ, որ դրանք հաջորդ ֆինանսական տարվա ընթացքում կարող են հանգեցնել ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքի էական ճշգրտումների, ներկայացված է հետևյալ ծանոթագրությունում.

- ֆինանսական գործիքների արժեզրկում. որոշել ելակետային տվյալներն ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման մոդելի համար, այդ թվում՝ վերականգնվող դրամական հոսքերը գնահատելու համար կիրառվող հիմնական ենթադրությունները և ապագայամետ տեղեկատվության ներառումը – Ծանոթագրություն 27(բ):

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական մասերի փոփոխություններ

Բանկը վաղաժամ չի կիրառել հրապարակված, սակայն դեռևս ուժի մեջ չմտած որևէ նոր ստանդարտ, մեկնաբանություն կամ փոփոխություն այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս:

Որոշ փոփոխություններ և մեկնաբանություններ առաջին անգամ կիրառվում են 2024թ-ին, սակայն նշանակալի ազդեցություն չունեն Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների և հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վրա:

4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական մասեր

Ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը հետևողականորեն կիրառվել է այս ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար:

(ա) Արտարժույթով գործառնություններ

Արտարժույթով գործառնությունները վերահաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի գործառնության ամսաթվի փոխարժեքով:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերահաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի այդ օրվա փոխարժեքով: Դրամային հոդվածների հետ կապված արտարժույթով գործառնությունների գծով օգուտը կամ կորուստն իրենից ներկայացնում է տարբերությունը ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված՝ ժամանակաշրջանի համար արդյունավետ տոկոսադրույթով հաշվարկված տոկոսների և վճարումների մասով ճշգրտված ամորտիզացված արժեքի և հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործող փոխարժեքով վերահաշվարկված՝ արտարժույթով արտահայտված ամորտիզացված արժեքի միջև:

Իրական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերահաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի իրական արժեքի որոշման ամսաթվի փոխարժեքով: Սկզբնական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործառնության ամսաթվի փոխարժեքով:

Վերահաշվարկից առաջացող փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող բաժնային գործիքների վերահաշվարկից առաջացող տարբերությունների, բացի այն դեպքերից, երբ տարբերությունն առաջանում է արժեզրկման պատճառով, որի դեպքում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված փոխարժեքային տարբերությունները վերադասակարգվում են որպես շահույթ կամ վնաս:

(բ) Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքներ են կանխիկ թղթադրամները և մետաղադրամները, ՀՀ ԿԲ-ում պահվող մնացորդներն, այդ թվում՝ ՀՀ դրամով արտահայտված պարտադիր պահուստը և այլ բանկերում պահվող սահմանափակումներ չունեցող մնացորդները (նոստրո հաշիվներ): Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

(գ) Տոկոսներ

Արդյունավետ տոկոսադրույք

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի համար գնահատված ապագա դրամական վճարումները կամ մուտքերը գեղչում է ճիշտ մինչև՝

- ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեք կամ
- ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեք:

Ֆինանսական գործիքների, բացառությամբ ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվների, արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկելիս Բանկը գնահատում է ապագա դրամական հոսքերը՝ դիտարկելով ֆինանսական գործիքի բոլոր պայմանագրային պայմանները, սակայն առանց հաշվի առնելու ակնկալվող պարտքային կորուստները: Ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար հաշվարկվում է պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույք՝ կիրառելով գնահատված ապագա դրամական հոսքերը՝ ներառյալ ակնկալվող պարտքային կորուստները:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկը ներառում է գործարքի գծով ծախսումները և վճարված կամ ստացված բոլոր միջնորդավճարները և գումարները, որոնք կազմում են արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասը: Գործարքի գծով ծախսումները ներառում են այն լրացուցիչ ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Ամորտիզացված արժեք և համախառն հաշվեկշռային արժեք

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքն այն գումարն է, որով ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած մայր գումարի վճարումները, գումարած կամ հանած արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված սկզբնական և մարման եկթակա գումարների միջև տարբերության կուտակային ամորտիզացիան և, ֆինանսական ակտիվների համար՝ ճշգրտված ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստով:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքն է նախքան ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստի գծով ճշգրտումը:

Տոկոսային եկամտի և ծախսի հաշվարկ

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկվում է ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության սկզբնական ճանաչման պահին: Տոկոսային եկամուտը և ծախսը հաշվարկելիս արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ (եթե ակտիվը պարտքային առումով արժեզրկված չէ) կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Արդյունավետ տոկոսադրույքը վերանայվում է լողացող դրույքով գործիքների դրամական հոսքերի պարբերական վերագնահատման արդյունքում՝ շուկայական դրույքների փոփոխություններն արտացոլելու նպատակով:

Այնուամենայնիվ, սկզբնական ճանաչումից հետո պարտքային առումով արժեզրկված դարձած ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքը ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ակտիվն այլևս չի համարվում պարտքային առումով արժեզրկված, տոկոսային եկամտի հաշվարկը կրկին իրականացվում է համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Սկզբնական ճանաչման պահին պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է կիրառելով պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքն ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Տոկոսային եկամտի հաշվարկը չի իրականացվում համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ, նույնիսկ եթե ակտիվի պարտքային ռիսկը նվազում է:

Տեղեկատվությունն այն մասին, թե որ դեպքերում են ֆինանսական ակտիվները համարվում պարտքային առումով արժեզրկված, ներկայացված է Ծանոթագրություն 4(ե)(iv) կետում:

Ներկայացում

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ներկայացված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեջոդով հաշվարկած տոկոսային եկամուտը ներառում է՝

- ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսները,
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքների գծով տոկոսները:

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ներկայացված այլ տոկոսային եկամուտը ներառում է ֆինանսական վարձակալություններում գուտ ներդրումների գծով տոկոսային եկամուտը:

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ներկայացված տոկոսային ծախսը ներառում է ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորությունների գծով տոկոսային ծախսը:

(դ) Վճարներ և միջնորդավճարներ

Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով եկամուտը և ծախսերը, որոնք կազմում են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասը, ներառվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկում (տես Ծանոթագրություն 4(գ)):

Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով այլ եկամուտը, ներառյալ հաշիվների սպասարկման վճարները, ճանաչվում են համապատասխան ծառայությունը մատուցելիս: Եթե չի ակնկալվում, որ փոխատվության հանձնառությունը կհանգեցնի վարկի տրամադրմանը, համապատասխան փոխատվության հանձնառության գծով վճարը ճանաչվում է գծային մեթոդով՝ հանձնառության ժամկետի ընթացքում:

Հաճախորդի հետ պայմանագիրը, որի արդյունքում Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչվում է ֆինանսական գործիք, կարող է մասնակիորեն գտնվել ՖՀՄՍ 9-ի գործողության ոլորտում և մասնակիորեն՝ ՖՀՄՍ 15-ի գործողության ոլորտում: Նման դեպքերում Բանկը նախ կիրառում է ՖՀՄՍ 9-ը՝ առանձնացնելու և չափելու համար պայմանագրի այն մասը, որը գտնվում է ՖՀՄՍ 9-ի գործողության ոլորտում, այնուհետև կիրառում է ՖՀՄՍ 15-ը՝ պայմանագրի մնացած մասի համար:

Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով այլ ծախսերը հիմնականում վերաբերում են գործարքների գծով վճարներին և սպասարկման վճարներին, որոնք առաջանում են հաճախորդների հետ իրականացված փաստացի գործարքներից: Ծախսերը, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են եկամտի առաջացմանը և չեն բխում հաճախորդների հետ իրականացված փաստացի գործարքներից, Բանկը դասակարգում է որպես այլ գործառնական ծախսեր: Մնացած բոլոր ծախսերը դասակարգվում են որպես ընդհանուր վարչական ծախսեր:

(ե) Ֆինանսական ակտիվներ և ֆինանսական պարտավորություններ

i. Դասակարգում

Ֆինանսական ակտիվներ

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական ակտիվը դասակարգում է որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմանները և նախորոշված չէ որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

- ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն է պահել ակտիվը պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու համար և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Պարտքային գործիքը չափվում է իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմանները և նախորդված չէ որպես իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

- ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն իրագործվում է թե՛ պայմանագրային դրամական հոսքերը հավաքելու և թե՛ ֆինանսական ակտիվները վաճառելու միջոցով և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվների գծով օգուտները և կորուստները ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, բացառությամբ ստորև ներկայացվածների, որոնք ճանաչվում են նույն կերպ ինչ որ և ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով օգուտը և կորուստները:

- արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ,
- ակնկալվող պարտքային կորուստ և հակադարձումներ և
- արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններից օգուտներ և կորուստներ:

Երբ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչվում է, այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում նախկինում ճանաչված կուտակային օգուտը կամ կորուստը սեփական կապիտալից վերադասակարգվում է շահույթ կամ վնաս:

Առևտրական նպատակով չափվող բաժնային գործիքում ներդրման սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը կարող է անշրջելի ընտրություն կատարել՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ներկայացնելու իրական արժեքի հետագա փոփոխությունները: Այս ընտրությունը կատարվում է առանձին՝ յուրաքանչյուր ներդրման համար:

Այս բաժնային գործիքների գծով օգուտները և կորուստները երբեք չեն վերադասակարգվում շահույթի կամ վնասի կազմ, և շահույթում կամ վնասում արժեգրվում չի ճանաչվում: Ծահաբաժինները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ շահաբաժինն ակնհայտորեն ներկայացնում է ներդրման ինքնարժեքի մասի վերականգնումը, որի դեպքում ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում: Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում ճանաչված կուտակային օգուտները և կորուստները փոխանցվում են չբաշխված շահույթ՝ ներդրման օտարման պահին:

Մյուս բոլոր ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Բացի այդ, սկզբնական ճանաչման պահին Բանկը կարող է անշրջելիորեն նախորդել ֆինանսական ակտիվը, որն այսպես բավարարում է ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվելու պահանջները, որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, եթե դա կվերացնի կամ էականորեն կնվազեցնի հաշվառման անհամապատասխանությունը, որը հակառակ դեպքում կառաջանար:

Բիզնես մոդելի գնահատում

Բանկը պորտֆելի մակարդակով գնահատում է այն բիզնես մոդելի նպատակը, որի շրջանակում պահվում է ակտիվը, քանի որ այս գնահատումը լավագույնս արտացոլում է գործունեությունը կառավարելու և ղեկավարությանը տեղեկատվություն տրամադրելու եղանակը: Այդ դեպքում դիտարկվում է հետևյալ տեղեկատվությունը:

- պորտֆելի համար սահմանված քաղաքականությունը և նպատակները և այդ քաղաքականության աշխատանքը գործնականում: Մասնավորապես, արդյոք ղեկավարության ռազմավարության նպատակն է ապահովել պայմանագրով նախատեսված տոկոսային եկամտի ստացումը, տոկոսային որոշակի եկամտաբերության մակարդակը, համապատասխանեցնել ֆինանսական ակտիվների ժամկետներն այն պարտավորությունների ժամկետներին, որոնք ֆինանսավորում են այդ ակտիվներով, կամ իրացնել դրամական հոսքերն ակտիվների վաճառքի միջոցով:

- ինչպես է գնահատվում պորտֆելի կատարողականը և ինչպես է այդ տեղեկատվությունը հաղորդվում Բանկի ղեկավարությանը:
- բիզնես մոդելի (և այդ բիզնես մոդելում պահվող ֆինանսական ակտիվների) վրա ազդող ռիսկերը և այդ ռիսկերի կառավարման եղանակը:
- ինչպես են վարձատրվում բիզնեսի ղեկավարները (օրինակ՝ արդյոք վարձատրությունը հիմնված է կառավարվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի, թե՛ հավաքված դրամական հոսքերի վրա):
- նախորդ ժամանակաշրջաններում վաճառքների հաճախականությունը, ծավալը և ժամկետները, այդ վաճառքների պատճառները և ապագա վաճառքների հետ կապված ակնկալիքները: Այնուամենայնիվ, վաճառքների վերաբերյալ տեղեկատվությունը չի դիտարկվում մեկուսի, այն դիտարկվում է որպես մեկ ընդհանուր վերլուծության մաս առ այն, թե ինչպես են իրագործվում ֆինանսական ակտիվների կառավարման համար Բանկի առաջադրված նպատակները և ինչպես են իրացվում դրամական հոսքերը:

Ֆինանսական ակտիվները, որոնք պահվում են առևտրական նպատակով կամ կառավարվում են և որոնց արդյունքը գնահատվում է իրական արժեքի հիմունքով, չափվում են իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով, քանի որ չեն պահվում ոչ պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու և ոչ էլ՝ թե՛ պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու և թե՛ ֆինանսական ակտիվներ վաճառելու համար:

Գնահատում, արդյոք պայմանագրային դրամական հոսքերը միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ են

Այս գնահատման նպատակների համար «մայր գումարը» սահմանվում է որպես ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը սկզբնական ճանաչման պահին: «Տոկոսը» սահմանվում է որպես փողի ժամանակային արժեքի և որոշակի ժամանակահատվածում չմարված մայր գումարի հետ կապված պարտքային ռիսկի և փոխատվության հետ առնչվող այլ հիմնական ռիսկերի ու ծախսերի (օրինակ՝ իրացվելիության ռիսկի և վարչական ծախսերի) համար հատուցում և ներառում է շահույթի մարժան:

Գնահատելու համար, արդյոք պայմանագրային դրամական հոսքերը միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ են, Բանկը դիտարկում է գործիքի պայմանագրային պայմանները: Այս դիտարկումը ներառում է այն գնահատումը, արդյոք ֆինանսական ակտիվը պարունակում է այնպիսի պայմանագրային պայման, որը կարող է այնպես փոխել պայմանագրային դրամական հոսքերի ժամկետները կամ գումարը, որ ֆինանսական ակտիվը չբավարարի այս պայմանը: Գնահատումն իրականացնելիս Բանկը դիտարկում է հետևյալը.

- պայմանական դեպքերը, որոնք կարող են փոխել դրամական հոսքերի գումարը և ժամկետները,
- լծակավորման հատկանիշը,
- վաղաժամ մարման և ժամկետի երկարաձգման պայմանները,
- պայմանները, որոնք սահմանափակում են Բանկի պահանջը որոշակի ակտիվներից առաջացող դրամական հոսքերով (օրինակ՝ առանց ռեզրեսի իրավունքի ակտիվների գծով պայմանավորվածությունների), և
- հատկանիշները, որոնք փոփոխում են փողի ժամանակային արժեքի համար հատուցումը, օրինակ՝ տոկոսադրույքների պարբերաբար վերասահմանումը:

Բանկն ունի հաստատուն տոկոսադրույքով երկարաժամկետ վարկերի պորտֆել, որոնց հետ կապված հնարավորություն ունի վերանայել տոկոսադրույքը ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված հիմնական տոկոսադրույքի փոփոխության դեպքում: Վարկառուն հնարավորություն ունի կամ համաձայնվել վերանայված տոկոսադրույքի հետ, կամ մարել վարկն անվանական արժեքով՝ առանց տուգանքի: Բանկը որոշել է, որ այս վարկերի պայմանագրային դրամական հոսքերը հանդիսանում են միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ, քանի որ այս հնարավորությունից օգտվելու դեպքում տոկոսադրույքն այնպես է փոփոխվում, որ դառնում է փողի ժամանակային արժեքի և որոշակի ժամանակահատվածում չմարված մայր գումարի հետ կապված պարտքային ռիսկի և փոխատվության հետ առնչվող այլ հիմնական ռիսկերի ու ծախսերի համար հատուցում: Փոխարենը, Բանկն այս վարկերը դիտարկում է որպես ըստ իրենց էության լողացող տոկոսադրույքով վարկեր (տես Ծանոթագրություն 4(ե)(iii)):

Վերադասակարգում

Ֆինանսական ակտիվները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Բանկը փոխում է ֆինանսական ակտիվների կառավարման իր բիզնես մոդելը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկն իր ֆինանսական պարտավորությունները, բացառությամբ ֆինանսական երաշխավորությունների և փոխատվության հանձնառությունների, դասակարգում է ամորտիզացված արժեքով չափվող կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական պարտավորությունների դասին:

Վերադասակարգում

Ֆինանսական պարտավորությունները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո:

ii. Ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ փոխանցում է դրամական հոսքեր ստանալու իրավունքներն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, կամ որում Բանկը ոչ փոխանցում, ոչ էլ պահպանում է սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը:

Ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչելիս ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի (կամ ապաճանաչված մասի վրա բաշխված հաշվեկշռային արժեքի) և (i) ստացված հատուցման (ներառյալ ձեռք բերված որևէ նոր ակտիվ՝ հանած ստանձնած որևէ նոր պարտավորություն) և (ii) այլ համապարփակ արդյունքում ճանաչված կուտակային օգուտի կամ կորստի գումարի տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող նախորոշված բաժնային ներդրումային արժեթղթերի գծով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում ճանաչված կուտակային օգուտը/կորուստը չի ճանաչվում շահույթում կամ վնասում նշված արժեթղթերի ապաճանաչման ժամանակ: Ապաճանաչման պահանջները բավարարող փոխանցված ֆինանսական ակտիվներում Բանկի կողմից ստեղծված կամ պահպանված մասնակցությունը ճանաչվում է որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն:

Բանկը իրականացնում է գործարքներ, որոնցով փոխանցում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվների սեփականության հետ կապված բոլոր կամ, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները կամ դրանց մի մասը: Նման դեպքերում փոխանցված ակտիվները չեն ապաճանաչվում: Այսպիսի գործարքների օրինակներ են արժեթղթերի փոխատվությունը և վաճառքի ու հետգնման գործարքները:

Գործարքներում, որոնցում Բանկը ոչ պահպանում է, ոչ էլ փոխանցում է ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, և պահպանում է ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը, Բանկը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվն այդ ֆինանսական ակտիվում իր շարունակվող ներգրավվածության չափով, որն այն չափն է, որով Բանկը ենթարկվում է փոխանցված ակտիվի արժեքի փոփոխությունների ազդեցությանը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունն այն դեպքում, երբ իր պայմանագրային պարտականությունները կատարվում են, կամ չեղյալ են համարվում, կամ ուժը կորցնում են:

iii. Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների վերափոխում

Ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները վերափոխվում են, Բանկը գնահատում է, արդյոք վերափոխված ակտիվի դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են: Եթե դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են («նշանակալի վերափոխում»), ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս դեպքում սկզբնական ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչվում է և ճանաչվում է նոր ֆինանսական ակտիվ իրական արժեքով՝ գումարած պայմաններին համապատասխանող գործարքի գծով ծախսումները:

Որպես փոփոխության մաս ստացված վճարները հաշվառվում են հետևյալ կերպ.

- վճարները, որոնք դիտարկվում են նոր ակտիվի իրական արժեքը որոշելիս, և վճարները, որոնք իրենցից ներկայացվում են պայմաններին համապատասխանող գործարքի գծով ծախսումների հատուցում, ներառվում են ակտիվի սկզբնական չափման մեջ,
- մյուս վճարները ներառվում են շահույթում կամ վնասում՝ որպես ապահանջումից օգուտի կամ կորուստի մաս:

Գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական պարտավորությունների դրամական հոսքերի վերափոխումը չի դիտարկվում որպես վերափոխում, եթե բխում է գոյություն ունեցող պայմանագրային պայմաններից, օրինակ՝ Բանկի կողմից տոկոսադրույքների փոփոխությունը ՀՀ ԿԲ-ի հիմնական տոկոսադրույքի փոփոխությունների արդյունքում, եթե վարկային պայմանագրով Բանկն իրավունք ունի կատարել նման փոփոխություն:

Բանկն իրականացնում է փոփոխության նշանակալի լինելու քանակական և որակական գնահատում, այսինքն, գնահատում է, արդյոք սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբերվում են վերափոխված կամ փոխարինված ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերից: Բանկը գնահատում է վերափոխման նշանակալի լինելը դիտարկելով քանակական և որակական գործոնները հետևյալ հերթականությամբ՝ որակական գործոններ, քանակական գործոններ, որակական և քանակական գործոնների համատեղ ազդեցություն: Եթե դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են, ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս գնահատումն իրականացնելիս Բանկը կիրառում է ֆինանսական պարտավորությունների ապահանջման համար օգտագործված ուղեցույցին նմանատիպ ուղեցույց:

Բանկը եզրահանգում է, որ վերափոխումը նշանակալի է հետևյալ որակական գործոնների հիման վրա.

- ֆինանսական ակտիվի արժույթի փոփոխություն,
- գրավի կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների փոփոխություն,
- ֆինանսական ակտիվի պայմանների այնպիսի փոփոխություն, որը հանգեցնում է միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ հանդիսանալու չափանիշի հետ անհամապատասխանությանը:

Եթե դրամական հոսքերի վերափոխումը պայմանավորված է փոխառուի ֆինանսական դժվարություններով, ապա որպես կանոն վերափոխման նպատակն է առավելագույն չափով վերականգնել ակտիվը պայմանագրի սկզբնական պայմաններով, այլ ոչ՝ սկզբնավորել նոր ակտիվ նշանակալիորեն տարբեր պայմաններով: Եթե Բանկը մտադիր է այնպես վերափոխել ֆինանսական ակտիվը, որպեսզի ներվեն դրամական հոսքերը, ապա այն նախ դիտարկում է, արդյոք ակտիվի մի մասը պետք է դուրս գրվի նախքան վերափոխումը կատարելը (տես ստորև ներկայացված դուրսգրման քաղաքականությունը): Այս մոտեցումն ազդում է քանակական գնահատման արդյունքի վրա և նշանակում է, որ ապահանջման չափանիշները միշտ չէ որ բավարարվում են նման դեպքերում: Բանկն իրականացնում է նաև որակական գնահատում՝ վերափոխման նշանակալի լինելը գնահատելու համար:

Եթե ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվի վերափոխումը չի հանգեցնում ֆինանսական ակտիվի ապահանջմանը, Բանկը նախ վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը, կիրառելով ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը, և արդյունքում առաջացող ճշգրտումը ճանաչում է որպես վերափոխումից օգուտ կամ կորուստ շահույթում կամ վնասում: Լողացող տոկոսադրույքով ֆինանսական ակտիվների համար վերափոխումից օգուտը կամ կորուստը հաշվարկելու համար օգտագործված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը ճշգրտվում է արտացոլելու համար ընթացիկ շուկայական պայմանները փոփոխության պահին: Վերափոխման շրջանակում ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար կամ ստացված վճար ճշգրտում է վերափոխված ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը և ամորտիզացվում է վերափոխված ֆինանսական ակտիվի մնացած ժամկետի ընթացքում:

Եթե նման վերափոխումն իրականացվում է փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով, ապա օգուտը կամ կորուստը ներկայացվում է արժեզրկումից կորուստների հետ միասին: Մյուս դեպքերում այն ներկայացվում է որպես արդյունավետ տոկոսադրույքով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ:

Հաստատուն տոկոսադրույքով վարկերի համար, որոնց դեպքում փոխառուն հնարավորություն ունի վաղաժամ մարել վարկն անվանական արժեքով՝ առանց էական տուգանքի, Բանկը հաշվառում է տոկոսադրույքի վերափոխումը մինչև ընթացիկ շուկայական տոկոսադրույքի մակարդակը՝ կիրառելով լողացող տոկոսադրույքով ֆինանսական գործիքների համար գործող ուղեցույցը: Սա նշանակում է, որ արդյունավետ տոկոսադրույքը ճշգրտվում է առաջընթաց:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ վերափոխվում են վերջինիս պայմանները և երբ վերափոխված պարտավորության դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են: Այս դեպքում վերափոխված պայմանների հիման վրա ճանաչվում է նոր ֆինանսական պարտավորություն իրական արժեքով: Մարված ֆինանսական պարտավորության և վերափոխված պայմաններով նոր ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքների տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Վճարված հատուցումը ներառում է փոխանցված ոչ ֆինանսական ակտիվները (առկայության դեպքում) և ստանձնած պարտավորությունները, այդ թվում՝ նոր վերափոխված ֆինանսական պարտավորություններ:

Բանկն իրականացնում է վերափոխման նշանակալի լինելու քանակական և որակական գնահատում՝ դիտարկելով որակական գործոնները, քանակական գործոնները և որակական և քանակական գործոնների համատեղ ազդեցությունը: Բանկը եզրահանգում է, որ վերափոխումը նշանակալի է հետևյալ որակական գործոնների հիման վրա.

- ֆինանսական պարտավորության արժույթի փոփոխություն,
- գրավի կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների փոփոխություն,
- փոխարկման հնարավորության ներառում,
- ֆինանսական պարտավորության ստորադասության փոփոխություն:

Քանակական գնահատման համար պայմանները նշանակալիորեն տարբեր են, եթե նոր պայմաններով դրամական հոսքերի զեղչված ներկա արժեքը, ներառյալ վճարված վճարները զուտ ստացված վճարներով և զեղչված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով, նվազագույնը 10 տոկոսով տարբերվում է սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մնացած դրամական հոսքերի զեղչված ներկա արժեքից:

Եթե ֆինանսական պարտավորության վերափոխումը չի բավարարում ապաճանաչման պայմանները, պարտավորության ամորտիզացված արժեքը վերահաշվարկվում է, զեղչելով վերափոխված դրամական հոսքերը սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով, և արդյունքում առաջացող օգուտը կամ կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Լողացող դրույքով ֆինանսական պարտավորությունների համար վերափոխումից օգուտը կամ կորուստը հաշվարկելու համար օգտագործված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը ճշգրտվում է արտացոլելու համար ընթացիկ շուկայական պայմանները վերափոխման պահին: Ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար ճշգրտում է վերափոխված ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը և ամորտիզացվում է վերափոխված ֆինանսական ակտիվի մնացորդային ժամանակահատվածում: Ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար ճանաչվում է որպես պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտում և ամորտիզացվում է վերափոխված ֆինանսական պարտավորության մնացորդային ժամանակահատվածում գործիքի արդյունավետ տոկոսադրույքի վերահաշվարկի միջոցով:

iv. Արժեզրկում

Տես նաև Ծանոթագրություն 27(գ):

Բանկը ճանաչում է կորստի պահուստ ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չհասնող հետևյալ ֆինանսական գործիքների համար.

- պարտքային գործիքներ հանդիսացող ֆինանսական ակտիվներ,
- զուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալություններում,
- ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր և
- փոխառվողության հանձնառություններ:

Բաժնային գործիքներում ներդրումների գծով արժեզրկումից կորուստ չի ճանաչվում:

Բանկը կորստի պահուստը չափում է ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարով, բացառությամբ հետևյալ գործիքների, որոնց համար վնասի գծով պահուստը չափվում է 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարով.

- պարտքային ներդրումային արժեթղթեր, որոնք համարվում են ցածր պարտքային ռիսկ ունեցող հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և
- այլ ֆինանսական գործիքներ (բացառությամբ ֆինանսական վարձակալություններում գուտ ներդրումների), որոնց գծով պարտքային ռիսկը նշանակալիորեն չի աճել սկզբնական ճանաչումից ի վեր (տես Ծանոթագրություն 26(գ)):

12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներն իրենցից ներկայացնում են ակնկալվող պարտքային կորուստների այն մասը, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքի գծով հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսում հնարավոր պարտագանգման դեպքերից: Ֆինանսական գործիքները, որոնց գծով ճանաչվում են 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներ, դիտարկվում են որպես 1-ին փուլի ֆինանսական գործիքներ:

Ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներն իրենցից ներկայացնում են այն ակնկալվող պարտքային կորուստները, որոնք առաջանում են բոլոր հնարավոր պարտագանգման դեպքերից ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի ընթացքում: Ֆինանսական գործիքները, որոնց գծով ճանաչվում են ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ, դիտարկվում են որպես 2-րդ փուլի ֆինանսական գործիքներ (եթե պարտքային ռիսկը նշանակալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից ի վեր, բայց ֆինանսական գործիքները պարտքային առումով արժեզրկված չեն) և 3-րդ փուլի ֆինանսական գործիքներ (եթե ֆինանսական գործիքները պարտքային առումով արժեզրկված են):

Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափում

Ակնկալվող պարտքային կորուստները պարտքային կորուստների հավանականությամբ կշռված գնահատականն են և չափվում է հետևյալ կերպ.

- *ֆինանսական ակտիվներ, որոնք պարտքային առումով արժեզրկված չեն հաշվետու ամսաթվի դրությամբ*՝ որպես բոլոր դրամական պակասորդների ներկա արժեք (դրամական պակասորդը պայմանագրին համապատասխան Բանկին հասանելիք դրամական հոսքերի և Բանկի կողմից ակնկալվող ստացվելիք դրամական հոսքերի միջև տարբերությունն է),
- *ֆինանսական ակտիվներ, որոնք պարտքային առումով արժեզրկված են հաշվետու ամսաթվի դրությամբ*՝ որպես համախառն հաշվեկշռային արժեքի և գնահատված ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի տարբերություն,
- *ջօզտագործված փոխառությունների հանձնառություններ*՝ որպես հետևյալ նշվածների միջև տարբերության ներկա արժեք՝ պայմանագրային դրամական հոսքերի, որոնք ենթակա են վճարման Բանկին, եթե օգտագործում է փոխառությունը ստանալու իրավունքը, և այն դրամական հոսքերի, որոնք Բանկն ակնկալում է ստանալ,
- *ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր*՝ որպես այն ակնկալվող վճարումների ներկա արժեք, որոնք փոխհատուցում են տիրապետողին կրած պարտքային կորուստը՝ հանած այն գումարները, որոնք Բանկն ակնկալում է հետ ստանալ:

Տես նաև Ծանոթագրություն 27(գ):

Վերանայված պայմաններով ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները վերաբանակցվում են կամ փոփոխվում են կամ գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվը փոխարինվում է նորով փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով, գնահատվում է ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչելու անհրաժեշտությունը (տես Ծանոթագրություն 4(ե)(ii)), և ակնկալվող պարտքային կորուստները չափվում են հետևյալ կերպ.

- Եթե ակնկալվող վերանայումը չի հանգեցնում գոյություն ունեցող ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա փոփոխված ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերը ներառվում են գոյություն ունեցող ակտիվի գծով դրամական պակասորդի հաշվարկում (տես Ծանոթագրություն 27(գ)):
- Եթե ակնկալվող վերանայումը հանգեցնում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա նոր ակտիվի ակնկալվող իրական արժեքը դիտարկվում է որպես գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվից առաջացող վերջնական դրամական հոսքեր՝ վերջինիս

ապահանջման ժամանակ: Այս գումարը ներառվում է գոյություն ունեցող ակտիվի գծով դրամական պակասորդի հաշվարկում, որը գեղջվում է ապահանջման ակնկալվող ամսաթվից մինչև հաշվետու ամսաթիվը՝ կիրառելով գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը:

Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բանկը գնահատում է ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները և զուտ ներդրումները ֆինանսական վարձակալություններում պարտքային առումով արժեզրկված լինելու տեսանկյունից: Ֆինանսական ակտիվը պարտքային առումով արժեզրկված է, եթե տեղի են ունեցել մեկ կամ ավելի դեպքեր, որոնք բացասական ազդեցություն ունեն այդ ֆինանսական ակտիվի գնահատված ապագա դրամական հոսքերի վրա:

Ֆինանսական ակտիվի պարտքային առումով արժեզրկված լինելու ապացույցներից են հետևյալ դեպքերի վերաբերյալ դիտելի տվյալները.

- փոխառուի կամ թողարկողի նշանակալի ֆինանսական դժվարությունները,
- պայմանագրի խախտումը, ինչպիսին է պարտագանցումը կամ ժամկետանց դառնալը,
- Բանկի կողմից վարկի կամ փոխառվության պայմանների այնպիսի վերանայումը, որը Բանկն այլ հանգամանքներում չէր դիտարկի,
- հավանականությունը, որ փոխառուն կսնանկանա կամ այլ կերպ ֆինանսապես կվերակազմակերպվի, կամ
- արժեթղթի համար գործող շուկայի վերացումը ֆինանսական դժվարությունների պատճառով:

Վարկը, որի պայմանները վերաբանակցվել են փոխառուի վիճակի վատթարացման պատճառով, սովորաբար համարվում է պարտքային առումով արժեզրկված, եթե գոյություն չունի ապացույց, որ պայմանագրային դրամական հոսքերը չստանալու ռիսկը նշանակալիորեն նվազել է և չկան արժեզրկման այլ հայտանիշներ: Բացի այդ, ֆիզիկական անձանց տրվող վարկերի դեպքում պարտքային առումով արժեզրկված է համարվում 90 կամ ավելի օր ժամկետանց վարկը:

Պետական պարտատոմսերում ներդրման պարտքային առումով արժեզրկված լինելը գնահատելիս Բանկը դիտարկում է հետևյալ գործոնները.

- Վարկունակության շուկայական գնահատականը՝ արտացոլված պարտատոմսերի եկամտաբերությունում:
- Վարկունակության վարկանիշային գործակալությունների գնահատումները:
- Նոր պարտքի թողարկման համար կապիտալի շուկաներ մուտք գործելու երկրի կարողությունը:
- Պարտքի պայմանների վերանայման հավանակությունը, որի արդյունքում տիրապետողները կարող են վնաս կրել պարտքը կամավոր կամ պարտադիր կերպով ներելու պատճառով:
- Գործող միջազգային աջակցման մեխանիզմները, որոնք թույլ են տալիս որպես «վերջին հնարավոր վարկատու» տվյալ երկրին տրամադրել անհրաժեշտ աջակցություն, ինչպես նաև կառավարությունների և գործակալությունների հրապարակային հայտարարություններում նշված այդ մեխանիզմները կիրառելու մտադրությունը: Սա ներառում է նշված մեխանիզմների աշխատանքի արդյունավետության և, անկախ քաղաքական մտադրություններից, պահանջվող չափանիշները բավարարելու կարողության ամփայտության գնահատումը:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի ներկայացումը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով կորստի պահուստը ներկայացվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հետևյալ կերպ.

- ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ՝ որպես նվազեցում ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքից,
- փոխառվության հանձնառություններ և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր՝ սովորաբար որպես պահուստ,

- երբ ֆինանսական գործիքը ներառում է թե՛ օգտագործված և թե՛ չօգտագործված բաղադրիչ, և Բանկը չի կարող նույնականացնել փոխառության հանձնառության բաղադրիչի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներն օգտագործված բաղադրիչի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներից առանձին Բանկը ներկայացնում է ընդհանուր կորստի պահուստ երկու բաղադրիչների համար: Ընդհանուր գումարը ներկայացվում է որպես նվազեցում օգտագործված բաղադրիչի համախառն հաշվեկշռային արժեքից: Կորստի պահուստի ավելցուկը օգտագործված բաղադրիչի համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ ներկայացվում է որպես պահուստ, և
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում կորստի պահուստ չի ճանաչվում, քանի որ այս ակտիվների համար հաշվեկշռային արժեքը վերջիններիս իրական արժեքն է: Այնուամենայնիվ, կորստի պահուստը բացահայտվում և ճանաչվում է իրական արժեքի փոփոխությունների գծով պահուստում:

Դուրսգրումներ

Վարկերը և պարտքային արժեթղթերը դուրս են գրվում (ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն), երբ գոյություն չունի ամբողջությամբ վերցրած ֆինանսական ակտիվը կամ դրա մի մասը վերականգնելու ողջամիտ ակնկալիք: Դուրսգրումը սովորաբար իրականացվում է այն դեպքում, երբ Բանկը որոշում է, որ փոխառուն չունի այնպիսի ակտիվներ կամ եկամտի աղբյուրներ, որոնցից կարող է ստանալ բավարար դրամական հոսքեր դուրսգրման ենթակա գումարները մարելու համար: Այս գնահատումն իրականացվում է առանձին յուրաքանչյուր ակտիվի համար:

Նախկինում դուրսգրված գումարների փոխհատուցումը ներառվում է «ֆինանսական գործիքների արժեզրկումից կորուստներ» հոդվածում՝ շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում:

Դուրսգրված ֆինանսական ակտիվների գծով կարող են դեռևս կիրառվել հարկադիր միջոցներ՝ վճարման ենթակա գումարների փոխհատուցման Բանկի ընթացակարգերի հետ համապատասխանություն ապահովելու համար:

Ֆինանսական ակտիվի անբաժանելի մաս չհանդիսացող ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր

Բանկը գնահատում է, արդյոք ֆինանսական երաշխավորության պայմանագիրը հանդիսանում է ֆինանսական ակտիվի անբաժանելի տարր, որը հաշվառվում է որպես այդ գործիքի բաղադրիչ, թե առանձին հաշվառվող պայմանագիր: Այս գնահատումն իրականացնելիս Բանկը դիտարկում է հետևյալ գործոնները.

- արդյոք երաշխավորությունը նախատեսված է պարտքային գործիքի պայմանագրի պայմաններով,
- արդյոք երաշխավորությունը պահանջվում է պարտքային գործիքի պայմանագիրը կարգավորող օրենքներով և կանոնակարգերով,
- արդյոք երաշխավորության պայմանագիրը կնքվել է պարտքային գործիքի պայմանագրի հետ նույն ժամանակ և հաշվի առնելով վերջինիս պայմանները և
- արդյոք երաշխավորությունը տրամադրվել է փոխառուի մայր կազմակերպության կամ փոխառուի խմբի անդամ հանդիսացող որևէ այլ կազմակերպության կողմից:

Եթե Բանկը որոշում է, որ փոխառությունը հանդիսանում է ֆինանսական ակտիվի անբաժանելի տարր, ֆինանսական ակտիվի սկզբնական ճանաչման հետ կապված վճարվելիք ցանկացած հավելավճար հաշվառվում է որպես այդ ակտիվի ձեռքբերման գործարքի գծով ծախսում: Պարտքային գործիքի իրական արժեքը և ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելիս Բանկը հաշվի է առնում երաշխավորությամբ ապահովվող պաշտպանության ազդեցությունը:

Եթե Բանկը որոշում է, որ փոխառությունը չի հանդիսանում պարտքային գործիքի անբաժանելի տարր, ապա այն ճանաչում է ակտիվ, որն իրենից ներկայացնում է երաշխավորության հավելավճարի գծով կանխավճար, և պարտքային կորուստների դիմաց փոխհատուցում ստանալու իրավունք: Կանխավճարի տեսքով վճարված հավելավճարի գծով ակտիվը ճանաչվում է միայն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվը, որի համար ստացվել է երաշխավորությունը, ոչ պարտքային առումով արժեզրկված է և ոչ էլ ենթարկվել է պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի երաշխավորությունը ստանալու պահին: Այս ակտիվները ճանաչվում են «այլ ակտիվներ» հոդվածի կազմում: Բանկը փոխհատուցման իրավունքի գծով օգուտները կամ կորուստները ներկայացնում է շահույթում կամ վնասում՝ «արժեզրկումից կորուստներ ֆինանսական գործիքների գծով» հոդվածում:

(զ) Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվածություններ

«Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառվածություններ» հոդվածը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներառում է՝

- հաճախորդներին տրված՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկերը (Ծանոթագրություն 4(ե)(i)), որոնց սկզբնական չափումն իրականացվում է իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի գծով լրացուցիչ ուղղակի ծախսումները, իսկ հետագայում՝ ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, և
- գուտ ներդրումները ֆինանսական վարձակալությունում:

(ե) Ավանդներ, թողարկված պարտքային արժեթղթեր և ստորադաս պարտավորություններ

Ավանդները, թողարկված պարտքային արժեթղթերը և ստորադաս պարտավորությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ հանած գործարքի գծով լրացուցիչ ուղղակի ծախսումները, և հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով, կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Բանկը պարտավորությունները նախորոշում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող:

(ը) Ֆինանսական երաշխավորություններ և փոխառվածության հանձնառություններ

Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրով Բանկից պահանջվում է կատարել սահմանված վճարումներ՝ փոխհատուցելու համար վնասը, որը կրում է այդ պայմանագրի տիրապետողը՝ որոշակի դեբիտորի կողմից պարտքային գործիքի պայմանների համաձայն վճարումը ժամանակին չկատարելու հետևանքով: Փոխառվածության հանձնառություններն իրենցից ներկայացնում են նախապես սահմանված պայմաններով վարկ տրամադրելու կայուն հանձնառություններ:

Ֆինանսական երաշխավորությունները կամ շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով փոխառություն տրամադրելու հանձնառությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով: Հետագայում դրանք չափվում են հետևյալ նշվածներից ավելի բարձրով՝ ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն որոշված կորստի պահուստից (տես Ծանոթագրություն 4(ե)(iv)) և սկզբնապես ճանաչված գումարից՝ հանած, երբ տեղին է, ՖՀՄՍ 15-ի սկզբունքներին համապատասխան ճանաչված եկամտի կուտակային գումարը:

Բանկը չունի իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող փոխառվածության հանձնառություններ:

Այլ փոխառվածության հանձնառությունների համար Բանկը ճանաչում է կորստի պահուստ (տես Ծանոթագրություն 4(ե)(iv)) ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն:

Ֆինանսական երաշխավորությունների և փոխառվածության հանձնառությունների գծով առաջացող պարտավորությունները ներառվում են այլ պարտավորությունների կազմում:

(թ) Հետգնման և հակադարձ հետգնման պայմանագրեր

Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով («ռեպո») վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարքներ, որի դեպքում արժեթղթերն արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, իսկ պայմանագրային կողմի պարտավորությունը ներառվում է ռեպո գործարքների գծով կրեդիտորական պարտքերի կազմում: Վաճառքի և հետգնման գների տարբերությունն իրենից ներկայացնում է տոկոսային ծախս և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում ռեպո պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Հետադարձ վաճառքի պայմանագրերով («հակադարձ ռեպո») ձեռք բերված արժեթղթերը գրանցվում են որպես հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր: Ձեռքբերման և վերավաճառքի գների տարբերությունն իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում ռեպո պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե հետադարձ վաճառքի պայմանագրով ձեռք բերված ակտիվները վաճառվում են երրորդ անձանց, արժեթղթերը վերադարձնելու պարտավորությունն արտացոլվում է որպես առևտրական նպատակով պահվող պարտավորություն և չափվում է իրական արժեքով:

(ժ) Բաժնետիրական կապիտալ

(i) Սովորական բաժնետոմսեր

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ: Սովորական բաժնետոմսերի և բաժնետոմսերի օպցիոնների թողարկմանն ուղղակիորեն վերագրելի լրացուցիչ ծախսումները, ներառյալ հարկերը, ճանաչվում են որպես սեփական կապիտալի նվազեցում:

(ii) Էմիսիոն եկամուտ

Թողարկված բաժնետոմսերի անվանական արժեքից ավել վճարվող գումարը ճանաչվում է որպես Էմիսիոն եկամուտ:

(iii) Շահաբաժիններ

Շահաբաժիններ հայտարարելու և վճարելու Բանկի կարողությունը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կանոնակարգերով:

Սովորական բաժնետոմսերի գծով շահաբաժիններն արտացոլվում են որպես չբաշխված շահույթի բաշխում այն ժամանակաշրջանում, երբ հայտարարվում են:

(ի) Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթ

Բանկը ներկայացնում է մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային և նոսրացված շահույթի վերաբերյալ տվյալներ իր սովորական բաժնետոմսերի համար: Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթը հաշվարկվում է Բանկի սովորական բաժնետոմսերի տիրապետողներին վերագրվող շահույթը կամ վնասը բաժանելով այդ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թվին՝ ճշգրտված Բանկին պատկանող իր սեփական բաժնետոմսերի թվով: Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նոսրացված շահույթը որոշվում է ճշգրտելով Բանկի սովորական բաժնետոմսերի տիրապետողներին վերագրվող շահույթը կամ վնասը և շրջանառության մեջ գտնվող բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը՝ ճշգրտված Բանկին պատկանող իր սեփական բաժնետոմսերի թվով՝ բոլոր նոսրացնող պոտենցիալ սովորական բաժնետոմսերի ազդեցությունը հաշվի առնելու համար, որոնք իրենցից ներկայացնում են աշխատակիցներին տրամադրված փոխարկելի պարտատոմսերը և բաժնետոմսերի օպցիոնները:

(լ) Սեզմենտային հաշվետվություններ

Գործառնական սեզմենտը Բանկի բաղադրիչ է, որը ներգրավված է ձեռնարկատիրական գործունեություններում, որոնցից կարող է վաստակել հասույթներ և կրել ծախսեր (ներառյալ Բանկի այլ բաղադրիչների հետ գործառնություններից հասույթները և ծախսերը), որի գործառնական արդյունքները կանոնավոր կերպով վերանայվում են գլխավոր գործառնական որոշում կայացնողի կողմից՝ սեզմենտին միջոցների բաշխման վերաբերյալ որոշում կայացնելու և դրա գործունեության արդյունքները գնահատելու նպատակով, և որի գծով առկա է առանձին ֆինանսական տեղեկատվություն: Ղեկավարությունը գտնում է, որ Բանկը բաղկացած է մեկ գործառնական սեզմենտից 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և այդ ամսաթվերին ավարտված տարիների ընթացքում:

(խ) Հարկում

Շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի հոդվածներին կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված բաժնետերերի հետ գործարքներին, որի դեպքում շահութահարկը ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը հարկի այն գումարն է, որն ակնկալվում է վճարել տարվա հարկվող եկամտի գծով՝ կիրառելով այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, և ներառում է նախորդ տարիների համար վճարման ենթակա հարկի գծով ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները ճանաչվում են ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլվելու նպատակով որոշվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակների համար օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չեն ճանաչվում այն ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են ակտիվների կամ պարտավորությունների սկզբնական ճանաչման ժամանակ, որն ազդեցություն չունի ոչ հաշվապահական և ոչ հարկվող շահույթի կամ վնասի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվներ ճանաչվում են չօգտագործված հարկային վնասների, չօգտագործված հարկային զեղչերի և նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով այն չափով, որով հավանական է, որ Բանկն ապագայում կունենա հարկվող շահույթ, որի դիմաց դրանք կարող են օգտագործվել: Ապագա հարկվող շահույթը որոշվում է հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների մարումից առաջացող գումարի հիման վրա: Եթե հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների գումարը բավարար չէ հետաձգված հարկային ակտիվն ամբողջությամբ ճանաչելու համար, դիտարկվում է գոյություն ունեցող ժամանակավոր տարբերությունների մարումներով ճշգրտված ապագա հարկվող շահույթը, որը որոշվում է Բանկի գործարար ծրագրերի հիման վրա: Հետաձգված հարկային ակտիվները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և նվազեցվում են այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ համապատասխան հարկային օգուտը կիրացվի: Այս նվազեցումները վերականգնվում են, եթե մեծանում է ապագա հարկվող շահույթ ստանալու հավանականությունը:

Չճանաչված հետաձգված հարկային ակտիվները վերագնահատվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և ճանաչվում են այն չափով, որով հավանական է, որ Բանկն ապագայում կունենա հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող է դրանք օգտագործվել:

Հետաձգված հարկը չափվում է օգտագործելով հարկի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջիններս հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների չափումն արտացոլում է այն հարկային հետևանքները, որոնք կառաջանան կախված այն եղանակից, որով Բանկը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

(ծ) Դեռևս չկիրառվող նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Մի շարք նոր ստանդարտներ գործում են 2024թ. հունվարի 1-ից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար, և թույլատրվում է այդ ստանդարտների վաղաժամ կիրառումը: Այնուամենայնիվ, այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս Բանկը վաղաժամ չի կիրառել նոր կամ փոփոխված ստանդարտները:

Ստորև ներկայացված նոր և փոփոխված ստանդարտներն ըստ ակնկալիքների նշանակալի ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

(i) ՖՀՄՍ 18 «Տեղեկատվության ներկայացում և բացահայտում ֆինանսական հաշվետվություններում»

ՖՀՄՍ 18-ը կփոխարինի ՀՀՄՍ 1 «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում» և կկիրառվի 2027թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Նոր ստանդարտը ներկայացնում է հետևյալ հիմնական նոր պահանջները.

- Կազմակերպություններից պահանջվում է շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում բոլոր եկամուտները և ծախսերը դասակարգել ըստ հինգ դասերի՝ գործառնական, ներդրումային, ֆինանսավորման, ընդհատված գործառնություններ և շահութահարկ: Կազմակերպություններից նաև պահանջվում է ներկայացնել նոր սահմանված գործառնական շահույթի ենթագումարը: Կազմակերպության գուտ շահույթը չի փոխվի:
- Ղեկավարության կողմից սահմանված կատարողականի չափորոշիչները բացահայտվում են ֆինանսական հաշվետվությունների մեկ ծանոթագրությունում:
- Տրվում է ընդլայնված ուղեցույց ֆինանսական հաշվետվություններում տեղեկատվությունը խմբավորելու վերաբերյալ:

Բացի այդ բոլոր կազմակերպություններից պահանջվում է օգտագործել գործառնական շահույթի ենթագումարը որպես մեկնարկային կետ դրամական հոսքերի մասին հաշվետվության համար՝ անուղղակի մեթոդով գործառնական գործունեության դրամական հոսքերը ներկայացնելիս:

Բանկը դեռևս գնահատում է նոր ստանդարտի ազդեցությունը, մասնավորապես, շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվության, դրամական հոսքերի մասին հաշվետվության կառուցվածքի և դեկավարության կողմից սահմանված կատարողականի չափորոշիչների համար պահանջվող լրացուցիչ բացահայտումների հետ կապված: Բանկը նաև գնահատում է ազդեցությունը ֆինանսական հաշվետվություններում տեղեկատվության խմբավորման վրա, այդ թվում այն հոդվածների համար, որոնք ներկայումս նշվում են որպես «այլ»:

(ii) Այլ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներ

Ստորև ներկայացված նոր և փոփոխված ստանդարտներն ըստ ակնկալիքների նշանակալի ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

- Փոխանակման հնարավորության բացակայություն (ՀՀՄՍ 21-ի փոփոխություններ)
- Ֆինանսական գործիքների դասակարգում և չափում (ՖՀՄՍ 9-ի և ՖՀՄՍ 7-ի փոփոխություններ)

5 Չուտ տոկոսային եկամուտ

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով		
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		
Հաճախորդներին տրված վարկեր	25,155,511	20,973,090
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ*	2,748,290	1,802,871
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	1,962,671	1,099,081
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	634,951	603,540
Այլ*	18	411
	30,501,441	24,478,993
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	4,323,151	4,207,352
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	34,824,592	28,686,345
Այլ տոկոսային եկամուտ		
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	186,864	36,584
Ընդամենը տոկոսային եկամուտ	35,011,456	28,722,929
Տոկոսային ծախս		
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	9,845,652	7,273,554
Այլ փոխառու միջոցներ և ստորադաս փոխառություններ	3,429,515	3,626,250
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	391,984	275,488
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	279,457	271,840
Հետգնման պայմանագրերի գծով վնարվելիք գումարներ	194,962	200,330
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին ավանդներ և մնացորդներ	140,303	243,026
	14,281,873	11,890,488
Չուտ տոկոսային եկամուտ	20,729,583	16,832,441

* 2023թ. համար 128,558 հազար դրամ գումարը «այլ» հոդվածից վերադասակարգվել է «բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ»՝ ընթացիկ տարվա ներկայացման փոփոխությունների հետ համապատասխանությունն ապահովելու նպատակով:

6 Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով զուտ ծախս

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ		
Պլաստիկ քարտերի սպասարկում	2,825,195	2,301,545
Կանխիկացում և հաշիվների սպասարկում	1,070,210	976,523
Դրամական փոխանցումներ	988,429	1,388,407
Այլ	410,210	416,538
	5,294,044	5,083,013
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախս		
Վճարային քարտերով գործառնություններ	2,201,906	1,508,191
Վճարային համակարգի ծառայություններ	500,383	450,818
Փոնդային բորսայի ծառայություններ	86,183	143,955
Երաշխավորություններ	84,594	96,385
	2,873,066	2,199,349
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով զուտ ծախս	2,420,978	2,883,664

Հասույթ հաճախորդների հետ պայմանագրերից

Բանկի հաճախորդների հետ պայմանագրերից ստացվող հասույթը հիմնականում ներառում է միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտը: Բանկը միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով հասույթը հիմնականում ճանաչում է ժամանակի որոշակի պահին: 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ճանաչված հաճախորդների հետ պայմանագրերից ստացված հասույթը ներառում է:

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	5,294,044	5,083,013
Եկամուտ գործարքների կազմակերպման և պահառուական ծառայություններից (Ծանոթագրություն 8)	149,665	101,582
	5,443,709	5,184,595

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չի ունեցել էական դեբիտորական պարտքեր կամ պայմանագրի գծով պարտավորություններ հաճախորդների հետ պայմանագրերի գծով:

7 Զուտ օգուտ փոխարժեքային տարբերություններից

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Օգուտ սփոթ գործարքներից	5,059,862	5,556,879
Վնաս ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից	(154,559)	(258,199)
	4,905,303	5,298,680

8 Այլ գործառնական եկամուտ

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Եկամուտ վարձակալության պայմանագրերի փոփոխությունից	234,165	-
Եկամուտ գործարքների կազմակերպման և պահառուական ծառայություններից*	149,665	101,582
Ստացված տույժեր և տուգանքներ	109,522	281,698
Չուտ օգուտ հիմնական միջոցների և այլ ակտիվների վաճառքից	41,412	103,225
Չուտ եկամուտ թանկարժեք մետաղների վաճառքից*	34,069	49,102
Ապահովագրական հատուցումներ	3,687	388,188
Այլ գործառնական եկամուտ	87,878	123,232
	660,398	1,047,027

* 2023թ. համար 101,582 հազար դրամ և 49,102 հազար դրամ գումարները «այլ գործառնական եկամուտ» հոդվածից վերադասակարգվել են համապատասխանաբար «Եկամուտ գործարքների կազմակերպման և պահառուական ծառայություններից» և «Եկամուտ թանկարժեք մետաղների վաճառքից» հոդվածներ՝ ընթացիկ տարվա ներկայացման փոփոխությունների հետ համապատասխանություն ապահովելու նպատակով:

9 Ուղղակի բանկային ծախսեր

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Վճարումներ ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամին	399,300	406,294
Ինկասացիայի ծառայությունների ծախսեր	126,015	118,479
Վճարված միջնորդավճարների վերադարձ հաճախորդներին տրված վարկերի վաղաժամ մարման դեպքում*	114,217	75,384
Պլաստիկ քարտերի թողարկման ծախսեր	81,354	68,583
Վճարումներ ֆինանսական համակարգի հաշտարարին	41,020	36,042
Վնաս իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի սկզբնական ճանաչումից	-	174,908
Այլ գործառնական ծախսեր*	104,757	19,366
	866,663	899,056

* 2023թ. համար 75,384 հազար դրամ 68,583 հազար դրամ գումարները «այլ գործառնական ծախսեր» հոդվածից վերադասակարգվել է համապատասխանաբար «վճարված միջնորդավճարների վերադարձ հաճախորդներին տրված վարկերի վաղաժամ մարման դեպքում վաճառքից» և «պլաստիկ քարտերի թողարկման ծախսեր» հոդվածներ՝ ընթացիկ տարվա ներկայացման փոփոխությունների հետ համապատասխանություն ապահովելու նպատակով:

10 Ֆինանսական գործիքների արժեզրկումից զուտ կորուստ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում գրանցված ֆինանսական գործիքների արժեզրկումից կորուստները:

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	(12,489)	-	-	(12,489)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող՝ բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(19,293)	-	-	(19,293)
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	(7,743)	-	-	(7,743)
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	65,641	151,288	(726,309)	(509,380)
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	181,172	(88,846)	(302,693)	(210,367)
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	(7,253)	(1,743)	-	(8,996)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	28,669	-	-	28,669
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթեր	9,784	-	-	9,784
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթեր	7,889	-	-	7,889
Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր	(314)	-	-	(314)
Ընդամենը	246,063	60,699	(1,029,002)	(722,240)

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում գրանցված ֆինանսական գործիքների արժեզրկումից կորուստները:

հազ. դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	15,739	-	-	15,739
Ամորտիզացված արժեքով չափվող՝ բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(43,447)	-	-	(43,447)
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	(269,970)	174,447	270,931	175,408
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	(117,919)	250,918	(365,456)	(232,457)
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	(4,633)	-	-	(4,633)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	(21,417)	-	-	(21,417)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթեր*	(378,827)	-	-	(378,827)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթեր*	(588,621)	-	-	(588,621)
Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր	6,481	-	-	6,481
Ընդամենը	(1,402,614)	425,365	(94,525)	(1,071,774)

* Ամորտիզացված արժեքով և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթերի արժեզրկումից զուտ օգուտի/(կորուստի) կազմում ներառված են դուրս գրված Արցախի պարտքային արժեթղթերը՝ համապատասխանաբար 574,779 հազար դրամի և 561,378 հազար դրամի չափով:

11 Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	1,505,842	1,338,182
Վերանորոգման և սպասարկման ծախսեր	480,999	371,449
Գովազդ և շուկայավարում	447,709	336,934
Անվտանգության ծառայություն	368,781	259,891
Չվերադարձվող հատուցվող հարկեր և տուրքեր	348,476	316,391
Կապի և տեղեկատվական ծառայություններ	227,753	209,970
Գրասենյակային և կոմունալ ծախսեր	179,145	183,369
Ապահովագրություն	177,466	146,660
Վարձակալության գծով այլ ծախսեր	102,661	70,983
Մասնագիտական ծառայություններ*	78,150	64,991
Ներկայացուցչական և կազմակերպչական ծախսեր	12,489	4,465
Այլ	336,434	214,760
	4,265,905	3,518,045

* 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա մասնագիտական ծառայություններում ներառված է Բանկի ՖՀՄՍ համաձայն պատրաստված 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի արժեքը՝ 46,800 հազար դրամի չափով (2023թ-ին՝ Բանկի ՖՀՄՍ համաձայն պատրաստված 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի արժեքը՝ 38,400 հազար դրամի չափով և համաձայնեցված ընթացակարգերի արժեքը՝ 4,800 հազար դրամի չափով), որոնք վճարվել են/ենթակա են վճարման աուդիտորական կազմակերպությանը: Նշված գումարները ներկայացված են ներառյալ ԱԱՀ:

12 Շահութահարկի գծով ծախս

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	2,655,797	2,559,113
Պակաս հաշվարկված նախորդ տարիներում	123,082	-
Հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություններ՝ ժամանակավոր տարբերությունների առաջացման և հակադարձման արդյունքում	209,355	124,525
Ընդամենը ծախս շահութահարկի գծով	2,988,234	2,683,638

2024թ-ին ընթացիկ հարկի կիրառելի դրույքաչափը կազմում է 18% (2023թ-ին՝ 18%):

Հարկի արդյունավետ դրույքաչափի համադրում դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

	2024թ. հազ. դրամ	%	2023թ. հազ. դրամ	%
Շահույթ մինչև շահութահարկով հարկումը	15,179,378		13,509,259	
Շահութահարկ՝ հաշվարկված հարկի կիրառելի դրույքաչափով	(2,732,288)	(18.0)	(2,431,667)	(18.0)
Պակաս հաշվարկված նախորդ տարիներում	(123,082)	(0.8)	-	-
Չնվազեցվող ծախսեր	(132,864)	(0.9)	(251,971)	(1.9)
	(2,988,234)	(19.7)	(2,683,638)	(19.9)

(ա) Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ

Ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլելու նպատակով որոշված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակներով օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերություններն առաջացնում են զուտ հետաձգված հարկային պարտավորություններ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Ստորև ներկայացված են ժամանակավոր տարբերությունների փոփոխությունները 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների ընթացքում:

հազ. դրամ	Մնացորդը առ 1 հունվարի 2024թ.	Ճահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	1,991	(6,285)	-	(4,294)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	129,976	(44,015)	(183,339)	(97,378)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	(13,492)	4,753	-	(8,739)
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	(2,188)	-	(2,188)
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(85,950)	34,701	-	(51,249)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(575,962)	(110,908)	-	(686,870)
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	(493,460)	(141,827)	-	(635,287)
Այլ ակտիվներ	(13,559)	(1,141)	-	(14,700)
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	542,833	115,065	-	657,898
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	(800)	1,713	-	913
Այլ պարտավորություններ	482,813	(59,223)	-	423,590
	(25,610)	(209,355)	(183,339)	(418,304)

հազ. դրամ	Մնացորդը առ 1 հունվարի 2023թ.	Ճահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	4,858	(2,867)	-	1,991
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	361,899	(12,563)	(219,360)	129,976
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	(60,800)	47,308	-	(13,492)
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	19,437	(105,387)	-	(85,950)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(525,674)	(50,288)	-	(575,962)
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	(561,857)	68,397	-	(493,460)
Այլ ակտիվներ	(8,416)	(5,143)	-	(13,559)
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	583,846	(41,013)	-	542,833
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	8	(808)	-	(800)
Այլ պարտավորություններ	504,974	(22,161)	-	482,813
	318,275	(124,525)	(219,360)	(25,610)

Գործող հարկային օրենսդրության համաձայն՝ նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունները մարման ժամկետ չունեն։ Հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվել են այնքանով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի ապագա հարկվող շահույթ, որի դիմաց Բանկը կկարողանա օգտագործել դրանցից ստացված օգուտները։

13 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Կանխիկը դրամարկղում	17,272,992	15,743,937
Նոստրո հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	22,253,141	20,292,220
Նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում		
– A1-ից A3 վարկանիշով	1,349,281	3,441,357
– Baa1-ից Baa3 վարկանիշով	213,145	291,112
– Ba1-ից Ba3 վարկանիշով	497,428	243,428
– B1-ից B3 վարկանիշով	190	-
– վարկանիշ չունեցող	2,167,522	1,026,040
Ընդամենը նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում	4,227,566	5,001,937
Ընդամենը համախառն դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	43,753,699	41,038,094
Պարտքային կորստի պահուստ	(23,857)	(11,368)
Ընդամենը զուտ դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	43,729,842	41,026,726

Պարտքային որակը բացահայտելու համար Բանկն օգտագործում «Moody's» վարկանիշային գործակալության վարկանիշները։ Եթե պայմանագրային կողմերը չունեն «Moody's» վարկանիշային գործակալության վարկանիշներ, բայց ունեն «Standard & Poor's» և/կամ «Fitch» վարկանիշային գործակալությունների կողմից շնորհված վարկանիշներ, վարկանիշները փոխարկվում են «Moody's» վարկանիշային գործակալության համարժեք վարկանիշների։ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ վարկանիշ չունեցող դասում ներառված էին ռուսական բանկերում պահվող 733,706 հազար դրամ գումարով մնացորդները, որոնք ունեին «Moody's» վարկանիշային գործակալության Ba1-ից Ba3 վարկանիշներ՝ նախքան ռուսական բանկերի համար վարկանիշները չեղարկելը։ Դեակավարության գնահատմամբ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ վարկանիշ չունեցող դասում ներառված 2,061,212 հազար դրամ մնացորդի վարկանիշը մոտավորապես համապատասխանում է «Moody's» վարկանիշային գործակալության Caa1 վարկանիշին։

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքներն ամբողջությամբ դասված են 1-ին փուլ և չափվում են ամորտիզացված արժեքով 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ։

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի բանկերում տեղաբաշխված միջոցներ, բացառությամբ ՀՀ ԿԲ-ի, որոնց մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը։

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար։

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(11,368)	-	-	(11,368)
Կորստի պահուստի գուտ վերաչափում	11,368	-	-	11,368
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	(23,857)	-	-	(23,857)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	(23,857)	-	-	(23,857)

հազ. դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(27,107)	-	-	(27,107)
Կորստի պահուստի գուտ վերաչափում	27,107	-	-	27,107
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	(11,368)	-	-	(11,368)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	(11,368)	-	-	(11,368)

14 Ներդրումային արժեթղթեր

(ա) Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Բանկի կողմից պահվող		
Բաժնային գործիքներ		
– Կորպորատիվ բաժնետոմսեր	26,468	-
Ընդամենը իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	26,468	-

(բ) Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Բանկի կողմից պահվող		
Պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ		
– ՀՀ պետական արժեթղթեր	33,408,400	28,088,788
Ընդամենը պետական պարտատոմսեր	33,408,400	28,088,788
Կորպորատիվ պարտատոմսեր		
– Ba1-ից Ba3 վարկանիշով	6,496,059	6,749,449
– B1-ից B3 վարկանիշով	2,136,484	3,433,725
– վարկանիշ չունեցող	4,352,650	4,782,986
Ընդամենը կորպորատիվ պարտատոմսեր	12,985,193	14,966,160
Բաժնային գործիքներ		
– Կորպորատիվ բաժնետոմսեր	222,512	140,850
Ընդամենը Բանկի կողմից պահվող՝ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	46,616,105	43,195,798
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված		
Պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ		
– ՀՀ եվրապարտատոմսեր	-	2,061,819
Ընդամենը վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	2,061,819
Ընդամենը իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	46,616,105	45,257,617

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի պարտքային որակը բացահայտելու համար Բանկն օգտագործում է «Moody's» վարկանիշային գործակալության վարկանիշները: Եթե պայմանագրային կողմերը չունեն «Moody's» վարկանիշային գործակալության վարկանիշներ, բայց ունեն «Standard & Poor's» և/կամ «Fitch» վարկանիշային գործակալությունների կողմից շնորհված վարկանիշներ, վարկանիշները փոխարկվում են «Moody's» վարկանիշային գործակալության համարժեք վարկանիշների: Ղեկավարության գնահատմամբ վարկանիշ չունեցող գործիքների վարկանիշը մոտավորապես համապատասխանում է «Moody's» վարկանիշային գործակալության վարկանիշային համակարգի B1-B2 վարկանիշին (2023թ-ին՝ «Moody's» վարկանիշային գործակալության վարկանիշային համակարգի B1-B2 վարկանիշի):

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերն ամբողջությամբ դասված են 1-ին փուլ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար: Կորստի պահուստը չի ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, քանի որ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթերի հաշվեկշռային արժեքը վերջիններիս իրական արժեքն է:

հազ. դրամ

	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(184,631)	-	-	(184,631)
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	(55,464)	-	-	(55,464)
Մարված/վաճառված	29,371	-	-	29,371
Կորստի պահուստի գուտ վերաչափում	35,877	-	-	35,877
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	(174,847)	-	-	(174,847)

հազ. դրամ

	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(367,182)	-	-	(367,182)
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	(87,583)	-	-	(87,583)
Մարված/վաճառված	155,988	-	-	155,988
Կորստի պահուստի գուտ վերաչափում	114,146	-	-	114,146
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	(184,631)	-	-	(184,631)

(i) Որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող նախորոշված չգնանշվող բաժնային արժեթղթեր

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներում ներառված են ստորև ներկայացված չգնանշվող բաժնային արժեթղթերը:

Անվանումը	Գրանցման երկիրը	Հիմնական գործունեությունը	Վերահսկվող %		2024թ.	2023թ.
			2024թ.	2023թ.	հազ. դրամ	հազ. դրամ
ԱրՔա	Հայաստանի	Վճարային				
	Հանրապետություն	համակարգ	6.25%	6.25%	168,285	82,500
«ԱՔՈԱ Քրեդիտ Ռեփորթինգ» ՓԲԸ	Հայաստանի	Վարկային				
	Հանրապետություն	տեղեկատվական գործակալություն	4.69%	4.69%	25,065	25,065
SWIFT	Բելիզիա	Դրամական փոխանցումներ	0.00%	0.00%	29,162	3,285
					222,512	110,850

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներդրումները հիմնականում ներառում են մասնավոր ընկերության բաժնետոմսերը ֆոնդային բորսաներում, քլիրինգային կազմակերպություններում և վարկային ըլուրոներում: Բանկի ղեկավարությունը գտնում է, որ այդ գործիքների գնահատված իրական արժեքները մոտավորապես համապատասխանում են դրանց սկզբնական արժեքներին 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

(գ) Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Բանկի կողմից պահվող		
Պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ		
– ՀՀ պետական արժեթղթեր	6,346,560	8,518,780
Ընդամենը պետական պարտատոմսեր	6,346,560	8,518,780
Կորպորատիվ պարտատոմսեր		
– Ba1-ից Ba3 վարկանիշով	-	1,011
– B1-ից B3 վարկանիշով	-	18,470
– վարկանիշ չունեցող	5,667	315,457
Ընդամենը կորպորատիվ պարտատոմսեր	5,667	334,938
Ընդամենը Բանկի կողմից պահվող՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	6,352,227	8,853,718
Պարտքային կորստի պահուստ	(17,496)	(25,385)
Ընդամենը զուտ ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	6,334,731	8,828,333

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի պարտքային որակը բացահայտելու համար Բանկն օգտագործում է «Moody's» վարկանիշային գործակալության վարկանիշները: Ղեկավարության գնահատմամբ վարկանիշ չունեցող գործիքների վարկանիշը մոտավորապես համապատասխանում է «Moody's» վարկանիշային գործակալության վարկանիշային համակարգի B1 վարկանիշին 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (2023թ-ին՝ B1):

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերն ամբողջությամբ դասված են 1-ին փուլ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(25,385)	-	-	(25,385)
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	(106)	-	-	(106)
Մարված	5,029	-	-	5,029
Կորստի պահուստի գույտ վերաչափում	2,966	-	-	2,966
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	(17,496)	-	-	(17,496)
հազ. դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(11,543)	-	-	(11,543)
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	(9,457)	-	-	(9,457)
Մարված	47,473	-	-	47,473
Կորստի պահուստի գույտ վերաչափում	(51,858)	-	-	(51,858)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	(25,385)	-	-	(25,385)

15 Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Պահանջներ ՀՀ ԿԲ-ի նկատմամբ		
Վարկային քարտերով գործառնությունների համար դեպոզիտացված միջոց ՀՀ ԿԲ-ում	2,095,000	2,642,500
Ավանդ ՀՀ ԿԲ-ում, պարտադիր պահուստներ	21,550,444	24,247,731
Ընդամենը պահանջներ ՀՀ ԿԲ-ի նկատմամբ	23,645,444	26,890,231
Վարկեր և ավանդներ		
Հայկական բանկեր և ֆինանսական կազմակերպություններ		
– վարկանիշ չունեցող	1,914,412	4,845,932
Այլ ոչ ռեզիդենտ բանկեր և ֆինանսական կազմակերպություններ		
– Aa1-ից Aa3 վարկանիշով	632,460	622,425
– A1-ից A3 վարկանիշով	19,197,084	28,956,750
– Baa1-ից Baa3 վարկանիշով	4,139,553	6,721,500
– Ba1-ից Ba3 վարկանիշով	277,611	7,085,186
– վարկանիշ չունեցող	13,273,930	6,938,427
Ընդամենը վարկեր և ավանդներ	39,435,050	55,170,220
Ընդամենը բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված համախառն վարկեր և փոխատվություններ	63,080,494	82,060,451
Պարտքային կորստի պահուստ	(134,394)	(115,101)
Ընդամենը բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված գույտ վարկեր և փոխատվություններ	62,946,100	81,945,350

(ա) Մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում

Վարկային քարտերով գործառնությունների համար ՀՀ ԿԲ-ում դեպոնացված միջոցը ոչ տոկոսակիր ավանդ է, որը հաշվարկվում է ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կանոնակարգերի համաձայն և որի ելքագրումը սահմանափակված է:

Բանկերից պահանջվում է ՀՀ ԿԲ-ում պահել կանխիկ ավանդ (պարտադիր պահուստ) ներգրավված միջոցների համար: ՀՀ դրամով ներգրավված միջոցների համար պարտադիր պահուստը կազմում է 4% (2023թ-ին՝ 4%) և ամբողջությամբ պահվում է ՀՀ դրամով: Արտարժույթով ներգրավված միջոցների համար պարտադիր պահուստը կազմում է 18%, որից 6%-ը պահվում է ՀՀ դրամով, իսկ 12%-ը՝ ներգրավված միջոցների համապատասխան արտարժույթով (2023թ-ին՝ 6%՝ ՀՀ դրամով և 12%՝ ներգրավված միջոցների համապատասխան արտարժույթով): ՀՀ դրամով պահվող ավանդը ելքագրելու Բանկի իրավունքը չի սահմանափակվում օրենսդրությամբ, սակայն եթե Բանկը չի ապահովում պահուստի նվազագույն միջին ամսական գումարը, վերջինիս նկատմամբ կարող են կիրառվել պատժամիջոցներ: ՀՀ դրամով պահվող պարտադիր պահուստները դասակարգվում են որպես դրամական միջոցներ և դրանց դրամական համարժեքներ (տես Ծանոթագրություն 13), քանի որ կարող են ելքագրվել անհրաժեշտության դեպքում:

Արտարժույթով պահվող պարտադիր պահուստի համար Բանկն պարտավոր է ապահովել նվազագույն օրական մնացորդ: Այս պահուստները չեն համարվում դրամական միջոցներ և դրանց դրամական համարժեքներ և ներառված են բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկերի և փոխատվությունների կազմում:

(բ) Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկերի և փոխատվությունների կենտրոնացում

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, բացառությամբ ՀՀ ԿԲ-ի, Բանկն ունի մեկ պայմանագրի կողմ, որի մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը (2023թ-ին՝ չորս պայմանագրի կողմ, բացառությամբ ՀՀ ԿԲ-ի): 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդ մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում է 13,803,322 հազար դրամ (2023թ-ին՝ 35,678,250 հազար դրամ):

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ամորտիզացված արժեքով չափվող բանկերին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

հազ. դրամ

	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ամորտիզացված արժեքով չափվող՝ բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(115,101)	-	-	(115,101)
Մարված ակտիվներ	115,101	-	-	115,101
Սկզբնավորված նոր ակտիվներ	(134,394)	-	-	(134,394)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	(134,394)	-	-	(134,394)

հազ. դրամ

	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ամորտիզացված արժեքով չափվող՝ բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(71,654)	-	-	(71,654)
Մարված ակտիվներ	71,654	-	-	71,654
Սկզբնավորված նոր ակտիվներ	(115,101)	-	-	(115,101)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	(115,101)	-	-	(115,101)

(զ) Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկերի և փոխառվածությունների պարտքային որակը

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ ոչ ռեզիդենտ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների վարկանիշ չունեցող դասում ներառված են ռուսական բանկերում պահվող 6,616,935 հազար դրամ և 6,626,045 հազար դրամ գումարով մնացորդները, որոնց վարկանիշները ղեկավարության գնահատմամբ մոտավորապես համապատասխանում են «Moody's» վարկային զործակալության համապատասխանաբար Ca-C և Caa1 վարկանիշներին (2023թ-ին՝ ռուսական բանկում պահվող 2,184,055 հազար դրամ գումարով մնացորդները, որն ուներ «Moody's» զործակալության Ba1 վարկանիշ՝ նախքան ռուսական բանկերի համար վարկանիշները չեղարկելը, և ռուսական բանկում պահվող 4,548,761 հազար դրամ գումարով մնացորդներ, որի վարկանիշը ղեկավարության գնահատմամբ մոտավորապես համապատասխանում էր «Moody's» զործակալության Ca-C վարկանիշին):

Ղեկավարության գնահատմամբ հայկական բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների վարկանիշ չունեցող դասում ներառված մնացորդները մոտավորապես համապատասխանում են «Moody's» զործակալության վարկանիշային համակարգի B2 վարկանիշին (2023թ-ին՝ B2):

Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկերը և փոխառվածություններն ամբողջությամբ դասված են 1-ին փուլ և չափվում են ամորտիզացված արժեքով 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկերը և փոխառվածությունները պարտքային առումով արժեզրկված չեն և ժամկետանց չեն:

Պարտքային որակը բացահայտելու համար Բանկն օգտագործում է «Moody's» վարկանիշային զործակալության վարկանիշները: Եթե պայմանագրային կողմերը չունեն «Moody's» վարկանիշային զործակալության վարկանիշներ, բայց ունեն «Standard & Poor's» և/կամ «Fitch» վարկանիշային զործակալությունների կողմից շնորհված վարկանիշներ, վարկանիշները փոխարկվում են «Moody's» վարկանիշային զործակալության համարժեք վարկանիշների:

16 Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Տեղական ֆինանսական կազմակերպություններից ստացվելիք գումարներ	25,864,845	11,388,297
Ընդամենը համախառն ստացվելիք գումարներ հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով	25,864,845	11,388,297
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(7,743)	-
Ընդամենը գուտ ստացվելիք գումարներ հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով	25,857,102	11,388,297

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ, որոնց մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը:

Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարները վերագրելի են վարկանիշ չունեցող խոշոր տեղական ֆինանսական կազմակերպություններին: Բոլոր գումարները դասված են 1-ին փուլ և չափվում են ամորտիզացված արժեքով 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Ղեկավարության գնահատմամբ վարկանիշ չունեցող գործիքների վարկանիշը մոտավորապես համապատասխանում է «Moody's» վարկանիշային զործակալության վարկանիշային համակարգի B1-ից B2 վարկանիշին: Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարները պարտքային առումով արժեզրկված չեն և ժամկետանց չեն:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարների գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար:

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	-	-	-	-
Սկզբնավորված նոր ակտիվներ	(7,743)	-	-	(7,743)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	(7,743)	-	-	(7,743)

Ակտիվների համար որպես ապահովություն ընդունված գրավ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հակադարձ հետզնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված ֆինանսական ակտիվների (<< պետական արժեթղթեր) իրական արժեքը կազմում է 28,412,125 հազար դրամ (2023թ-ին՝ 12,011,051 հազար դրամ):

Այս գործարքներն իրականացվում են փոխատվության, արժեթղթերի փոխառության և փոխատվություն ստանդարտ գործառնություններին բնորոշ պայմաններով:

17 Հաճախորդներին տրված վարկեր

	Ծնթգ.	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր			
Վարկեր խոշոր ընկերություններին	17(i)	78,389,839	78,943,484
Վարկեր փոքր և միջին ընկերություններին	17(i)	27,134,091	25,840,957
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված վարկեր		105,523,930	104,784,441
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր			
Գյուղատնտեսական վարկեր	17(i)	4,685,655	4,156,951
Անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկեր	17(i)	53,048,352	45,236,250
Ոսկու գրավով վարկեր	17(i)	9,689,419	9,257,396
Հիփոթեքային վարկեր	17(i)	35,526,107	30,708,396
Գրավով ապահովված այլ սպառողական վարկեր	17(i)	3,421,692	2,033,826
Գրավով չապահովված սպառողական վարկեր	17(i)	8,262,883	7,316,708
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր		114,634,108	98,709,527
Հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր		220,158,038	203,493,968
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	17(ii)	2,059,631	775,978
Պարտքային կորստի պահուստ		(4,103,945)	(3,730,603)
Հաճախորդներին տրված զուտ վարկեր		218,113,724	200,539,343

(i) Հաճախորդներին տրված վարկեր

(ա) Հաճախորդներին տրված վարկերի պարտքային որակը

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդներին տրված վարկերի պարտքային որակի վերաբերյալ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Վարկեր խոշոր ընկերություններին				
– ոչ ժամկետանց	71,997,758	-	2,346,452	74,344,210
– ավելի քան 270 օր ժամկետանց	-	-	4,045,629	4,045,629
Ընդամենը համախառն վարկեր խոշոր ընկերություններին	71,997,758	-	6,392,081	78,389,839
Պարտքային կորստի պահուստ	(205,318)	-	(1,379,610)	(1,584,928)
Ընդամենը գույք վարկեր խոշոր ընկերություններին	71,792,440	-	5,012,471	76,804,911
Վարկեր փոքր և միջին ընկերություններին				
– ոչ ժամկետանց	26,178,922	344,581	10,982	26,534,485
– մինչև 30 օր ժամկետանց	19,459	8,984	41,846	70,289
– 31-90 օր ժամկետանց	-	164,993	-	164,993
– 91-270 օր ժամկետանց	-	-	140,644	140,644
– ավելի քան 270 օր ժամկետանց	-	-	223,680	223,680
Ընդամենը համախառն վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին	26,198,381	518,558	417,152	27,134,091
Պարտքային կորստի պահուստ	(111,590)	(154,518)	(201,964)	(468,072)
Ընդամենը գույք վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին	26,086,791	364,040	215,188	26,666,019
Ընդամենը համախառն վարկեր իրավաբանական անձանց	98,196,139	518,558	6,809,233	105,523,930
Ընդամենը գույք վարկեր իրավաբանական անձանց	97,879,231	364,040	5,227,659	103,470,930
Գյուղատնտեսական վարկեր				
– ոչ ժամկետանց	4,445,835	37,001	8,124	4,490,960
– մինչև 30 օր ժամկետանց	1,448	-	8,956	10,404
– 31-90 օր ժամկետանց	-	35,751	-	35,751
– 91-270 օր ժամկետանց	-	-	120,518	120,518
– ավելի քան 270 օր ժամկետանց	-	-	28,022	28,022
Ընդամենը համախառն գյուղատնտեսական վարկեր	4,447,283	72,752	165,620	4,685,655
Պարտքային կորստի պահուստ	(24,264)	(21,033)	(70,729)	(116,026)
Ընդամենը գույք գյուղատնտեսական վարկեր	4,423,019	51,719	94,891	4,569,629
Անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկեր				
– ոչ ժամկետանց	48,773,771	603,132	147,312	49,524,215
– մինչև 30 օր ժամկետանց	501,198	64,236	43,433	608,867
– 31-90 օր ժամկետանց	-	562,833	78,914	641,747
– 91-270 օր ժամկետանց	-	-	966,971	966,971
– ավելի քան 270 օր ժամկետանց	-	-	1,306,552	1,306,552
Ընդամենը համախառն անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկեր	49,274,969	1,230,201	2,543,182	53,048,352
Պարտքային կորստի պահուստ	(242,156)	(148,615)	(1,104,759)	(1,495,530)
Ընդամենը գույք անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկեր	49,032,813	1,081,586	1,438,423	51,552,822

	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Ոսկու գրավով վարկեր				
– ոչ ժամկետանց	9,627,547	3,544	20,956	9,652,047
– մինչև 30 օր ժամկետանց	29,905	132	2,846	32,883
– 31-90 օր ժամկետանց	-	983	952	1,935
– 91-270 օր ժամկետանց	-	-	437	437
– ավելի քան 270 օր ժամկետանց	-	-	2,117	2,117
Ընդամենը համախառն ոսկու գրավով վարկեր	9,657,452	4,659	27,308	9,689,419
Պարտքային կորստի պահուստ	(752)	(79)	(4,582)	(5,413)
Ընդամենը զուտ ոսկու գրավով վարկեր	9,656,700	4,580	22,726	9,684,006
Հիփոթեքային վարկեր				
– ոչ ժամկետանց	35,124,257	100,704	112,046	35,337,007
– մինչև 30 օր ժամկետանց	42,662	-	-	42,662
– 31-90 օր ժամկետանց	-	9,172	-	9,172
– 91-270 օր ժամկետանց	-	-	137,266	137,266
Ընդամենը համախառն հիփոթեքային վարկեր	35,166,919	109,876	249,312	35,526,107
Պարտքային կորստի պահուստ	(20,941)	(9,742)	(99,458)	(130,141)
Ընդամենը զուտ հիփոթեքային վարկեր	35,145,978	100,134	149,854	35,395,966
Գրավով ապահովված այլ սպառողական վարկեր				
– ոչ ժամկետանց	3,322,511	25,149	4,057	3,351,717
– մինչև 30 օր ժամկետանց	11,575	3,890	727	16,192
– 31-90 օր ժամկետանց	-	1,941	-	1,941
– 91-270 օր ժամկետանց	-	-	51,842	51,842
Ընդամենը համախառն գրավով ապահովված այլ սպառողական վարկեր	3,334,086	30,980	56,626	3,421,692
Պարտքային կորստի պահուստ	(11,896)	(5,221)	(23,036)	(40,153)
Ընդամենը զուտ գրավով ապահովված այլ սպառողական վարկեր	3,322,190	25,759	33,590	3,381,539
Գրավով չապահովված սպառողական վարկեր				
– ոչ ժամկետանց	8,054,069	28,506	27,702	8,110,277
– մինչև 30 օր ժամկետանց	14,370	1,495	2,617	18,482
– 31-90 օր ժամկետանց	-	16,251	11,617	27,868
– 91-270 օր ժամկետանց	-	-	80,896	80,896
– ավելի քան 270 օր ժամկետանց	-	-	25,360	25,360
Ընդամենը համախառն գրավով չապահովված սպառողական վարկեր	8,068,439	46,252	148,192	8,262,883
Պարտքային կորստի պահուստ	(131,361)	(21,829)	(96,866)	(250,056)
Ընդամենը զուտ գրավով չապահովված սպառողական վարկեր	7,937,078	24,423	51,326	8,012,827
Ընդամենը համախառն վարկեր ֆիզիկական անձանց	109,949,148	1,494,720	3,190,240	114,634,108
Ընդամենը զուտ վարկեր ֆիզիկական անձանց	109,517,778	1,288,201	1,790,810	112,596,789
Ընդամենը համախառն վարկեր հաճախորդներին	208,145,287	2,013,278	9,999,473	220,158,038
Ընդամենը զուտ վարկեր հաճախորդներին	207,397,009	1,652,241	7,018,469	216,067,719

* Աղյուսակում ներկայացված կորստի պահուստը ներառում է իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց համար նախատեսված որոշ պրոդուկտների, այդ թվում՝ վարկային քարտերի և օվերդրաֆտների հետ կապված փոխատվության հանձնառությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդներին տրված վարկերի պարտքային որակի վերաբերյալ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Վարկեր խոշոր ընկերություններին				
– ոչ ժամկետանց	71,777,091	3,304,456	420,603	75,502,150
– ավելի քան 270 օր ժամկետանց	-	-	3,441,334	3,441,334
Ընդամենը համախառն վարկեր խոշոր ընկերություններին	71,777,091	3,304,456	3,861,937	78,943,484
Պարտքային կորստի պահուստ	(238,723)	(234,337)	(867,475)	(1,340,535)
Ընդամենը զուտ վարկեր խոշոր ընկերություններին	71,538,368	3,070,119	2,994,462	77,602,949
Վարկեր փոքր և միջին ընկերություններին				
– ոչ ժամկետանց	25,035,882	136,611	108,465	25,280,958
– մինչև 30 օր ժամկետանց	242,502	34,496	72,069	349,067
– 31-90 օր ժամկետանց	-	119,991	-	119,991
– 91-270 օր ժամկետանց	-	-	57,723	57,723
– ավելի քան 270 օր ժամկետանց	-	-	33,218	33,218
Ընդամենը համախառն վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին	25,278,384	291,098	271,475	25,840,957
Պարտքային կորստի պահուստ	(148,956)	(71,861)	(90,074)	(310,891)
Ընդամենը զուտ վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին	25,129,428	219,237	181,401	25,530,066
Ընդամենը համախառն վարկեր իրավաբանական անձանց	97,055,475	3,595,554	4,133,412	104,784,441
Ընդամենը զուտ վարկեր իրավաբանական անձանց	96,667,796	3,289,356	3,175,863	103,133,015
Գյուղատնտեսական վարկեր				
– ոչ ժամկետանց	4,003,788	8,345	8,660	4,020,793
– մինչև 30 օր ժամկետանց	10,123	-	2,905	13,028
– 31-90 օր ժամկետանց	-	18,805	1,481	20,286
– 91-270 օր ժամկետանց	-	-	8,789	8,789
– ավելի քան 270 օր ժամկետանց	-	-	94,055	94,055
Ընդամենը համախառն գյուղատնտեսական վարկեր	4,013,911	27,150	115,890	4,156,951
Պարտքային կորստի պահուստ	(15,846)	(7,776)	(49,216)	(72,838)
Ընդամենը զուտ գյուղատնտեսական վարկեր	3,998,065	19,374	66,674	4,084,113
Անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկեր				
– ոչ ժամկետանց	42,069,565	249,401	245,811	42,564,777
– մինչև 30 օր ժամկետանց	380,107	72,502	40,823	493,432
– 31-90 օր ժամկետանց	-	133,766	52,659	186,425
– 91-270 օր ժամկետանց	-	-	668,043	668,043
– ավելի քան 270 օր ժամկետանց	-	-	1,323,573	1,323,573
Ընդամենը համախառն անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկեր	42,449,672	455,669	2,330,909	45,236,250
Պարտքային կորստի պահուստ	(290,860)	(69,355)	(1,034,941)	(1,395,156)
Ընդամենը զուտ անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկեր	42,158,812	386,314	1,295,968	43,841,094
Ոսկու գրավով վարկեր				
– ոչ ժամկետանց	9,184,346	5,735	26,958	9,217,039
– մինչև 30 օր ժամկետանց	20,006	1,128	1,127	22,261
– 31-90 օր ժամկետանց	-	6,081	690	6,771
– 91-270 օր ժամկետանց	-	-	9,240	9,240
– ավելի քան 270 օր ժամկետանց	-	-	2,085	2,085
Ընդամենը համախառն ոսկու գրավով վարկեր	9,204,352	12,944	40,100	9,257,396
Պարտքային կորստի պահուստ	(2,310)	(543)	(7,525)	(10,378)
Ընդամենը զուտ ոսկու գրավով վարկեր	9,202,042	12,401	32,575	9,247,018

	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Հիփոթեքային վարկեր				
– ոչ ժամկետանց	30,177,471	196,339	186,205	30,560,015
– 31-90 օր ժամկետանց	98,893	-	2,748	101,641
– 91-270 օր ժամկետանց	-	-	46,740	46,740
Ընդամենը համախառն հիփոթեքային վարկեր	30,276,364	196,339	235,693	30,708,396
Պարտքային կորստի պահուստ	(17,564)	(11,020)	(98,335)	(126,919)
Ընդամենը զուտ հիփոթեքային վարկեր	30,258,800	185,319	137,358	30,581,477
 Գրավով ապահովված այլ սպառողական վարկեր				
– ոչ ժամկետանց	1,939,869	-	61,367	2,001,236
– մինչև 30 օր ժամկետանց	23,530	-	-	23,530
– 31-90 օր ժամկետանց	-	7,064	1,996	9,060
Ընդամենը համախառն գրավով ապահովված այլ սպառողական վարկեր	1,963,399	7,064	63,363	2,033,826
Պարտքային կորստի պահուստ	(8,780)	(2,609)	(6,855)	(18,244)
Ընդամենը զուտ գրավով ապահովված այլ սպառողական վարկեր	1,954,619	4,455	56,508	2,015,582
 Գրավով չապահովված սպառողական վարկեր				
– ոչ ժամկետանց	6,948,974	45,903	140,297	7,135,174
– մինչև 30 օր ժամկետանց	27,426	1,134	5,164	33,724
– 31-90 օր ժամկետանց	-	21,698	3,033	24,731
– 91-270 օր ժամկետանց	-	-	94,030	94,030
– ավելի քան 270 օր ժամկետանց	-	-	29,049	29,049
Ընդամենը համախառն գրավով չապահովված սպառողական վարկեր	6,976,400	68,735	271,573	7,316,708
Պարտքային կորստի պահուստ	(280,270)	(27,286)	(143,453)	(451,009)
Ընդամենը զուտ գրավով չապահովված սպառողական վարկեր	6,696,130	41,449	128,120	6,865,699
Ընդամենը համախառն վարկեր ֆիզիկական անձանց	94,884,098	767,901	3,057,528	98,709,527
Ընդամենը զուտ վարկեր ֆիզիկական անձանց	94,268,468	649,312	1,717,203	96,634,983
Ընդամենը համախառն վարկեր հաճախորդներին	191,939,573	4,363,455	7,190,940	203,493,968
Ընդամենը զուտ վարկեր հաճախորդներին	190,936,264	3,938,668	4,893,066	199,767,998

* Աղյուսակում ներկայացված կորստի պահուստը ներառում է իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց համար նախատեսված որոշ պրոդուկտների, այդ թվում՝ վարկային քարտերի և օվերդրաֆտների հետ կապված փոխատվության հանձնառությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է իրավաբանական անձանց տրված վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	97,055,475	3,595,554	4,133,412	104,784,441
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	65,676,429	-	-	65,676,429
Մարված ակտիվներ	(62,457,982)	(314,304)	(67,206)	(62,839,492)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	1,257,815	(1,257,815)	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(417,048)	457,000	(39,952)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(1,008,903)	(2,082,515)	3,091,418	-
Վերադարձ	-	-	186,333	186,333
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(253,873)	(253,873)
Ակտիվի գուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերագնահատումից	(1,909,647)	120,638	(240,899)	(2,029,908)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	98,196,139	518,558	6,809,233	105,523,930

հազ. դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	82,000,872	4,437,277	3,322,196	89,760,345
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	50,614,776	-	-	50,614,776
Մարված ակտիվներ	(35,169,804)	(2,476,318)	(171,944)	(37,818,066)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	317,821	(317,821)	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(2,201,479)	2,211,430	(9,951)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(138,538)	(461,343)	599,881	-
Վերադարձ	-	-	174,929	174,929
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(252,638)	(252,638)
Ակտիվի գուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերագնահատումից	1,631,827	202,329	470,939	2,305,095
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	97,055,475	3,595,554	4,133,412	104,784,441

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է իրավաբանական անձանց տրված վարկերի գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

հազ. դրամ

	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	387,679	306,198	957,549	1,651,426
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	218,895	-	-	218,895
Մարված ակտիվներ	(208,507)	(93,655)	(15,609)	(317,771)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	99,330	(99,330)	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(2,325)	31,990	(29,665)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(29,263)	(147,680)	176,943	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՊԿ վրա և ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(143,771)	157,387	594,640	608,256
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ճանաչված	(65,641)	(151,288)	726,309	509,380
Վերադարձ	-	-	186,333	186,333
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(253,873)	(253,873)
Արտարժույթի մասով ճշգրտումներ	(5,130)	(392)	(34,744)	(40,266)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	316,908	154,518	1,581,574	2,053,000

հազ. դրամ

	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	115,817	478,139	1,180,509	1,774,465
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	214,160	-	-	214,160
Մարված ակտիվներ	(152,466)	(210,884)	(39,833)	(403,183)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	34,722	(34,722)	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(4,694)	6,469	(1,775)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(261)	(46,589)	46,850	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՊԿ վրա և ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	178,509	111,279	(276,173)	13,615
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ճանաչված	269,970	(174,447)	(270,931)	(175,408)
Վերադարձ	-	-	174,929	174,929
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(252,638)	(252,638)
Չեղյի ծախսագրում			94,677	94,677
Արտարժույթի մասով ճշգրտումներ	1,892	2,506	31,003	35,401
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	387,679	306,198	957,549	1,651,426

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	94,884,098	767,901	3,057,528	98,709,527
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	103,443,693	-	-	103,443,693
Մարված ակտիվներ	(85,101,269)	(664,166)	(1,236,495)	(87,001,930)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	568,566	(270,170)	(298,396)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(1,183,919)	1,575,597	(391,678)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(1,702,697)	(246,927)	1,949,624	-
Վերադարձ	-	-	715,842	715,842
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(945,057)	(945,057)
Ակտիվի գուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերագնահատումից	(959,324)	332,485	338,872	(287,967)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	109,949,148	1,494,720	3,190,240	114,634,108

հազ. դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	76,475,924	1,457,762	2,787,528	80,721,214
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	96,743,395	-	-	96,743,395
Մարված ակտիվներ	(77,352,179)	(680,492)	(765,910)	(78,798,581)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	295,129	(274,003)	(21,126)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(508,941)	649,231	(140,290)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(1,145,706)	(319,760)	1,465,466	-
Վերադարձ	-	-	655,755	655,755
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(1,376,070)	(1,376,070)
Ակտիվի գուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերագնահատումից	376,476	(64,837)	452,175	763,814
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	94,884,098	767,901	3,057,528	98,709,527

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	615,630	118,589	1,340,325	2,074,544
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	405,849	-	-	405,849
Մարված ակտիվներ	(333,885)	(91,765)	(546,922)	(972,572)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	116,007	(47,048)	(68,959)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(23,921)	91,596	(67,675)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(11,989)	(8,403)	20,392	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՊԿ վրա և ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(333,233)	144,466	965,857	777,090
Ծահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ճանաչված	(181,172)	88,846	302,693	210,367
Վերադարձ	-	-	715,842	715,842
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(945,057)	(945,057)
Արտարժույթի մասով ճշգրտումներ	(3,088)	(916)	(14,373)	(18,377)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	431,370	206,519	1,399,430	2,037,319

հազ. դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	494,686	368,172	1,398,632	2,261,490
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	630,842	-	-	630,842
Մարված ակտիվներ	(186,492)	(247,871)	(147,937)	(582,300)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	55,224	(51,969)	(3,255)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(7,874)	69,537	(61,663)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(18,600)	(93,981)	112,581	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՊԿ վրա և ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(355,181)	73,366	465,730	183,915
Ծահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ճանաչված	117,919	(250,918)	365,456	232,457
Վերադարձ	-	-	655,755	655,755
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(1,376,070)	(1,376,070)
Չեղչի ծախսագրում	-	-	223,222	223,222
Արտարժույթի մասով ճշգրտումներ	3,025	1,335	73,330	77,690
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	615,630	118,589	1,340,325	2,074,544

(բ) Պարտքային կորստի պահուստի գնահատման համար կիրառվող հիմնական ենթադրություններ և դատողություններ

Պարտքային կորստի պահուստի գնահատման համար կիրառվող հիմնական ենթադրությունները և դատողությունները ներկայացված են Ծանոթագրություն 27(բ) կետում:

(գ) Գրավի և պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների վերլուծություն

(i) Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր

Իրավաբանական անձանց տրված վարկերը ենթակա են պարտքային առումով գնահատման և արժեզրկման ստուգման անհատական հիմունքով: Իրավաբանական անձ հանդիսացող հաճախորդի ընդհանուր վճարունակությունը վերջինիս տրամադրված վարկի պարտքային որակի կարևոր ցուցանիշ է: Այնուամենայնիվ, գրավը տալիս է լրացուցիչ ապահովվածություն, և Բանկը որպես կանոն գրավ է պահանջում իրավաբանական անձանցից:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն իրավաբանական անձանց տրված վարկերի գրավի և պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների (առանց արժեզրկման) վերաբերյալ՝ ըստ գրավի տեսակների:

31 դեկտեմբերի 2024թ.

հազ. դրամ	Հաճախորդներին տրված վարկերի հաշվեկշռային արժեք	Գրավի իրական արժեքը վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ գնահատված գրավի համար
Պարտքային առումով չարժեզրկված վարկեր		
Դրամական միջոցներ և ավանդներ	1,777,280	1,777,280
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	20,107,086	20,107,086
Անշարժ գույք	62,305,470	62,305,470
Փոխադրամիջոցներ	758,147	758,147
Այլ գրավ	7,912,026	7,912,026
Առանց գրավի և պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների	5,383,262	-
Ընդամենը պարտքային առումով չարժեզրկված վարկեր	98,243,271	92,860,009
		Գրավի իրական արժեքը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գնահատված գրավի համար
Պարտքային առումով արժեզրկված վարկեր		
Անշարժ գույք	5,041,471	5,041,471
Փոխադրամիջոցներ	7,373	7,373
Այլ գրավ	178,815	178,815
Ընդամենը պարտքային առումով արժեզրկված վարկեր	5,227,659	5,227,659
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	103,470,930	98,087,668

31 դեկտեմբերի 2023թ.

հազ. դրամ	Հաճախորդներին տրված վարկերի հաշվեկշռային արժեք	Գրավի իրական արժեքը վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ գնահատված գրավի համար
Պարտքային առումով չարժեգրված վարկեր		
Դրամական միջոցներ և ավանդներ	1,267,603	1,267,603
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	20,875,226	20,875,226
Ոսկի և ոսկյա զարդեր	3,252	3,252
Անշարժ գույք	64,497,049	64,497,049
Փոխադրամիջոցներ	1,068,732	1,068,732
Այլ գրավ	7,264,080	7,264,081
Առանց գրավի և պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների	4,981,210	-
Ընդամենը պարտքային առումով չարժեգրված վարկեր	99,957,152	94,975,943
		Գրավի իրական արժեքը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գնահատված գրավի համար
Պարտքային առումով արժեգրված վարկեր		
Անշարժ գույք	2,942,377	2,942,377
Փոխադրամիջոցներ	22,188	22,188
Այլ գրավ	211,298	211,298
Ընդամենը պարտքային առումով արժեգրված վարկեր	3,175,863	3,175,863
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	103,133,015	98,151,806

Վերը ներկայացված աղյուսակը բացառում է լրացուցիչ գրավի անհրաժեշտությունը:

Բանկն ունի վարկեր, որոնց համար գրավի իրական արժեքը գնահատվել է վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ և չի վերանայվել՝ հետագա փոփոխություններն արտացոլելու համար, ինչպես նաև վարկեր, որոնց գրավի իրական արժեքը չի որոշվել:

Մի քանի տեսակի գրավով ապահովված վարկերի համար բացահայտվում է այն գրավը, որն առավել տեղին է արժեգրված գնահատման համար: Ֆիզիկական անձանցից, օրինակ՝ ՓՄՁ վարկառուների բաժնետերերից ստացված երաշխավորությունները չեն դիտարկվում արժեգրված գնահատման նպատակների համար: Այդ իսկ պատճառով, նման վարկերը և մասնակիորեն ապահովված վարկերի չապահովված մասերը ներկայացվում են որպես առանց գրավի և պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների վարկեր:

Ոչ ժամկետանց և չարժեգրված վարկերի վերադարձելիությունը հիմնականում կախված է վարկառուների վճարունակությունից, այլ ոչ գրավի արժեքից, և Բանկի համար պարտադիր չէ վերանայել գրավի գնահատումը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

(ii) Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր

Հիփոթեքային վարկերի դիմաց գրավադրվում է վարկի առարկա հանդիսացող անշարժ գույքը: Բանկի քաղաքականության համաձայն՝ հիփոթեքային վարկերը տրամադրվում են առավելագույնը 80% վարկ/արժեք հարաբերակցությամբ՝ վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ:

Անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկերը և ֆիզիկական անձանց տրված այլ վարկերը հիմնականում ապահովված են անշարժ գույքով: Բանկի քաղաքականության համաձայն՝ սպառողական վարկերը տրամադրվում են 70-80% վարկ/արժեք հարաբերակցությամբ վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ՝ կախված գրավի գտնվելու վայրից:

Ոսկու գրավով վարկերի համար ապահովություն են ծառայում ոսկյա զարդերը: Բանկի քաղաքականության համաձայն՝ ոսկու գրավով վարկերը տրամադրվում են առավելագույնը 95-100% վարկ/արժեք հարաբերակցությամբ վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ՝ կախված վարկի պայմաններից:

Գյուղատնտեսական վարկերի և գրավով ապահովված այլ սպառողական վարկերի դիմաց գրավադրվում են փոխադրամիջոցները, անշարժ գույքը, այլ շարժական ակտիվները և հիմնական միջոցները: Բանկի քաղաքականության համաձայն՝ այս վարկերը տրամադրվում են առավելագույնը 80% վարկ/արժեք հարաբերակցությամբ՝ վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ:

Գրավով չապահովված սպառողական վարկերը հիմնականում իրենցից ներկայացնում են վարկային քարտերը և օվերդրաֆտները:

(iii) Առգրավված գրավ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առգրավված գրավը ներառում է հիմնական անշարժ գույքը:

	2024թ. Հաշվեկշռային արժեք հազ. դրամ	2023թ. Հաշվեկշռային արժեք հազ. դրամ
Մնացորդը առ 1 հունվարի	1,636,735	1,805,492
Ավելացումներ	138,481	221,384
Վաճառք	(302,376)	(390,141)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	1,472,840	1,636,735

Առգրավման ամսաթվի դրությամբ գրավը չափվում է չմարված վարկի հաշվեկշռային արժեքով: Առգրավումից հետո առգրավված ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած արժեզրկումից կորուստները: Արժեզրկումը գնահատվում է շուկայական մեթոդով: Շուկայական մեթոդը հիմնված է նմանատիպ ակտիվների վերջերս տեղի ունեցած վաճառքների արդյունքների համեմատական վերլուծության կամ նմանատիպ ակտիվների վաճառքների հայտարարված գների վրա, կիրառելով 10%-ից 30% զեղչ վաճառքի հայտարարված գների նկատմամբ՝ կախված ակտիվի բնույթից և գտնվելու վայրից: Բանկի քաղաքականության համաձայն՝ այս ակտիվները պետք է վաճառվեն հնարավորինս սեղմ ժամկետներում:

(դ) Վարկային պորտֆելի ըստ աշխարհագրական տարածաշրջանների և տնտեսության ճյուղերի վերլուծություն

Վարկերը տրամադրվել են տնտեսության հետևյալ ճյուղերում գործունեություն իրականացնող հաճախորդներին:

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Առևտուր	51,076,999	52,331,164
Շինարարություն	17,840,793	19,673,324
Արդյունաբերություն և այլ արտադրություն	7,963,670	8,541,707
Հյուրանոցային և ռեստորանային ոլորտ	4,193,052	4,768,100
Գյուղատնտեսություն և սննդի վերամշակում	2,956,634	2,437,518
Էներգետիկայի բնագավառ	2,287,281	2,512,384
Կապի ծառայություններ	1,219,842	1,274,127
Բժշկական ծառայություններ	995,546	754,367
Տրանսպորտ	781,608	1,094,674
Տուրիզմ	500,593	487,759
Արտադրություն	13,301	16,151
Այլ	15,694,611	10,893,166
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	114,634,108	98,709,527
	220,158,038	203,493,968
Պարտքային կորստի պահուստ	(4,090,319)	(3,725,970)
	216,067,719	199,767,998

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 105,516,889 հազար դրամ ընդհանուր գումարով հաճախորդներին տրված վարկերը (2023թ-ին՝ 104,784,442 հազար դրամ) տրամադրվել են Հայաստանի Հանրապետությունում գործունեություն իրականացնող հաճախորդներին:

(ե) Գրավադրված ակտիվներ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 10,939,287 հազար դրամ ընդհանուր գումարով հաճախորդներին տրված վարկերը (2023թ-ին՝ 12,123,081 հազար դրամ) ծառայում են որպես գրավ վարկային կազմակերպություններից ստացված գրավով ապահովված վարկերի և ՀՀ ԿԲ-ից ստացված փոխառությունների համար (տես Ծանոթագրություն 21):

(զ) Պարտքային ռիսկին ենթարկվածություն

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի մեկ փոխառու կամ կապակցված փոխառուների խումբ (2023թ-ին՝ մեկ փոխառու), որին տրամադրված վարկերի մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդ վարկերի ընդհանուր գումարը կազմում է 24,734,196 հազար դրամ (2023թ-ին՝ 24,891,276 հազար դրամ): 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ մնացորդներն ամբողջությամբ դասված են 1-ին փուլ: 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդ մնացորդների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները կազմում են 40,234 հազար դրամ (2023թ-ին՝ 48,563 հազար դրամ):

(է) Վարկերի մարման ժամկետներ

Վարկային պորտֆելի մարման ժամկետների վերլուծությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 27-ի(դ) կետում, որն արտացոլում է հաշվետու ամսաթվից մինչև վարկերի՝ պայմանագրով նախատեսված մարման ժամկետը մնացած ժամանակահատվածը:

(ii) Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Համախառն ներդրումներ ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներում		
Մինչև մեկ տարի ժամկետով	717,680	346,914
Մեկից երկու տարի ժամկետով	654,906	327,833
Երկուսից երեք տարի ժամկետով	518,269	226,934
Երեքից չորս տարի ժամկետով	463,640	93,143
Չորսից հինգ տարի ժամկետով	174,500	59,799
Ավելի քան հինգ տարի ժամկետով	5,290	-
	2,534,285	1,054,623
Զվաստակած ֆինանսական եկամուտ	(474,654)	(278,645)
Համախառն ներդրումներ ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներում	2,059,631	775,978
Պարտքային կորստի պահուստ	(13,626)	(4,633)
Զուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում	2,046,005	771,345

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների համախառն հաշվեկշռային արժեքի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար:

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	775,978	-	-	775,978
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	1,688,531	-	-	1,688,531
Մարված ակտիվներ	(370,782)	(6,869)	-	(377,651)
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(6,869)	6,869	-	-
Կորստի պահուստի գույք վերաչափում	(39,232)	12,005	-	(27,227)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	2,047,626	12,005	-	2,059,631

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների համախառն հաշվեկշռային արժեքի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար:

հազ. դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	-	-	-	-
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	827,651	-	-	827,651
Մարված ակտիվներ	(84,681)	-	-	(84,681)
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	33,008	-	-	33,008
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	775,978	-	-	775,978

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար:

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	4,633	-	-	4,633
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	11,171	-	-	11,171
Մարված ակտիվներ	(2,453)	(45)	-	(2,498)
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(45)	45	-	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	(1,423)	1,743	-	320
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	11,883	1,743	-	13,626

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար:

հազ. դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	-	-	-	-
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	4,939	-	-	4,939
Մարված ակտիվներ	(505)	-	-	(505)
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	199	-	-	199
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	4,633	-	-	4,633

(ա) Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների որակի վերլուծություն

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների պարտքային որակի վերաբերյալ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ				
– ոչ ժամկետանց	2,047,626	12,005	-	2,059,631
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք ընդամենը համախառն գումարներ	2,047,626	12,005	-	2,059,631
Ակնկալվող պարտքային կորուստներ	(11,883)	(1,743)	-	(13,626)
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք ընդամենը զուտ գումարներ	2,035,743	10,262	-	2,046,005

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների պարտքային որակի վերաբերյալ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ				
– ոչ ժամկետանց	775,978	-	-	775,978
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք ընդամենը համախառն գումարներ	775,978	-	-	775,978
Ակնկալվող պարտքային կորուստներ	(4,633)	-	-	(4,633)
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք ընդամենը զուտ գումարներ	771,345	-	-	771,345

(բ) Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների կենտրոնացում

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի հաճախորդ, որի մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը:

(գ) Գրավի վերլուծություն

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 3-րդ փուլ դասված ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների համար ապահովություն ծառայող գրավի վերաբերյալ:

հազ. դրամ	Հաճախորդներին տրված վարկերի հաշվեկշռային արժեք	Գրավի իրական արժեքը վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ գնահատված գրավի համար
Պարտքային առումով չարժեզրկված՝ ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ		
Փոխադրամիջոցներ	1,162,556	1,162,556
Արևային պանելներ	222,693	222,693
Սարքավորում	67,954	67,954
Առանց գրավի և պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների	592,801	-
Ընդամենը ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	2,046,004	1,453,203

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 3-րդ փուլ դասված ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների համար ապահովություն ծառայող գրավի վերաբերյալ:

հազ. դրամ	Հաճախորդներին տրված վարկերի հաշվեկշռային արժեք	Գրավի իրական արժեքը վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ գնահատված գրավի համար
Պարտքային առումով չարժեզրկված՝ ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ		
Փոխադրամիջոցներ	775,978	775,978
Ընդամենը ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	775,978	775,978

18 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

հազ. դրամ	Ծեփեր	Վարձակալված գույքի բարելավում	Համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ	Տնտեսական գույք	Փոխադրա- միջոցներ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք							
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2024թ.	4,038,276	559,352	4,239,266	2,042,076	180,806	2,519,501	13,579,277
Ավելացումներ	17,550	31,121	538,186	141,957	22,700	113,005	864,519
Օտարումներ/դուրսգրումներ	-	(67,530)	(372,510)	(89,107)	-	(170,949)	(700,096)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	4,055,826	522,943	4,404,942	2,094,926	203,506	2,461,557	13,743,700
Մաշվածություն և ամորտիզացիա							
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2024թ.	1,161,816	133,562	3,318,483	1,504,159	97,898	1,677,172	7,893,090
Տարվա մաշվածություն և ամորտիզացիա	108,119	22,819	314,979	116,840	17,722	184,843	765,322
Օտարումներ/դուրսգրումներ	-	(27,342)	(350,724)	(81,617)	-	(163,318)	(623,001)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	1,269,935	129,039	3,282,738	1,539,382	115,620	1,698,697	8,035,411
Հաշվեկշռային արժեք							
Առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	2,785,891	393,904	1,122,204	555,544	87,886	762,860	5,708,289
Սկզբնական արժեք							
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2023թ.	3,969,687	531,463	3,800,075	1,988,074	185,825	2,097,249	12,572,373
Ավելացումներ	68,589	72,388	479,779	128,955	17,046	422,252	1,189,009
Օտարումներ/դուրսգրումներ	-	(44,499)	(40,588)	(74,953)	(22,065)	-	(182,105)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	4,038,276	559,352	4,239,266	2,042,076	180,806	2,519,501	13,579,277
Մաշվածություն և ամորտիզացիա							
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2023թ.	1,056,033	141,945	3,121,573	1,470,494	102,610	1,440,717	7,333,372
Տարվա մաշվածություն և ամորտիզացիա	105,783	35,894	237,457	108,594	16,806	236,455	740,989
Օտարումներ/դուրսգրումներ	-	(44,277)	(40,547)	(74,929)	(21,518)	-	(181,271)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	1,161,816	133,562	3,318,483	1,504,159	97,898	1,677,172	7,893,090
Հաշվեկշռային արժեք							
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	2,876,460	425,790	920,783	537,917	82,908	842,329	5,686,187

19 Վարձակալություն

Բանկը վարձակալում է ակտիվներ, մասնավորապես, գլխամասային գրասենյակի, մասնաճյուղերի գրասենյակների տարածքները և այլ տարածքներ, որոնց վարձակալության ժամկետը որպես կանոն կազմում է 5-ից 10 տարի: Ստորև ներկայացված է այն վարձակալությունների մասին տեղեկատվությունը, որոնց շրջանակում Բանկը հանդես է գալիս որպես վարձակալ:

(ա) Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Մնացորդը առ 1 հունվարի	2,741,445	3,121,428
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների ավելացումներ	231,968	374,251
Տարվա մաշվածության գումար	(700,912)	(597,193)
Վարձակալության պայմանագրի փոփոխություններ և ապաճանաչում	656,872	(157,041)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	2,929,373	2,741,445

(բ) Պարտավորությունների և ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքերի փոփոխությունների համադրում

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Մնացորդը առ 1 հունվարի	3,015,741	3,302,024
Փոփոխություններ ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքերի հետ կապված		
Մարումներ	(894,885)	(775,333)
Ընդամենը ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ	(894,885)	(775,333)
Այլ փոփոխություններ		
Ավելացումներ	231,968	374,251
Հաշվեգրված տոկոսներ	279,457	271,840
Վարձակալության պայմանագրի փոփոխություններ և ապաճանաչում	422,707	(157,041)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	3,054,988	3,015,741

(գ) Շահույթում կամ վնասում ճանաչված գումարներ

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածություն	(700,912)	(597,193)
Վարձակալության գծով պարտավորությունների գծով տոկոսներ	(279,457)	(271,840)
Կարճաժամկետ վարձակալությանը վերաբերող ծախսեր	(78,150)	(70,983)

(դ) Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարներ

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Ընդամենը դրամական միջոցների արտահոսք վարձակալության գծով		
Վարձակալության գծով պարտավորությունների գծով վճարումներ	894,885	775,333

20 Այլ ակտիվներ

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Դրամական փոխանցումների համակարգերի գծով ստացվելիք գումարներ	2,487,390	2,305,523
Պետական բյուջեից ստացվելիք գումարներ*	1,852,201	-
Այլ ստացվելիք գումարներ	425,720	383,834
Պարտքային կորստի պահուստ	(23,362)	(52,031)
Ընդամենը գույք այլ ֆինանսական ակտիվներ	4,741,949	2,637,326
Կանխավճարներ	677,803	1,275,458
Թանկարժեք մետաղներ	161,426	231,836
Նյութեր և պաշարներ	160,692	181,291
Այլ	12,608	120,346
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ	1,012,529	1,808,931
Ընդամենը այլ ակտիվներ	5,754,478	4,446,257

* Պետական բյուջեից ստացվելիք գումարները ստացվել են 2025թ. հունվարի 3-ին:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 4,765,311 հազար դրամ համախառն արժեքով (2023թ-ին՝ 2,689,357 հազար դրամ) այլ ֆինանսական ակտիվները դասվել են 1-ին փուլ և ժամկետանց չէին:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է այլ ֆինանսական ակտիվների գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ամորտիզացված արժեքով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(52,031)	-	-	(52,031)
Մարված ակտիվներ	52,031	-	-	52,031
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	(23,362)	-	-	(23,362)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	(23,362)	-	-	(23,362)

հազ. դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ամորտիզացված արժեքով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(30,614)	-	-	(30,614)
Մարված ակտիվներ	30,614	-	-	30,614
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	(52,031)	-	-	(52,031)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	(52,031)	-	-	(52,031)

21 Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Վարկեր ՀՀ ԿԲ-ից միջազգային ծրագրերի միջոցով	1,548,768	2,685,644
Լորո հաշիվներ	6,735	228,137
Վարկեր առևտրային բանկերից	253,929	4,087
	1,809,432	2,917,868

Պայմանագրի համաձայն՝ ՀՀ ԿԲ-ն Բանկին տրամադրում է վարկեր, որն իր հերթին վարկեր է տրամադրում համապատասխան պահանջները բավարարող վարկառուներին: Վարկերի մշտադիտարկումն իրականացվում է «Գերմանահայկական հիմնադրամ» ծրագրի կառավարման գրասենյակի կողմից:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի պայմանագրի կողմ հանդիսացող բանկ կամ ֆինանսական կազմակերպություն, որի մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը (2023թ-ին այդպիսի բանկեր և ֆինանսական կազմակերպություններ չկային):

22 Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	7,268,836	7,789,421

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը թողարկել և տեղաբաշխել է պարտքային արժեթղթեր ԱՄՆ դոլարով՝ 18,291 հազար ԱՄՆ դոլար անվանական արժեքով (2023թ-ին՝ 19,145 հազար ԱՄՆ դոլար): 2024թ. ընթացքում Բանկը թողարկել է 10,000 հազար ԱՄՆ դոլար անվանական արժեքով պարտատոմսեր (2023թ-ին՝ 8,291 հազար ԱՄՆ դոլար):

Բանկի կողմի թողարկված պարտատոմսերը ցուցակված են Հայաստանի արժեթղթերի ֆոնդային բորսայում:

(ա) Պարտավորությունների և ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքերի փոփոխությունների համադրում

հազ. դրամ	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Մնացորդը առ 1 հունվարի	7,789,421	5,487,085
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ		
Մուտքեր թողարկված պարտքային արժեթղթերից	3,909,273	3,316,201
Թողարկված պարտքային արժեթղթերի մարում	(4,278,857)	(1,158,420)
Ընդամենը ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ	(369,584)	2,157,781
Արտաբժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների ազդեցությունը	(107,734)	153,744
Այլ փոփոխություններ		
Տոկոսային ծախս	391,984	275,488
Վճարված տոկոսներ (դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից)	(435,251)	(284,677)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	7,268,836	7,789,421

23 Այլ փոխառու միջոցներ և ստորադաս փոխառություններ

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Փոխառություններ միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից	31,625,825	37,293,739
Փոխառություններ հայկական ֆինանսական կազմակերպություններից	9,390,520	9,437,437
	41,016,345	46,731,176
Ստորադաս փոխառություններ	1,634,588	1,668,804
	1,634,588	1,668,804

(ա) Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված փոխառությունների կենտրոնացում

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի երեք վարկ ֆինանսական կազմակերպություններից (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ չորս վարկ ֆինանսական կազմակերպություններից, բացի ՀՀ ԿԲ-ից), որոնց մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդ մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում է 26,485,145 հազար դրամ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 30,728,096 հազար դրամ):

(բ) Ստորադաս փոխառություն

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ստորադաս փոխառություններն իրենցից ներկայացնում են ֆիզիկական անձ հանդիսացող բաժնետիրոջից ստացված մեկ փոխառությունը, որի մարման ժամկետը լրանում է 2025թ. հունվարի 13-ին: Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո վարկն ամբողջությամբ մարվել է՝ ժամանակացույցի համաձայն:

Ստացված փոխառությունները Բանկը դիտարկում է որպես ստորադաս փոխառություններ, եթե սնանկության դեպքում փոխառությունը մարվում է Բանկի մյուս բոլոր այլ պարտավորությունների ամբողջական մարումից հետո:

(գ) Սահմանափակումներ (կովենանտներ)

Բանկը պարտավոր է համապատասխանել որոշակի սահմանափակումների փոխառության պայմանագրերի հետ կապված: 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը համապատասխանում էր բոլոր սահմանափակումներին:

(դ) Պարտավորությունների և ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքերի փոփոխությունների համադրում

հազ. դրամ	Այլ փոխառու միջոցներ	Ստորադաս փոխառություններ
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2024թ.	46,731,176	1,668,804
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ		
Մուտքեր	19,980,525	-
Մարումներ	(24,646,672)	-
Ընդամենը ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ	(4,666,147)	-
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխությունների ազդեցություն	(990,750)	(33,851)
Այլ փոփոխություններ		
Տոկոսային ծախս	3,324,572	104,943
Վճարված տոկոսներ	(3,382,506)	(105,308)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	41,016,345	1,634,588

հազ. դրամ	Այլ փոխառու միջոցներ	Ստորադաս փոխառություններ
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2023թ.	55,024,829	1,622,546
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ		
Մուտքեր	5,114,865	-
Մարումներ	(14,440,294)	-
Ընդամենը ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ	(9,325,429)	-
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխությունների ազդեցություն	975,185	46,513
Այլ փոփոխություններ		
Տոկոսային ծախս	3,521,670	104,580
Վճարված տոկոսներ	(3,465,079)	(104,835)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	46,731,176	1,668,804

24 Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Ընթացիկ հաշիվներ և ցպահանջ ավանդներ		
- Ֆիզիկական անձիք	88,311,284	77,168,125
- Իրավաբանական անձիք	54,763,358	86,693,208
Ժամկետային ավանդներ		
- Ֆիզիկական անձիք	120,642,439	94,641,578
- Իրավաբանական անձիք	26,450,844	17,190,476
	290,167,925	275,693,387

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներից և ավանդներից 5,573,699 հազար դրամ գումարով (2023թ-ին՝ 3,620,410 հազար դրամ) մնացորդները ծառայում են որպես գրավ Բանկի կողմից տրամադրված վարկերի և փոխատվության հանձնառությունների համար:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի երեք հաճախորդ կամ կապակցված հաճախորդների խմբեր (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ հինգ), որոնց միջոցների մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում է 53,581,881 հազար դրամ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 59,136,322 հազար դրամ):

25 Այլ պարտավորություններ

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Մատակարարներին վճարվելիք գումարներ	292,233	327,281
Չավարտված գործարքների գծով վճարվելիք գումարներ	393,079	3,609
Վճարումներ ճանապարհին	287,207	333,861
Ավանդների հատուցումը երաշխավորող պետական հիմնադրամին վճարվելիք գումարներ	89,487	99,964
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	240,289	271,151
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	1,302,295	1,035,866
Աշխատակիցներին վճարվելիք գումարներ	1,312,904	1,415,164
Վճարվելիք հարկեր՝ բացառությամբ շահութահարկի	371,474	320,522
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	1,684,378	1,735,686
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	2,986,673	2,771,552

26 Բաժնետիրական կապիտալ և պահուստներ

(ա) Թողարկված կապիտալ և էմիսիոն եկամուտ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հայտարարված, թողարկված և շրջանառության մեջ գտնվող բաժնետիրական կապիտալը բաղկացած է 1,873,345 սովորական բաժնետոմսից (2023թ-ին՝ 1,873,345 սովորական բաժնետոմսից): Բոլոր բաժնետոմսերի անվանական արժեքը կազմում է 5 հազար դրամ (2023թ-ին՝ 5 հազար դրամ) և բոլոր բաժնետոմսերն ամբողջությամբ վճարված են:

Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերին իրավունք ունեն ստանալ ժամանակ առ ժամանակ հայտարարվող շահաբաժինները և քվեարկել Բանկի բաժնետերերի տարեկան ընդհանուր ժողովներում՝ մեկ բաժնետոմս՝ մեկ ձայն սկզբունքով:

(բ) Պահուստների բնույթը և նպատակը

Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստ

Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստը ներառում է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի կուտակային գույք փոփոխությունը՝ մինչև ակտիվների ապաճանաչումը: Այս գումարը նվազեցվում է կորստի պահուստի գումարի չափով: Պարտքային գործիքի ապաճանաչումից հետո պահուստի համապատասխան մասը վերադասակարգվում է շահույթ կամ վնաս:

(գ) Շահաբաժիններ

Վճարման ենթակա շահաբաժինները սահմանափակվում են ՀՀ օրենսդրության համաձայն որոշվող Բանկի առավելագույն չբաշխված շահույթի չափով՝ բացառելով բաշխման ոչ ենթակա պահուստները: Բաշխման ոչ ենթակա պահուստները ներկայացված են գլխավոր պահուստով, որը ստեղծվել է ՀՀ օրենսդրության պահանջների համաձայն՝ ընդհանուր բանկային ռիսկերը, այդ թվում՝ հնարավոր կորուստները և այլ չնախատեսված ռիսկերը կամ ծախսերը հատուցելու նպատակով: Պահուստը ստեղծվել է Բանկի կանոնադրության համաձայն, որը նախատեսում է պահուստի ստեղծում այդ նպատակների համար Բանկի մատյաններում ներկայացված Բանկի բաժնետիրական կապիտալի ոչ պակաս, քան 15%-ի չափով:

2024թ-ին Բանկը հայտարարել և ամբողջությամբ վճարել է 2,500,000 հազար դրամ ընդհանուր գումարով շահաբաժիններ սովորական բաժնետոմսերի գծով (1,334.5 հազար դրամ մեկ բաժնետոմսի դիմաց) (2023թ-ին՝ 5,000,000 հազար դրամ, 2,669 հազար դրամ մեկ բաժնետոմսի դիմաց):

(դ) Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթը հաշվարկվել է սովորական բաժնետոմսերի տիրապետողներին վերագրվող 12,191,144 հազար դրամ (2023թ-ին՝ 10,825,621 հազար դրամ) շահույթի և շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թվի՝ 1,873,345 (2023թ-ին՝ 1,873,345) հիման վրա, ինչպես ներկայացված է ստորև: Բանկը չունի նոսրացնող պոտենցիալ սովորական բաժնետոմսեր:

	2024թ.	2023թ.
Թողարկված բաժնետոմսերը առ 1 հունվարի	1,873,345	1,873,345
Բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար	1,873,345	1,873,345
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ (հազ. դրամ)	6.51	5.78
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նոսրացված շահույթ (հազ. դրամ)	6.51	5.78

27 Ռիսկերի կառավարում

(ա) Ռիսկերի կառավարման քաղաքականություն և ընթացակարգեր

Ռիսկերի կառավարումը հիմնարար նշանակություն ունի բանկային գործունեության համար և Բանկի գործառնությունների կենսական տարրն է: Ֆինանսական, շուկայական և պարտքային ռիսկերն այն հիմնական ռիսկերն են, որոնց ենթարկվում է Բանկը:

Ռիսկերի կառավարման քաղաքականության նպատակն է բացահայտել, վերլուծել և կառավարել այն ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Բանկը, սահմանել ռիսկերի համապատասխան սահմանաչափեր և հսկողության մեխանիզմներ, ինչպես նաև անընդհատ հսկել ռիսկերի մակարդակները և դրանց համապատասխանությունը սահմանված սահմանաչափերին: Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և ընթացակարգերը կանոնավոր կերպով վերանայվում են՝ շուկայական պայմանների, առաջարկվող պրոդուկտների և ծառայությունների փոփոխությունները և ընդունված լավագույն պրակտիկան արտացոլելու նպատակով: Բանկը մշակել է նշանակալի ռիսկերի և կապիտալի վերաբերյալ հաշվետվության ներկայացման համակարգ:

Տնօրենների խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման համակարգի աշխատանքի, առանցքային ռիսկերի կառավարման գործընթացի հսկողության, ռիսկերի կառավարման քաղաքականության ու ընթացակարգերի վերանայման և խոշոր գործարքների հաստատման համար:

Վարչությունը պատասխանատու է ռիսկերի մեղմացմանն ուղղված միջոցառումների հսկողության և իրականացման ու ռիսկերի համար սահմանված սահմանաչափերում Բանկի գործունեության իրականացումն ապահովելու համար: Ռիսկերի կառավարման վարչության ղեկավարը պատասխանատու է ռիսկերի ընդհանուր կառավարման և սահմանված պահանջների հետ համապատասխանության ապահովման, ինչպես նաև ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերի բացահայտման, չափման, կառավարման և ներկայացման ընդհանուր սկզբունքների ու մեթոդների կիրառման համար: Նա հաշվետու է ուղղակիորեն Վարչության նախագահին և անուղղակիորեն՝ Տնօրենների խորհրդին:

Պարտքային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերը թե՛ պորտֆելի և թե՛ առանձին գործառնությունների մակարդակով կառավարվում ու վերահսկվում են Վարկային հանձնաժողովների համակարգի միջոցով և Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման հանձնաժողովի (ԱՊԿՀ) կողմից: Որոշումների կայացմանը գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով՝ Բանկը ստեղծել է վարկային հանձնաժողովների հիերարխիա՝ կախված ռիսկին ենթարկվածության տեսակից և չափից:

Ռիսկի թե՛ արտաքին և թե՛ ներքին գործոնները բացահայտվում և կառավարվում են Բանկի ներսում: Բանկը հատուկ ուշադրություն է դարձնում ռիսկի բոլոր գործոնների բացահայտմանը և ռիսկերի մեղմացմանն ուղղված ընթացիկ միջոցառումների նպատակահարմարության որոշմանը: Բացի պարտքային և շուկայական ռիսկերի ստանդարտ վերլուծություն իրականացնելուց, Ռիսկերի կառավարման վարչությունը վերահսկում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերը, կազմակերպելով կանոնավոր հանդիպումներ գործառնական բաժինների հետ՝ նրանց գործունեության համապատասխան ոլորտների հետ կապված մասնագիտական դատողություններ ստանալու համար:

Բանկի ներքին փաստաթղթերի համաձայն՝ Ռիսկերի կառավարման վարչությունը և Ներքին աուդիտի վարչությունը հաճախ պատրաստում են Բանկի նշանակալի ռիսկերի կառավարման անդրադարձող հաշվետվություններ: Հաշվետվությունները ներառում են դիտարկումներ Բանկի ընթացակարգերի և մեթոդաբանության արդյունավետության գնահատման վերաբերյալ և առաջարկություններ դրանց բարելավման ուղղությամբ:

(բ) Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, երբ հաճախորդը կամ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմը չի կատարում իր պայմանագրային պարտականությունները: Բանկում գործում են պարտքային ռիսկին ենթարկվածությունը կառավարող քաղաքականություն և ընթացակարգեր (թե՛ ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և թե՛ չճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների համար), ներառյալ պորտֆելի գծով ռիսկի կենտրոնացումը սահմանափակելու վերաբերյալ ուղեցույցները և Վարկային հանձնաժողովի ստեղծումը՝ պարտքային ռիսկն ակտիվորեն վերահսկելու նպատակով: Պարտքային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը դիտարկվում և հաստատվում է Տնօրենների խորհրդի կողմից:

Պարտքային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը սահմանում է՝

- վարկային դիմումների ուսումնասիրման և հաստատման ընթացակարգերը,
- վարկառուների (իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց) վճարունակության գնահատման մեթոդաբանությունը,
- պայմանագրային կողմերի, թողարկողների և ապահովագրական ընկերությունների վճարունակության գնահատման մեթոդաբանությունը,
- գրավի գնահատման մեթոդաբանությունը,
- վարկերի փաստաթղթավորման պահանջները,
- վարկերի և այլ գործիքների, որոնց գծով Բանկը ենթարկված է պարտքային ռիսկին, շարունակական մոնիտորինգի ընթացակարգերը:

Իրավաբանական անձանց վարկային դիմումները պատրաստվում են հաճախորդների հետ աշխատող համապատասխան մենեջերների կողմից և փոխանցվում են Վարկավորման բաժին, որը պատասխանատու է իրավաբանական անձանց տրված վարկերի պորտֆելի համար: Վերլուծական հաշվետվությունները հիմնված են հաճախորդի գործունեության և ֆինանսական արդյունքների կառուցվածքային վերլուծության վրա: Այնուհետև, վարկային դիմումը և հաշվետվությունն անցնում են անկախ ուսումնասիրություն Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից, որը տալիս է երկրորդ եզրակացությունը՝ ստուգելով համապատասխանությունը վարկային քաղաքականության պահանջներին: Վարկային հանձնաժողովն ուսումնասիրում է վարկի դիմումը Վարկավորման վարչության և Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից ներկայացված նյութերի հիման վրա: Նախքան Վարկային հանձնաժողովի վերջնական հաստատումը, առանձին գործարքներն ուսումնասիրվում են նաև Հաշվապահական հաշվառման, Իրավաբանական և Հարկային վարչությունների կողմից՝ կախված առանձին ռիսկերից:

Բանկը շարունակաբար վերահսկում է պարտքային ռիսկին ենթարկվող առանձին գործիքների կատարողականը և կանոնավոր կերպով վերագնահատում է իր հաճախորդների վճարունակությունը: Ուսումնասիրությունն իրականացվում է հաճախորդի ամենավերջին ֆինանսական հաշվետվությունների և փոխառուի կողմից տրամադրված կամ Բանկի կողմից այլ կերպ ձեռք բերված տեղեկատվության հիման վրա: Ֆիզիկական անձանց վարկային դիմումներն ուսումնասիրվում են Մանրաձախ վարկավորման վարչության կողմից՝ կիրառելով Ռիսկերի կառավարման վարչության հետ համատեղ մշակված գնահատման մոդելները և դիմումների տվյալների ստուգման ընթացակարգերը:

Բացի առանձին հաճախորդների վերլուծությունից, վարկային պորտֆելը գնահատվում է Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից՝ վարկերի կենտրոնացման և շուկայական ռիսկերի տեսանկյունից:

Պարտքային ռիսկ. Ակնկալվող պարտքային կորուստների գումարները

Արժեզրկման գնահատման համար օգտագործվող ելակետային տվյալներ, ենթադրություններ և մեթոդներ

Տե՛ս հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը Ծանոթագրություն 4(ե)(iv) կետում:

Արժեզրկման գնահատում

Բանկն ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկում է հավանականությամբ կշռված մի շարք սցենարներով՝ գնահատելու համար ակնկալվող դրամական պակասորդները՝ զեղչված արդյունավետ տոկոսադրույքի մոտարկմամբ: Դրամական պակասորդը պայմանագրին համապատասխան Բանկին հասանելի բոլոր պայմանագրային դրամական հոսքերի և Բանկի կողմից ակնկալվող ստացվելիք դրամական հոսքերի միջև տարբերությունն է:

Ստորև ներկայացված են ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկի մեթոդները և հիմնական տարրերը:

Պարտագանցման հավանականության	<i>Պարտագանցման հավանականությունը</i> որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում պարտագանցման տեղի հավանականության գնահատումն է: Պարտագանցումը կարող է տեղի ունենալ միայն որոշակի պահին՝ գնահատված ժամանակահատվածի ընթացքում, եթե գործիքը նախկինում չի ապահանաչվել և դեռևս պորտֆելում է:
Պարտքի գումարը պարտագանցման պահին	<i>Պարտքի գումարը պարտագանցման պահին</i> ապագա պարտագանցման ամսաթվի դրությամբ պարտքի գնահատված գումարն է՝ հաշվի առնելով հաշվետու ամսաթվից հետո պարտքի գումարի ակնկալվող փոփոխությունները, ներառյալ մայր գումարի և տոկոսների վճարումները պայմանագրով նախատեսված կարգով կամ այլ կերպ, փոխառություն ստանալու իրավունքի օգտագործումը և բաց թողնված վճարումների գծով հաշվեգրված տոկոսները:
Կորուստը պարտագանցման դեպքում	<i>Կորուստը պարտագանցման դեպքում</i> կորստի գնահատված գումարն է, որը կառաջանա, եթե որոշակի պահին տեղի ունենա պարտագանցում: Այն հիմնված է վճարման ենթակա պայմանագրային դրամական հոսքերի և այն դրամական հոսքերի տարբերության վրա, որոնք վարկատուն ակնկալում է ստանալ՝ այդ թվում՝ գրավի իրացումից: Այն սովորաբար արտահայտվում է որպես պարտագանցման պահին պարտքի գումարի տոկոս:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստը հիմնված է այն պարտքային կորուստների վրա, որոնք ակնկալվում է, որ կառաջանան ակտիվի ամբողջ ժամկետի ընթացքում (ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ կամ ԱԺԱՊԿ), եթե տեղի չի ունեցել պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր, որի դեպքում պահուստը հիմնվում է 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստների վրա:

12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներն իրենցից ներկայացնում են ակնկալվող պարտքային կորուստների այն մասը, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքի գծով հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսում հնարավոր պարտագանցման դեպքերից: Ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստները և 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են անհատական կամ խմբային հիմունքով՝ կախված ֆինանսական գործիքների համապատասխան պորտֆելի բնույթից:

Վերը նշված գործընթացի հիման վրա Բանկը խմբավորում է իր վարկերն ըստ փուլերի՝ 1-ին փուլի, 2-րդ փուլի, 3-րդ փուլի և ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված, ինչպես ներկայացված է ստորև.

1-փուլ	Վարկերի սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը ճանաչում է պահուստ 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստների հիման վրա: 1-ին փուլի վարկերը ներառում են նաև գործիքներ, որոնց պարտքային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 2-րդ փուլից:
2-րդ փուլ	Երբ վարկի պարտքային ռիսկը նշանակալիորեն աճում է սկզբնական ճանաչումից ի վեր, սակայն չկա պարտքային առումով արժեզրկված լինելու վկայություն, Բանկը ձևավորում է պահուստ ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով: 2-րդ փուլի վարկերը ներառում են նաև գործիքներ, որոնց պարտքային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 3-րդ փուլից:
3-րդ փուլ	Վարկերը համարվում են պարտքային առումով արժեզրկված: Բանկը ձևավորում է պահուստ ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով:
Ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված	Ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվները սկզբնական ճանաչման պահին պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ են: Սկզբնական ճանաչման պահին ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվները հաշվառվում են իրական արժեքով, և տոկոսային եկամուտը հետագայում ճանաչվում է պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքի հիման վրա: Ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչվում կամ ապաճանաչվում է այնքանով, որքանով հետագայում փոխվում են ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստները:

Պարտագանցման սահմանում

Բանկը համարում է, որ ֆինանսական գործիքի գծով տեղի է ունեցել պարտագանցում և, հետևաբար, այն դասում է 3-րդ փուլ (պարտքային առումով արժեզրկված) ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկի համար, բոլոր այն դեպքերում, երբ փոխառուի պարտավորությունները դառնում են 90 օր ժամկետանց պայմանագրով նախատեսված ժամկետից:

Հաճախորդի կողմից պարտականությունների չկատարման որակական գնահատման շրջանակում Բանկը դիտարկում է նաև որոշ դեպքեր, այդ թվում՝ վարկառուի ֆինանսական վիճակի էական վատթարացումը և այլ դեպքեր, որոնք կարող են վկայել վճարման անհավանականության մասին՝ ելնելով դեկավարության դատողությունից: Եթե այդ դեպքը տեղի է ունենում, Բանկը մանրամասն դիտարկում է, թե արդյոք դրա արդյունքում հաճախորդը պետք է դիտարկվի որպես պարտականությունները չկատարած և դասվի 3-րդ փուլ ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկի համար, կամ արդյոք 2-րդ փուլ դասելը տեղին է:

Պարտագանցման հավանականության գնահատման գործընթաց

Պահառուական և միջբանկային հարաբերություններ

Բանկի պահառուական և միջբանկային հարաբերությունները և պայմանագրային կողմերն իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ծառայություններ մատուցող կազմակերպություններ, բանկեր, բրոքերներ և դիլերներ, ֆոնդային բորսաներ և քլիրինգային կազմակերպություններ: Այս հարաբերությունների հետ կապված Բանկը վերլուծում է հրապարակայնորեն հասանելի տեղեկատվությունը, մասնավորապես ֆինանսական տեղեկատվությունը և արտաքին աղբյուրներից ստացված այլ տվյալները, օրինակ՝ արտաքին վարկանիշերը:

Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով պարտագանցման հավանականությունը հիմնված է անցյալ ժամանակաշրջանների տեղեկատվության վրա և հաշվարկվում է հավանականության փոփոխության մատրիցների միջոցով՝ հիմք ընդունելով վարկային պորտֆելների ժամկետայնության վերաբերյալ անցյալ ժամանակաշրջանների տեղեկատվությունը: Հավանականությունը հաշվարկվում է

որպես ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ ընդհանուր վարկերի ժամկետանց դասերի միջև տեղափոխվող վարկերի մասնաբաժինը: Պարտագանգման հավանականությունը հաշվարկելիս Բանկը դիտարկում է ապագայամետ մակրոտնտեսական պարամետրերը, որոնք էական ազդեցություն են ունեցել պարտագանգման հավանականության վրա:

Ժամկետանց օրերն օգտագործվում են որպես հիմնական ելակետային տվյալներ խմբային հիմունքով գնահատվող պարտքային ռիսկին ենթարկվող ֆինանսական գործիքների գծով պարտագանգման հավանականության ժամկետային կառուցվածքը ստեղծելիս անցումային մատրիցների Մարկովի մոդելում: Անցումային մատրիցները կառուցվում են նախորդ 24 ամիսների տվյալների հիման վրա:

1-ին փուլին և 2-րդ փուլին դասված հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների համար, որոնց գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները գնահատվում են խմբային հիմունքով, կիրառվում են պարտագանգման հավանականության հետևյալ միջին տոկոսները.

	12 ամսում պարտագանգման տեղի ունենալու հավանականություն	Ամբողջ ժամկետի ընթացքում պարտագանգման տեղի ունենալու հավանականություն
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր		
– ոչ ժամկետանց	0.69%-1.32%	28.26%-42.99%
– մինչև 30 օր ժամկետանց	27.36%-41.90%	65.97%-78.77%
– 30-89 օր ժամկետանց	65.68%-92.20%	86.15%-92.25%
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր		
– ոչ ժամկետանց	0.04%-2.08%	0.04%-7.12%
– մինչև 30 օր ժամկետանց	2.01%-48.07%	2.01%-49.66%
– 30-89 օր ժամկետանց	11.43%-91.96%	11.44%-92.00%

Պարտքի գումարը պարտագանգման պահին

Պարտքի գումարը պարտագանգման պահին իրենից ներկայացնում է արժեզրկման տեսանկյունից գնահատման ենթակա ֆինանսական գործիքների համախառն հաշվեկշռային արժեքը: Բանկը հաշվարկում է պարտքի գումարը պարտագանգման պահին հիմք ընդունելով պայմանագրային կողմի հետ կապված ընթացիկ ռիսկը և ընթացիկ գումարի հնարավոր փոփոխությունները, որոնք թույլատրվում են պայմանագրով և առաջանում են ամորտիզացիայի արդյունքում: 1-ին փուլի վարկի գծով պարտագանգման պահին պարտքի գումարը հաշվարկելու նպատակով՝ Բանկը գնահատում է 12 ամսում հնարավոր պարտագանգման դեպքերը 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկելու համար: 2-րդ, 3-րդ-փուլի և ձեռքբերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար պարտագանգման պահին պարտքի գումարը հավասար է հաշվեկշռային արժեքին:

Կորուստը պարտագանգման դեպքում

Գրավով ապահովված պորտֆելի համար Բանկը պարտագանգման դեպքում կորուստը հաշվարկում է անհատական հիմունքով՝ հաշվի առնելով գրավի իրացումից ակնկալվող դրամական միջոցները: Անհատական հիմունքով հաշվարկվող պարտագանգման դեպքում առաջացող կորուստը գնահատելու համար Բանկը կիրառում է հետևյալ ենթադրությունները.

- անշարժ գույք հանդիսացող գրավի արժեքը նվազեցվում է 30%-ով, իսկ շարժական գույքի արժեքը՝ 40%-80%-ով,
- գրավի իրացման ժամկետը գնահատվում է 36 ամիս:

Գրավով չապահովված վարկերի համար Բանկը պարտագանգման դեպքում առաջացող կորուստը հաշվարկում է պորտֆելի մակարդակով: Խումբը պարտագանգման դեպքում կորստի գումարը հաշվարկելու համար օգտագործում է պարտագանգման ամսաթվից հետո վերականգնումների վերաբերյալ անցյալ ժամանակաշրջանների տվյալները այն բոլոր վարկերի համար, որոնց հետ կապված պարտականությունները չեն կատարվել: Հավաքագրվում է պարտագանգման ամսաթվից հետո դրամական հոսքերի վերաբերյալ ամբողջ տեղեկատվությունը և գեղչվում է պարտագանգման ամսաթվի դրությամբ՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքը:

Պարտքային ռիսկի նշանակալի ան

Բանկի կողմից մշակված քաղաքականության համաձայն՝ յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում գնահատվում է արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական գործիքի պարտքային ռիսկի նշանակալի ան սկզբնական ճանաչումից ի վեր:

Բանկն օգտագործում է երկու չափանիշ որոշելու համար, թե արդյոք տեղի է ունեցել պարտքային ռիսկի նշանակալի ան՝

- որակական ցուցանիշներ և
- ժամկետանցության 30-օրյա սահմանափակիչ:

Պարտքային ռիսկին ենթարկվող գործիքները կանոնավոր կերպով վերահսկվում են, որի արդյունքում հնարավոր է որոշել, թե արդյոք տեղի է ունեցել պարտքային ռիսկի նշանակալի ան: Վերահսկողության համար որպես կանոն օգտագործվում է հետևյալ տեղեկատվությունը.

Ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին (իրավաբանական անձիք)	Ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին (իրավաբանական և ֆիզիկական անձիք)
– Հաճախորդի փաստաթղթերի, օրինակ՝ աուդիտի ենթարկված ֆինանսական հաշվետվությունների, կառավարչական հաշվետվությունների, բյուջեների և կանխատեսումների պարբերական ուսումնասիրության ընթացքում ձեռք բերված տեղեկատվությունը: Ցուցանիշները, որոնց հատուկ ուշադրություն է դարձվում, ներառում են՝ համախառն շահույթը, ֆինանսական լծակավորման ցուցանիշը, պարտքի սպասարկման գործակիցը, համապատասխանությունը կովենանտներին, կառավարման որակը, վերադաս դեկավար անձնակազմի փոփոխությունները – Վարկանիշային գործակալությունների, մամուլի հոդվածների տվյալները, արտաքին վարկանիշների փոփոխությունների մասին տեղեկատվությունը – Պարտատոմսերի գնանշված գները և պարտքի պարտագանցման սկիզբի գները փոխառուի համար՝ առկայության դեպքում – Փոխառուի քաղաքական, օրենսդրական և տեխնոլոգիական միջավայրի կամ նրա գործունեության փաստացի և ակնկալվող նշանակալի փոփոխությունները	– Վճարումների մասին տեղեկատվությունը, ներառյալ ժամկետանցության կարգավիճակի, մարումների փոփոխականության մասին տեղեկատվությունը: – Տրամադրված սահմանաչափի օգտագործումը – Վարկային պայմանագրի պայմանների վերանայման դիմումը և դիմումի բավարարումը – Գործարար, ֆինանսական և տնտեսական պայմանների առկա և կանխատեսվող փոփոխությունները

Ապագայամետ տեղեկատվություն և տարբեր տնտեսական սցենարներ

Ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելներում Բանկն օգտագործում է ապագայամետ տեղեկատվություն լայն շրջանակ որպես տնտեսական ելակետային տվյալներ: Բանկն ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելում ներառում է տնտեսական ցուցանիշներ, որոնք համակարգված կապ ունեն պորտֆելի անցյալ ժամանակաշրջանների պարտագանցման դրույքների հետ, որոնցից են.

- գործազրկության մակարդակը,
- աշխատակիցների թիվը,
- ՀՀ դրամով արտահայտված վարկի տոկոսադրույքը,
- ԱՄՆ դոլար/ՀՀ դրամ փոխարժեքը,
- ՀՆԱ-ի իրական աճը,
- գնաճի մակարդակը:

Այն պորտֆելների համար, որոնց վերաբերյալ Բանկն ունի անցյալ ժամանակաշրջանների սահմանափակ տվյալներ, օգտագործվում է արտաքին աղբյուրներից ստացված ուղենիշային տեղեկատվությունը՝ ներքին աղբյուրներից հասանելի տեղեկատվությունը լրացնելու համար:

	2024թ. հազ. դրամ Պարտքային ռիսկին ենթարկվա- ծություն	2023թ. հազ. դրամ Պարտքային ռիսկին ենթարկվա- ծություն	Օգտագործված արտաքին աղբյուրներից ստացված ուղենիշային տեղեկատվություն	
			Պարտազանցման հավանականություն	Կորուստը պարտազանցման դեպքում
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	26,480,707	25,294,157	«Moody's»-ի պարտազանցման վերլուծության հաշվետվություն	«Moody's»-ի պարտազանցման վերլուծության հաշվետվություն
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխառություններ	46,616,105	45,257,617	«Moody's»-ի պարտազանցման վերլուծության հաշվետվություն	«Moody's»-ի պարտազանցման վերլուծության հաշվետվություն
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	6,352,227	8,853,718	«Moody's»-ի պարտազանցման վերլուծության հաշվետվություն	«Moody's»-ի պարտազանցման վերլուծության հաշվետվություն
	63,080,494	82,060,451	«Moody's»-ի պարտազանցման վերլուծության հաշվետվություն	«Moody's»-ի պարտազանցման վերլուծության հաշվետվություն
	25,864,845	11,388,297	«Moody's»-ի պարտազանցման վերլուծության հաշվետվություն	«Moody's»-ի պարտազանցման վերլուծության հաշվետվություն
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	4,765,311	2,689,357	«Moody's»-ի պարտազանցման վերլուծության հաշվետվություն	«Moody's»-ի պարտազանցման վերլուծության հաշվետվություն

Պարտքային ռիսկի կենտրոնացում

Պարտքային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածությունը որպես կանոն արտացոլվում է ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներում՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում և չճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների գումարներում: Ակտիվների և պարտավորությունների հնարավոր հաշվանցումն էական ազդեցություն չունի պոտենցիալ պարտքային ռիսկի նվազեցման վրա:

Գրավ սովորաբար չի պահանջվում ածանցյալ ֆինանսական գործիքների, արժեթղթերում ներդրումների և բանկերին տրված վարկերի նկատմամբ պահանջների համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ արժեթղթերը պահվում են որպես հակադարձ հետգնման և արժեթղթերի փոխառության գործունեության մաս:

Հաճախորդներին տրված վարկերի գրավի և այդ վարկերի գծով պարտքային ռիսկի կենտրոնացման մասին տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 17-ում:

Զնանաչված պայմանագրային հանձնառությունների գծով պարտքային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածության մասին տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 29-ում:

Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված բացահայտումները ներառում են այն ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք՝

- հաշվանցվում են Բանկի ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում կամ
- հանդիսանում են իրավաբանորեն ամրագրված հաշվանցման գլխավոր պայմանագրի կամ համանման գործիքներին վերաբերող նմանատիպ պայմանագրերի առարկա՝ անկախ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցվելու հանգամանքից:

Նմանատիպ պայմանագրերը ներառում են ածանցյալ գործիքների քլիրինգի պայմանագրերը, հետգնման գլխավոր պայմանագրերը և արժեթղթերի փոխառության գլխավոր պայմանագրերը: Համանման ֆինանսական գործիքները ներառում են ածանցյալ գործիքները, վաճառքի և հետգնման պայմանագրերը, հակադարձ վաճառքի և հետգնման պայմանագրերը և արժեթղթերի փոխառության և փոխառության պայմանագրերը:

Բանկը ստանում և ընդունում է գրավ շուկայում շրջանառվող արժեթղթերի տեսքով վաճառքի և հետգնման, հակադարձ վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի գծով:

Այս գրավի համար գործում են տվյալ ոլորտում ընդունված ստանդարտ պայմանները: Սա նշանակում է, որ որպես գրավ ստացված/տրամադրված արժեթղթերը կարող են գրավադրվել կամ վաճառվել գործարքի ժամկետի ընթացքում, սակայն պետք է վերադարձվեն մինչև գործարքի ավարտը: Այս պայմանները յուրաքանչյուր պայմանագրային կողմին իրավունք են տալիս նաև դադարեցնել համապատասխան գործարքը՝ պայմանագրային կողմի կողմից գրավ տրամադրելու անկարողության դեպքում:

Վերը նշված պայմանագրերը չեն բավարարում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցման պայմանները: Պատճառն այն է, որ այս պայմանագրերը տալիս են ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավունք, որն իրագործելի է միայն Բանկի կամ պայմանագրային կողմերի կողմից պարտագանցում կատարելու, անվճարունակ դառնալու կամ սնանկանալու դեպքում:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են հաշվանցման, իրագործելի գլխավոր պայմանագրերի կամ նմանատիպ պայմանագրերի առարկա հանդիսացող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ

Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների տեսակներ	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվի/ պարտավորության համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցված՝ ճանաչված ֆին. պարտավորության/ակտիվի համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված ֆին. ակտիվների/ պարտավորությունների գույտ գումար	Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չհաշվանցված գումարներ	Ռալես գրավ ստացված դրամական միջոցներ	Զուտ գումար
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	25,864,845	-	25,864,845	(25,864,845)	-	-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	25,964,845	-	25,964,845	(25,964,845)	-	-

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են հաշվանցման, իրագործելի գլխավոր պայմանագրերի կամ նմանատիպ պայմանագրերի առարկա հանդիսացող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ

Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների տեսակներ	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվի/ պարտավորության համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցված՝ ճանաչված ֆին. պարտավորության/ակտիվի համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված ֆին. ակտիվների/ պարտավորությունների գույտ գումար	Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չհաշվանցված գումարներ	Ռալես գրավ ստացված դրամական միջոցներ	Զուտ գումար
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	11,388,297	-	11,388,297	(11,388,297)	-	-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	11,388,297	-	11,388,297	(11,388,297)	-	-
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	(2,002,626)	-	(2,002,626)	2,002,626	-	-
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	(2,002,626)	-	(2,002,626)	2,002,626	-	-

Վերը աղյուսակներում բացահայտված՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների համախառն և զուտ գումարները չափվում են ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

(գ) Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական գների փոփոխությունների հետևանքով: Շուկայական ռիսկը ներառում է արժույթային, տոկոսադրույքի և այլ գնային ռիսկերը: Շուկայական ռիսկն առաջանում է տոկոսակիր և բաժնային ֆինանսական գործիքների բաց դիրքերի գծով, որոնք ենթարկվում են շուկայի ընդհանուր և առանձնահատուկ փոփոխությունների ազդեցությանը և շուկայական գների ու արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխականության մակարդակի փոփոխություններին: Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակն է կառավարել և հսկել շուկայական ռիսկին ենթարկվածությունը և պահպանել այն ընդունելի սահմանաչափերում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց օպտիմալ եկամտաբերություն:

Շուկայական ռիսկի կառավարման համար պատասխանատվություն է կրում ԱՊԿՀ-ն: Շուկայական ռիսկի սահմանաչափերը հաստատվում են ԱՊԿՀ-ի կողմից՝ Ռիսկերի կառավարման վարչության առաջարկությունների հիման վրա:

Բանկը կառավարում է շուկայական ռիսկը՝ սահմանելով բաց դիրքերի սահմանաչափեր ֆինանսական գործիքների գծով, տոկոսադրույքների փոփոխության ժամկետներ, արտարժույթի դիրքեր և կորուստների սահմանաչափեր, որոնք կանոնավոր կերպով վերահսկվում, ուսումնասիրվում և հաստատվում են Վարչության կողմից:

(i) Տոկոսադրույքային ռիսկ

Տոկոսադրույքային ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխությունների հետևանքով: Բանկը ենթարկվում է իր ֆինանսական վիճակի և դրամական հոսքերի վրա շուկայում գերակշռող տոկոսադրույքների տատանումների ազդեցությանը: Նման տատանումները կարող են ավելացնել տոկոսային մարժան, սակայն կարող են նաև նվազեցնել այն կամ հանգեցնել կորուստների՝ տոկոսադրույքների անսպասելի փոփոխությունների դեպքում:

Տոկոսադրույքի ճեղքվածքի վերլուծություն

Տոկոսադրույքային ռիսկը հիմնականում կառավարվում է տոկոսադրույքների ճեղքվածքի հսկողության միջոցով: Ստորև ամփոփ կերպով ներկայացված է տոկոսադրույքների ճեղքվածքի վերաբերյալ տեղեկատվությունը հիմնական ֆինանսական գործիքների համար:

հազ. դրամ	Մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ոչ տոկոսակիր	Հաշվեկշռ. արժեք
31 դեկտեմբերի 2024թ.							
ԱՆՏԻՎՆԵՐ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	2,837,029	-	-	-	-	40,892,813	43,729,842
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	-	-	-	-	26,468	26,468
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	985,640	4,297,291	1,497,536	30,209,779	9,403,347	222,512	46,616,105
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	308,234	420,478	2,243,092	3,362,927	-	6,334,731
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	36,569,119	30,737	66,971	1,129,652	1,504,177	23,645,444	62,946,100
Հանախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	25,857,102	-	-	-	-	-	25,857,102
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	19,121,479	11,088,640	18,597,724	112,396,220	54,863,532	-	216,067,595
	137,398	128,218	263,224	1,512,299	4,990	-	2,046,129
	85,507,767	15,853,120	20,845,933	147,491,042	69,138,973	64,787,237	403,624,072
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ							
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	286,203	306,357	301,604	885,864	29,404	-	1,809,432
Այլ փոխառու միջոցներ և ստորադաս պարտավորություններ	3,980,399	5,935,896	5,994,887	24,847,147	1,892,604	-	42,650,933
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	190,501	1,815,547	5,262,788	-	-	7,268,836
Հանախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	22,766,183	11,575,164	21,135,311	103,334,028	175,454	131,181,785	290,167,925
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	175,480	155,822	303,958	2,276,814	142,914	-	3,054,988
	27,208,265	18,163,740	29,551,307	136,606,641	2,240,376	131,181,785	344,952,114
	58,299,502	(2,310,620)	(8,705,374)	10,884,401	66,898,597	(66,394,548)	58,671,958

հազ. դրամ	Մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ոչ տոկոսակիր	Հաշվեկշռ. արժեք
31 դեկտեմբերի 2023թ. ԱԿՏԻՎՆԵՐ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	1,725,915	-	-	-	-	39,300,811	41,026,726
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	3,482,757	6,710,149	1,105,161	24,304,314	9,514,386	140,850	45,257,617
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	1,008	2,487,748	25,011	854,458	5,460,108	-	8,828,333
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	52,566,292	206,036	78,103	1,679,801	526,582	26,888,536	81,945,350
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	11,388,297	-	-	-	-	-	11,388,297
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	15,638,919	10,280,708	30,453,322	94,788,630	48,606,419	-	199,767,998
Փինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	20,709	35,439	-	175,712	539,485	-	771,345
	84,823,897	19,720,080	31,661,597	121,802,915	64,646,980	66,330,197	388,985,666
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒ- ԹՅՈՒՆՆԵՐ							
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	294,492	450,442	433,945	1,738,989	-	-	2,917,868
Այլ փոխառու միջոցներ և ստորադաս պարտավորություններ	2,367,772	6,979,726	11,096,939	24,912,478	3,043,065	-	48,399,980
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	1,185,086	9,064	-	3,238,165	3,357,106	-	7,789,421
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	32,556,294	6,030,225	20,438,029	75,309,322	145,050	141,214,467	275,693,387
Հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	2,002,626	-	-	-	-	-	2,002,626
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	127,012	135,382	323,692	1,928,507	501,148	-	3,015,741
	38,533,282	13,604,839	32,292,605	107,127,461	7,046,369	141,214,467	339,819,023
	46,290,615	6,115,241	(631,008)	14,675,454	57,600,611	(74,884,270)	49,166,643

Միջին արդյունավետ տոկոսադրույքներ

Ստորև բերվող արդյունավետ տոկոսադրույքները են ներկայացված են տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Այդ տոկոսադրույքներն իրենցից ներկայացնում են այս ակտիվների և պարտավորությունների մինչև մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածի մոտավոր եկամտաբերությունը:

	2024թ.			2023թ.		
	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %			Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %		
	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ
Տոկոսակիր ակտիվներ						
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	1.43%	2.42%	-	0.50%	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	10.60%	5.05%	2.78%	10.46%	4.92%	4.01%
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	-	-	-	-	-
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	9.06%	-	-	8.50%	5.82%	-
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխառություններ	14.66%	3.93%	13.55%	14.39%	4.11%	6.63%
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	8.04%	5.38%	4.07%	10.67%	4.94%	4.08%
Հաճախորդներին տրված վարկեր	15.45%	10.08%	8.39%	14.89%	9.98%	7.86%
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	13.85%	9.33%	8.60%	15.93%	8.82%	8.25%
Տոկոսակիր պարտավորություններ						
Այլ փոխառու միջոցներ և ստորադաս պարտավորություններ	6.74%	8.29%	-	6.87%	7.89%	4.91%
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	6.73%	-	-	6.85%	-	-
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ						
- Ժամկետային ավանդներ	10.08%	4.14%	2.33%	9.99%	4.15%	2.38%
- Ընթացիկ հաշիվներ	0-7%	0-3.5%	0-1.75%	0-7%	0-3.5%	0-1.75%
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	5.45%	-	-	4.92%	-
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	9.00%	-	-	9.00%	-	-
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	-	-	-	9.95%	-	-

Տոկոսադրույքի զգայնության վերլուծություն

Տոկոսադրույքի ճեղքվածքի վերլուծության վրա հիմնված տոկոսադրույքի կառավարումը լրացվում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների զգայնության հսկողությամբ: Ստորև ներկայացված է տոկոսադրույքների փոփոխությունների (վերագնորոշման ռիսկ) նկատմամբ զուտ շահույթի կամ վնասի և սեփական կապիտալի (առանց հարկերի) զգայնության վերլուծությունը, որն իրականացվել է տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների եկամտաբերության բոլոր կորերի 100 բազիսային կետով (բկ) զուգահեռ նվազման կամ աճի պարզեցված սցենարի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ դիրքերի հիման վրա:

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
100 բկ զուգահեռ նվազում	901,940	(311,311)
100 բկ զուգահեռ աճ	(901,940)	311,311

Ստորև ներկայացված է սեփական կապիտալի զգայնության վերլուծությունն իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների իրական արժեքի փոփոխությունների նկատմամբ, որն իրականացվել է 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ դիրքերի և եկամտաբերության բոլոր կորերի 100 բազիսային կետով (բկ) զուգահեռ նվազման կամ աճի պարզեցված սցենարի հիման վրա:

	2024թ. Սեփական կապիտալ հազ. դրամ	2023թ. Սեփական կապիտալ հազ. դրամ
100 բկ զուգահեռ նվազում	1,364,684	1,069,383
100 բկ զուգահեռ աճ	(1,364,684)	(1,069,383)

(ii) Արժույթային ռիսկ

Բանկն ունի մի շարք արտարժույթներով արտահայտված ակտիվներ և պարտավորություններ:

Արժույթային ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկն է արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխությունների հետևանքով: Թեև Բանկը հեջավորում է իր ենթարկվածությունն արժույթային ռիսկին, սակայն այդ գործառնությունները չեն որակվում որպես հեջավորման փոխհարաբերություն՝ ՖՀՄՍ պահանջների համաձայն:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արժույթների 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	ԱՄՆ դոլար հազ. դրամ	Եվրո հազ. դրամ	Այլ արտարժույթ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	8,584,998	4,706,522	2,864,381	16,155,901
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	6,183,484	701,573	-	6,885,057
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	5,634	-	-	5,634
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	33,669,880	13,035,402	13,474,369	60,179,651
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	5,541,857	1,524,652	-	7,066,509
Հաճախորդներին տրված վարկեր	86,344,082	9,140,221	-	95,484,303
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	1,038,302	131,776	-	1,170,078
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	772,886	35,460	84,004	892,350
Ընդամենը ակտիվներ	142,141,123	29,275,606	16,422,754	187,839,483
ՊԵՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	121,952	65,619	-	187,571
Այլ փոխառու միջոցներ և ստորադաս պարտավորություններ	33,260,413	-	-	33,260,413
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	7,268,836	-	-	7,268,836
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	97,731,290	29,136,806	16,441,126	143,309,222
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	401,648	104,125	2,212	507,985
Ընդամենը պարտավորություններ	138,784,139	29,306,550	16,443,338	184,534,027
Զուտ դիրքը	3,356,984	(30,944)	(20,584)	3,305,456
Ածանցյալ գործիքների ազդեցությունը	156,645	-	(156,645)	-
Զուտ դիրքը	3,513,629	(30,944)	(177,229)	3,305,456

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արժույթների 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	ԱՄՆ դոլար հազ. դրամ	Եվրո հազ. դրամ	Այլ արտարժույթ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	11,021,369	11,819,980	2,311,585	25,152,934
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	5,455,922	282,591	-	5,738,513
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	332,199	-	-	332,199
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	47,159,484	24,139,011	6,910,237	78,208,732
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	3,736,766	1,120,360	-	4,857,126
Հաճախորդներին տրված վարկեր	96,995,444	6,339,716	8,885	103,344,045
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	386,007	192,334	-	578,341
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	517,883	111,934	31,993	661,810
Ընդամենը ակտիվներ	165,605,074	44,005,926	9,262,700	218,873,700
ՊԵՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	101,197	110,519	-	211,716
Այլ փոխառու միջոցներ և ստորադաս պարտավորություններ	37,166,711	1,795,832	-	38,962,543
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	7,789,421	-	-	7,789,421
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	117,714,750	42,424,582	9,253,483	169,392,815
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	60,333	19,259	456	80,048
Ընդամենը պարտավորություններ	162,832,412	44,350,192	9,253,939	216,436,543
Զուտ դիրքը	2,772,662	(344,266)	8,761	2,437,157

Ստորև աղյուսակում ներկայացված 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի նվազումը հետևյալ արտարժույթների նկատմամբ կավելացներ (կնվազեցներ) սեփական կապիտալը և շահույթը կամ վնասը ստորև ներկայացված գումարների չափով: Վերլուծությունն իրականացնելիս հաշվի չեն առնվել հարկերը և հիմք են ընդունվել արտարժույթների փոխարժեքների փոփոխությունները, որոնք Բանկը դիտարկում է որպես ողջամտորեն հնարավոր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ: Վերլուծությունն իրականացնելիս ենթադրվում է, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես տոկոսադրույքները, կմնան անփոփոխ:

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
ՀՀ դրամի նկատմամբ ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքի աճ 10%-ով	351,363	277,266
ՀՀ դրամի նկատմամբ եվրոյի փոխարժեքի աճ 10%-ով	(3,094)	(34,427)

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի աճը վերոնշյալ արտարժույթների նկատմամբ կունենար գումարային առումով նույն, սակայն հակառակ ազդեցություն վերը նշված գումարների վրա՝ ելնելով այն ենթադրությունից, որ մյուս բոլոր փոփոխականները կմնան անփոփոխ:

(դ) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Բանկը կունենա դժվարություններ ֆինանսական պարտավորությունների հետ կապված իր պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարվելու են դրամական միջոցներ կամ այլ ֆինանսական ակտիվ տրամադրելով: Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության անհամապատասխանության դեպքում: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության և տոկոսադրույքների համապատասխանությունը և/կամ վերահսկվող անհամապատասխանությունը հանդիսանում է իրացվելիության կառավարման հիմնարար գործոն: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ամբողջական համապատասխանությունը սովորական չէ ֆինանսական կազմակերպությունների համար՝ պայմանավորված իրականացվող գործարքների տարաբնույթությամբ և ժամկետների անորոշությամբ: Անհամապատասխանությունը հնարավորություն է տալիս բարձրացնել շահույթաբերությունը, սակայն կարող է նաև մեծացնել կորուստների ռիսկը:

Բանկի կողմից իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակն է ցանկացած պահի ապահովել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները՝ դրամական հոսքերի հետ կապված պարտականությունները սահմանված ժամկետներում կատարելու համար: Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Վարչության կողմից:

Բանկը ձգտում է պահպանել ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված և կայուն կառուցվածք, որը կազմված է թողարկված պարտքային արժեթղթերից, այլ բանկերից ստացված երկարաժամկետ և կարճաժամկետ վարկերից, հիմնական կորպորատիվ հաճախորդների և անհատների ավանդներից, ինչպես նաև բարձր իրացվելի ակտիվների տարբերակված պորտֆելներ՝ իրացվելիության անկանխատեսելի պահանջներն արագ և արդյունավետ բավարարելու համար:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը պահանջում է՝

- դրամական հոսքերի կանխատեսում ըստ հիմնական արտարժույթների և այդ դրամական հոսքերի հետ կապված պահանջվող իրացվելի ակտիվների մակարդակի դիտարկում,
- ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված կառուցվածքի պահպանում,
- պարտքերի կենտրոնացման և կառուցվածքի կառավարում,
- պարտքի հաշվին ֆինանսավորման ներգրավման ծրագրերի մշակում,
- բարձր իրացվելի ակտիվների պորտֆելի պահպանում, որը կարելի է հեշտությամբ իրացնել որպես ապահովություն դրամական հոսքերի դադարեցման դեպքում,
- իրացվելիության և ֆինանսավորման անընդհատությունն ապահովող ծրագրերի մշակում,
- օրենսդրական պահանջների հետ իրացվելիության ցուցանիշների համապատասխանության հսկողություն:

Գանձապետարանը վարչություններից ստանում է տեղեկատվություն վերջիններիս ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրացվելիության կառուցվածքի և ապագայում պլանավորվող գործունեությունից ակնկալվող դրամական հոսքերի կանխատեսումների վերաբերյալ: Այնուհետև, Գանձապետարանը ձևավորում է կարճաժամկետ իրացվելի ակտիվների համապատասխան պորտֆել, որը հիմնականում բաղկացած է առևտրական նպատակով պահվող կարճաժամկետ իրացվելի արժեթղթերից, բանկերին տրված վարկերից և այլ միջբանկային գործիքներից՝ նպատակ ունենալով ապահովել իրացվելիության բավարար մակարդակ Բանկում:

Գանձապետարանն իրականացնում է իրացվելիության դիրքի հսկողություն օրական կտրվածքով և իրացվելիության կանոնավոր «ստրեսային թեսթեր»՝ շուկայական սովորական և ավելի խիստ պայմանները ներառող տարբեր սցենարների շրջանակում: Սովորական շուկայական պայմաններում իրացվելիության դիրքի վերաբերյալ հաշվետվությունները ներկայացվում են վերադաս ղեկավարությանը շաբաթական կտրվածքով: Իրացվելիության կառավարման վերաբերյալ որոշումները կայացնում է ԱՊԿՀ-ի կողմից և իրականացվում են Գանձապետարանի կողմից:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված են ֆինանսական պարտավորությունների և փոխատվության հանձնառությունների գծով չգեղչված դրամական հոսքերը՝ ըստ պայմանագրով սահմանված ամենավաղ մարման ժամկետի: Աղյուսակներում ներկայացված դրամական ներհոսքի և արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումարներն իրենից ներկայացնում է չգեղչված պայմանագրային դրամական հոսքերը ֆինանսական պարտավորությունների կամ փոխատվության հանձնառությունների գծով:

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունն ըստ մարման ժամկետների 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 6 ամիս	6-ից 12 ամիս	Ավելի քան 1 տարի	Ներհոսքի/ (արտահոսքի) ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռ. արժեք
Ոչ ածանցյալ պարտավորություններ							
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	270,752	15,644	313,080	318,063	1,042,459	1,959,998	1,809,432
Այլ փոխառու միջոցներ և ստորադաս							
պարտավորություններ	2,700,205	1,398,032	6,106,320	6,408,775	33,733,827	50,347,159	42,650,933
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	96,969	96,969	1,895,637	6,199,474	8,289,049	7,268,836
Հանախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	145,842,534	7,792,555	11,932,004	22,313,454	118,159,512	306,040,059	290,167,925
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	73,968	159,830	216,172	415,669	2,811,965	3,677,604	3,054,988
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	1,196,913	105,382	-	-	-	1,302,295	1,302,295
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	150,084,372	9,568,412	18,664,545	31,351,598	161,947,237	371,616,164	346,254,409
Փոխատվության հանձնառություններ	15,373,594					15,373,594	-

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունն ըստ մարման ժամկետների 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 6 ամիս	6-ից 12 ամիս	Ավելի քան 1 տարի	Ներհոսքի/ (արտահոսքի) ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռ. արժեք
Ոչ ածանցյալ պարտավորություններ							
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	274,696	20,081	460,344	458,531	2,024,484	3,238,136	2,917,868
Այլ փոխառու միջոցներ և ստորադաս							
պարտավորություններ	1,489,825	691,118	7,418,357	11,809,133	34,521,235	55,929,668	48,399,980
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	2,076,529	-	-	-	-	2,076,529	2,002,626
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	1,195,488	53,696	77,730	3,369,746	3,627,627	8,324,287	7,789,421
Հանախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	169,127,927	5,977,897	7,638,813	23,368,464	81,510,166	287,623,267	275,693,387
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	90,638	80,615	193,364	455,528	2,955,514	3,775,659	3,015,741
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	923,836	112,030	-	-	-	1,035,866	1,035,866
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	175,178,939	6,935,437	15,788,608	39,461,402	124,639,026	362,003,412	340,854,889
Փոխատվության հանձնառություններ	17,108,251	-	-	-	-	17,108,251	-

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունն ըստ մարման ժամկետների:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց*	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	43,729,842	-	-	-	-	-	-	43,729,842
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	-	-	-	-	26,468	-	26,468
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	510,871	474,769	5,794,827	30,209,779	9,403,347	222,512	-	46,616,105
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	-	728,712	2,243,092	3,362,927	-	-	6,334,731
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխառություններ	36,759,225	182,776	97,707	1,129,652	470,571	24,306,169	-	62,946,100
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	25,857,102	-	-	-	-	-	-	25,857,102
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	4,364,382	9,947,438	29,686,364	112,396,220	54,863,532	-	4,809,659	216,067,595
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	52,835	84,563	391,442	1,512,299	4,990	-	-	2,046,129
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	5,708,289	-	5,708,289
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	-	-	-	-	-	2,929,373	-	2,929,373
Առգրավված ակտիվներ	-	-	-	-	-	1,472,840	-	1,472,840
Այլ ակտիվներ	4,352,895	656,179	423,286	-	-	322,118	-	5,754,478
Ընդամենը ակտիվներ	115,627,152	11,345,725	37,122,338	147,491,042	68,105,367	34,987,769	4,809,659	419,489,052
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	270,742	15,461	607,961	885,864	29,404	-	-	1,809,432
Այլ փոխառու միջոցներ և ստորադաս պարտավորություններ	2,603,392	1,377,007	11,930,783	24,847,147	1,892,604	-	-	42,650,933
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	95,893	1,910,154	5,262,789	-	-	-	7,268,836
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	146,277,531	7,670,437	32,710,475	103,334,028	175,454	-	-	290,167,925
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	58,099	117,381	459,780	2,276,814	142,914	-	-	3,054,988
Ընթացիկ հարկային պարտավորություններ	-	-	-	-	-	1,291,767	-	1,291,767
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	-	-	-	-	-	418,304	-	418,304
Փոխառված հանձնառությունների գծով պահուստ	9,736	-	-	-	-	-	-	9,736
Այլ պարտավորություններ	1,196,913	476,856	-	-	-	1,312,904	-	2,986,673
Ընդամենը պարտավորություններ	150,416,413	9,753,035	47,619,153	136,606,642	2,240,376	3,022,975	-	349,658,594
Զուտ դիրքը	(34,789,261)	1,592,690	(10,496,815)	10,884,400	65,864,991	31,964,794	4,809,659	69,830,458

* Ընդհանուր ժամկետանց վարկերի ժամկետանց մասը
Բացասական կարճաժամկետ տոկոսային իրացվելիության դիրքը կառավարելու համար Բանկն օգտագործում է ֆինանսական արժեթղթերը, որոնք կարող են վաճառվել կամ գրավադրվել հետգնման պայմանագրերով և հիմնվում է այն ենթադրության վրա, որ ընթացիկ հաշիվներից ելքագրված գումարները և ժամկետային ավանդները կփոխարինվեն:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունն ըստ մարման ժամկետների:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց *	Ընդամենը
ԱՎՏԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	41,026,726	-	-	-	-	-	-	41,026,726
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	3,482,757	7,815,310	24,304,314	9,514,386	140,850	-	45,257,617
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	1,008	2,512,759	854,458	5,460,108	-	-	8,828,333
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխառություններ	51,944,167	-	284,139	1,679,801	526,582	27,510,661	-	81,945,350
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	11,388,297	-	-	-	-	-	-	11,388,297
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	3,693,956	9,394,100	40,734,030	94,788,630	48,606,419	-	2,550,863	199,767,998
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	20,709	35,439	-	175,712	539,485	-	-	771,345
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	5,686,187	-	5,686,187
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	-	-	-	-	-	2,741,445	-	2,741,445
Առգրավված ակտիվներ	-	-	-	-	-	1,636,735	-	1,636,735
Այլ ակտիվներ	2,340,856	1,202,715	489,559	-	-	413,127	-	4,446,257
Ընդամենը ակտիվներ	110,414,711	14,116,019	51,835,797	121,802,915	64,646,980	38,129,005	2,550,863	403,496,290
ՊԵՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	274,652	19,841	884,386	1,738,989	-	-	-	2,917,868
Այլ փոխառու միջոցներ և ստորադաս պարտավորություններ	1,461,425	679,505	18,303,507	24,912,478	3,043,065	-	-	48,399,980
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	2,002,626	-	-	-	-	-	-	2,002,626
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	1,185,086	9,064	3,238,165	3,357,106	-	-	-	7,789,421
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	168,898,897	4,871,864	26,468,255	75,309,321	145,050	-	-	275,693,387
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	71,863	55,149	459,074	1,928,507	501,148	-	-	3,015,741
Ընթացիկ հարկային պարտավորություններ	-	-	1,566,580	-	-	-	-	1,566,580
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	-	-	-	-	-	25,610	-	25,610
Փոխառվության հանձնառությունների գծով պահուստ	9,422	-	-	-	-	-	-	9,422
Այլ պարտավորություններ	923,835	432,553	-	-	-	1,415,164	-	2,771,552
Ընդամենը պարտավորություններ	174,827,806	6,067,976	50,919,967	107,246,401	3,689,263	1,440,774	-	344,192,187
Զուտ դիրքը	(64,413,095)	8,048,043	915,830	14,556,514	60,957,717	36,688,231	2,550,863	59,304,103

* Ընդհանուր ժամկետանց վարկերի ժամկետանց մասը

28 Կապիտալի կառավարում

Բանկի կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են ապահովել համապատասխանություն Բանկի կապիտալի համար գործող արտաքին պահանջներին և պահպանել բարձր պարտքային վարկանիշ ու կապիտալի լավ ցուցանիշներ՝ գործունեությանն աջակցելու և բաժնետիրական արժեքը առավելագույնի հասցնելու համար:

Բանկը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և կատարում է ճշգրտումներ տնտեսական պայմանների փոփոխությունների ու իր գործունեության ռիսկային բնույթին համապատասխան: Կապիտալը կառուցվածքը պահպանելու կամ դրա հետ կապված ճշգրտումներ կատարելու համար Բանկը կարող է ճշգրտել բաժնետերերին վճարվելիք շահաբաժինների գումարը, վերադարձնել կապիտալը բաժնետերերին կամ թողարկել արժեթղթեր: Կապիտալի կառավարման նպատակները, քաղաքականությունը և ընթացակարգերը որևէ կերպ չեն փոխվել նախորդ տարիների համեմատությամբ:

Բանկի կապիտալի չափի պահանջները սահմանվում և վերահսկվում են ՀՀ ԿԲ-ի կողմից: ՀՀ ԿԲ-ի ներկայիս պահանջների համաձայն՝ բանկերի նվազագույն ընդհանուր կապիտալը պետք է կազմի 30,000,000 հազար դրամ (2023թ-ին՝ 30,000,000 հազար դրամ): 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կապիտալի չափը համապատասխանում էր ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված նվազագույն կապիտալի պահանջներին:

Բանկը որպես կապիտալ սահմանում է օրենսդրությամբ վարկային կազմակերպությունների համար որպես կապիտալ սահմանված հոդվածները: ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կապիտալի ներկայիս պահանջների համաձայն, որոնք հիմնված են Բազելյան համաձայնագրի սկզբունքների վրա, բանկերը պետք է ապահովեն, որպեսզի կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշը («կապիտալի համարժեքության ցուցանիշ») բարձր լինի սահմանված նվազագույն մակարդակից: 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ սահմանված նվազագույն մակարդակը կազմում էր 11%: 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը համապատասխանում էր սահմանված ցուցանիշին:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 1988թ. Բազելյան համաձայնագրի պահանջների համաձայն հաշվարկված կապիտալի կառուցվածքի վերլուծությունը՝ հետագա փոփոխություններով, այդ թվում՝ շուկայական ռիսկերի ներառման հետ կապված փոփոխություններով, դեկտեմբեր ամսվա համար:

	2024թ. հազ. դրամ Աուդիտի չենթարկված	2023թ. հազ. դրամ Աուդիտի չենթարկված
1-ին մակարդակի կապիտալ	58,473,089	55,805,728
2-րդ մակարդակի կապիտալ	2,435,286	2,798,747
Ընդամենը կապիտալ	60,908,375	58,604,475
Ընդամենը ռիսկով կշռված ակտիվներ	338,781,206	334,080,839
Ընդամենը կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների տոկոսային հարաբերակցություն (ընդամենը կապիտալի հարաբերակցություն)	18.0%	17.5%

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ռիսկի կշիռների հիերարխիայի միջոցով, որոնք դասակարգված են ըստ բնույթի և արտացոլում են յուրաքանչյուր ակտիվի և պայմանագրային կողմի հետ կապված պարտքային, շուկայական և այլ ռիսկերի գնահատականը՝ հաշվի առնելով պահանջներին համապատասխանող ցանկացած գրավ կամ երաշխավորություն: Նմանատիպ մոտեցում է կիրառվում չճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների համար՝ որոշակի ճշգրտումներով՝ հնարավոր կորուստների առավել պայմանական բնույթն արտացոլելու նպատակով:

29 Փոխատվության հանձնառություններ

Բանկն ունի վարկեր տրամադրելու հանձնառություններ: Այս հանձնառությունները նախատեսում են վարկային ռեսուրսների տրամադրում հաստատված վարկերի, վարկային քարտերի սահմանաչափերի և օվերդրաֆտների տեսքով:

Բանկը տրամադրում է ֆինանսական երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ երրորդ անձանց հանդեպ հաճախորդների պարտավորությունների կատարումը երաշխավորելու համար: Այս պայմանագրերն ունեն ֆիքսված ժամկետներ՝ սովորաբար մինչև հինգ տարի:

Փոխատվության հանձնառությունների, ֆինանսական երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների հետ կապված Բանկը կիրառում է պարտքային ռիսկի կառավարման նույն քաղաքականությունը և ընթացակարգերը, որոնք գործում են իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց վարկեր տրամադրելիս:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են փոխատվության հանձնառությունների պայմանագրային գումարներն ըստ դասերի: Աղյուսակում փոխատվության հանձնառությունների գծով արտացոլված գումարները ենթադրում են, որ գումարներն ամբողջությամբ տրամադրված են: Աղյուսակում երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների գծով արտացոլված գումարներն իրենցից ներկայացնում են առավելագույն հաշվապահական վնասը, որը կճանաչվի հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, եթե պայմանագրային կողմերը չկատարեն իրենց պայմանագրային պարտականությունները:

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Պայմանագրային գումար		
Վարկային քարտերի գծով հանձնառություններ	6,786,624	8,280,075
Երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ	2,937,814	4,449,364
Վարկերի և վարկային գծով հանձնառություններ	5,649,156	4,378,812
	15,373,594	17,108,251
Արժեզրկման գծով պահուստ	(9,736)	(9,422)

Վերը ներկայացված ընդհանուր պայմանագրային փոխատվության հանձնառությունները պարտադիր չէ որ իրենցից ներկայացնեն դրամական միջոցների գծով ապագա պահանջներ, քանի որ այս հանձնառությունները կարող են ուժը կորցնել կամ դադարել մինչև կատարվելը:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ընդհանուր ֆինանսական փոխատվության հանձնառությունները դասվել են 1-ին փուլ: Երաշխավորությունները և ակրեդիտիվները տրամադրվում են Բանկի կորպորատիվ վարկառուներին, որոնք չունեն ժամկետանց պարտավորություններ Բանկի նկատմամբ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է հանձնառությունների գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Հանձնառություններ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	9,422	-	-	9,422
Սկզբնավորված նոր հանձնառություններ	3,683	-	-	3,683
Ժամկետը լրացած հանձնառություններ	(1,278)	-	-	(1,278)
Կորստի պահուստի գույք վերաչափում	(2,091)	-	-	(2,091)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	9,736	-	-	9,736

հազ. դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Հանձնառություններ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	15,903	-	-	15,903
Սկզբնավորված նոր հանձնառություններ	8,767	-	-	8,767
Ժամկետը լրացած հանձնառություններ	(14,297)	-	-	(14,297)
Կորստի պահուստի գուտ վերաչափում	(951)	-	-	(951)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	9,422	-	-	9,422

30 Պայմանական դեպքեր

(ա) Դատական վարույթներ

Բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկը կարող է հանդես գալ որպես դատական վարույթների և հայցերի կողմ: Ղեկավարությունը գտնում է, որ նման վարույթների կամ հայցերի արդյունքում առաջացող պարտավորությունների վերջնական գումարը, եթե այդպիսիք լինեն, նշանակալի բացասական ազդեցություն չի ունենա ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործունեության արդյունքների վրա:

(բ) Պայմանական հարկային պարտավորություններ

Հայաստանի հարկային համակարգը, լինելով համեմատաբար նոր, բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատական որոշումների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք երբեմն հստակ չեն, հակասական են, ինչը ենթադրում է տարբեր մեկնաբանություններ: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության հարկային մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են սահմանել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն առաջադրել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել այլ երկրների ռիսկերի համեմատ շատ ավելի մեծ ռիսկեր: Ղեկավարությունը գտնում է, որ համարաժեշտորեն է ճանաչել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի կիրառելի հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատական որոշումների իր մեկնաբանությունների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են էական լինել այս ֆինանսական հաշվետվությունների համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները:

31 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

(ա) Հսկողություն

Բանկի վերջնական հսկող անձն է բիզնեսմեն՝ Բարսեղ Բեգլարյանը, ով Բանկի բաժնետերն է և «Ֆլեշ» ՍՊԸ-ի սեփականատերը: Բանկի մայր կազմակերպությունը չի հրապարակում ֆինանսական հաշվետվություններ:

(բ) Գործարքներ Խորհրդի և Վարչության անդամների հետ

Ստորև ներկայացված է անձնակազմի գծով ծախսերում ներառված ընդհանուր վարձատրությունը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Բանկի Խորհրդի անդամներ	174,547	153,404
Բանկի Վարչության անդամներ	480,051	411,318
	654,598	564,722

Այս գումարները ներառում են Խորհրդի և Վարչության անդամների դրամային և ոչ դրամային հատուցումները:

Ստորև ներկայացված են Խորհրդի և Վարչության անդամների հետ գործարքների մնացորդները և միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	2024թ. հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %	2023թ. հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Տրամադրված վարկեր (ընդհանուր)	398,126	9.81%	356,233	9%
Վարկերի արժեզրկման գծով պահուստ	(1,867)		(3,137)	-
Այլ ակտիվներ	1,270	-	574	-
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ				
– Ընթացիկ հաշիվներ	222,055	1%	201,708	1%
– Ժամկետային ավանդներ	2,175,849	6.80%	2,101,387	10.12%
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	87,390	5.64%	101,556	5.2%
Հանձնառություններ	79,527	-	91,388	-

Ստորև ներկայացված են Խորհրդի և Վարչության անդամների հետ գործարքների գծով շահույթում կամ վնասում արտացոլված գումարները դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Շահույթ կամ վնաս		
Տոկոսային եկամուտ	24,940	25,342
Տոկոսային ծախս	(138,311)	(122,901)
Չուտ օգուտ արժեզրկումից	1,312	(667)

(զ) Գործարքներ այլ կապակցված կողմերի հետ

Ստորև ներկայացված են 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները, ինչպես նաև 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի ավարտված տարվա շահույթում կամ վնասում այդ գործարքների գծով արտացոլված գումարները:

	Բաժնետերեր		Համատեղ հսկողության ներքո գտնվող կազմակերպություններ		Այլ		Ընդամենը հազ. դրամ
	հազ. դրամ	Միջին արդյու- նավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	Միջին արդյու- նավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	Միջին արդյու- նավետ տոկոսադր., %	
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն ԱԿՏԻՎՆԵՐ							
Հաճախորդներին տրված վարկեր	21,662,757	10.82%	2,901,511	10.35%	101,110	10.06%	24,665,378
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	79,201	14.01%	-	-	-	-	79,201
Արժեզրկման գծով պահուստ	(28,012)		(12,150)		(127)		(40,289)
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ							
Ստորադաս պարտավորություններ	1,634,588	7%	-	-	-	-	1,634,588
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ							
– Ընթացիկ հաշիվներ	7,906,243	-	58,792	-	149,159	-	8,114,194
– Ժամկետային ավանդներ	1,063,467	10.18%	-		58,095	6.81%	1,121,562
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	7,594	9.00%	1,928,264	9.00%	111,669	9.00%	2,047,527
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր		-	12,516	5.00%	3,979	5.75%	16,495
Այլ պարտավորություններ	-	-	9,865	-	-	-	9,865
Հանձնառություններ	729,040	-	-	-	-	-	729,040
Ծախսյթ/(վնաս)							
Տոկոսային եկամուտ	824,741		79,704		3,279		955,724
Արժեզրկումից զուտ օգուտ	6,285		1,453		575		8,313
Տոկոսային ծախս	106,255		202,894		14,225		322,291

Ստորև ներկայացված են 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները, ինչպես նաև 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի ավարտված տարվա շահույթում կամ վնասում այդ գործարքների գծով արտացոլված գումարները:

	Բաժնետերեր		Համատեղ հսկողության ներքո գտնվող կազմակերպություններ		Այլ		Ընդամենը հազ. դրամ
	հազ. դրամ	Միջին արդյու- նավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	Միջին արդյու- նավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	Միջին արդյու- նավետ տոկոսադր., %	
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն ԱԿՏԻՎՆԵՐ							
Հաճախորդներին տրված վարկեր	21,912,649	11%	2,870,378	10%	139,270	10%	24,922,297
Արժեզրկման գծով պահուստ	(34,296)		(13,603)		(702)		(48,601)
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ							
Ստորադաս պարտավորություններ	1,668,804	7%					1,668,804
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ							
– Ընթացիկ հաշիվներ	5,713,147	2%	88,056	-	243,248	2%	6,044,451
– Ժամկետային ավանդներ	1,050,620	5%	-	-	84,109	7%	1,134,729
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	62,917	9%	1,888,090	9.0%	156,108	9%	2,107,115
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	202,962	5%	-	-	3,268	5%	206,230
Հանձնառություններ	1,490,169		190,814		6,895		1,687,878
Շահույթ/(վնաս)							
Տոկոսային եկամուտ	2,041,670		325,352		12,694		2,390,885
Արժեզրկումից զուտ կորուստ	(24,235)		(9,295)		110		(33,420)
Տոկոսային ծախս	(226,705)		(203,443)		(14,112)		(444,260)

Բաժնետիրոջը տրամադրված վարկն ամբողջությամբ ապահովված է 22,890,979 հազար դրամ ընդհանուր գումարով Հայաստանի Հանրապետության պետական պարտատոմսերով և սառեցված ավանդով՝ 1,689,680 հազար դրամ հաշվեկշռային արժեքով:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խորհրդի և Վարչության և այլ կապակցված կողմերի մնացորդներում ներառված համապատասխանաբար 4,467,475 հազար դրամ և 2,012,242 հազար դրամ գումարով ընթացիկ հաշիվների և ավանդների ներկայացումը փոփոխվել է՝ ներկայացվելով որպես բաժնետիրոջ մնացորդներ՝ նախորդ ժամանակաշրջանում տվյալների ներկայացումն ուղղելու համար:

32 Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ. իրական արժեք և հաշվապահական հաշվառման դասակարգում

Բանկը ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը չափելիս կիրառում է ստորև ներկայացված իրական արժեքի հիերարխիան, որն արտացոլում է չափումների ժամանակ օգտագործված ելակետային տվյալների նշանակալիությունը:

- 1-ին մակարդակ. նույն գործիքների համար գործող շուկայում գնանշված գները (չճշգրտված):
- 2-րդ մակարդակ. 1-ին մակարդակում ներառված գնանշված գներից տարբեր ելակետային տվյալները, որոնք դիտելի են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գներից ստացվող): Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնց գնահատման համար կիրառվել են նմանատիպ գործիքների համար գործող շուկայում գնանշված գները, նմանատիպ գործիքների համար գնանշված գներն ակտիվ չհամարվող շուկաներում, կամ գնահատման այլ մեթոդներ, որտեղ բոլոր նշանակալի ելակետային տվյալներն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն դիտելի են շուկայական տվյալներից:
- 3-րդ մակարդակ. ոչ դիտելի ելակետային տվյալներ: Այս դասակարգը ներառում է բոլոր այն գործիքները, որոնց դեպքում գնահատման մեթոդները ներառում են դիտելի տվյալների վրա չհիմնված ելակետային տվյալները և ոչ դիտելի ելակետային տվյալները նշանակալի ազդեցություն ունեն գործիքի գնահատման վրա: Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնք գնահատվում են նմանատիպ գործիքների համար գնանշված գների հիման վրա, որոնց գծով պահանջվում են նշանակալի ոչ դիտելի ճշգրտումներ կամ ենթադրություններ՝ գործիքների միջև տարբերություններն արտացոլելու համար:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բոլոր ֆինանսական գործիքների, բացառությամբ հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների և ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի, գնահատված իրական արժեքները մոտավորապես համապատասխանում են դրանց հաշվեկշռային արժեքներին: Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների իրական արժեքը դասվել է իրական արժեքի հիերարխիայի 3-րդ մակարդակին, իսկ ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքը դասվել է իրական արժեքի հիերարխիայի 2-րդ մակարդակին:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ուներ ՀՀ ԿԲ-ից ՀՀ դրամով 5.5%-7.0% անվանական տոկոսադրույքով ստացված վարկեր (Ծանոթագրություն 23): Վարկերը համարվում են շուկայի առանձին սեգմենտի վարկեր, հետևաբար, Բանկը գնահատում է, որ վարկերը ստացվել են շուկայական տոկոսադրույքներով:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հայկական ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված փոխառություններում ներառված են 9,390,520 հազար դրամ գումարով վարկերը (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 9,437,437 հազար դրամ), որոնք ըստ պայմանավորվածության Բանկի կողմից տրամադրվելու են որպես հիփոթեքային վարկեր համապատասխան պահանջները բավարարող վարկառուներին: Տնտեսության որոշակի ճյուղերում գործող փոքր և միջին չափի ձեռնարկություններին աջակցելու և հիփոթեքային շուկան զարգացնելու նպատակով տեղական և միջազգային ոչ պետական կազմակերպությունների կողմից տրամադրվող այս տեսակի ֆինանսավորման համար փաստացի շուկա չի գործում: Այդ վարկերի համար գործում է ՀՀ ԿԲ-ի վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքը և դրանք իրենցից ներկայացնում են շուկայի առանձին սեգմենտ:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված են հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների և ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի հաշվեկշռային և իրական արժեքները 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Ստորև աղյուսակներում ներկայացված ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները դասված են իրական արժեքի հիերարխիայի 3-րդ մակարդակ:

	Հաշվեկշռային արժեք հազ. դրամ	Իրական արժեք հազ. դրամ	Տարբերություն հազ. դրամ
2024թ.			
Հաճախորդներին տրված վարկեր	218,113,724	218,396,633	(282,909)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	6,334,731	6,346,942	(12,211)
Ընդամենը	224,448,455	224,743,575	(295,120)
	Հաշվեկշռային արժեք հազ. դրամ	Իրական արժեք հազ. դրամ	Տարբերություն հազ. դրամ
2023թ.			
Հաճախորդներին տրված վարկեր	199,767,998	200,522,408	754,410
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	8,828,333	8,511,023	317,310
Ընդամենը	208,596,331	212,759,401	1,071,720

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը՝ իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով: Գումարները հիմնված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վրա:

հազ. դրամ	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	Ընդամենը
Ներդրումային արժեթղթեր			
- Պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ	-	46,393,593	46,393,593
- Բաժնային գործիքներ	-	248,980	248,980

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը՝ իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով: Գումարները հիմնված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վրա:

հազ. դրամ	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	Ընդամենը
Ներդրումային արժեթղթեր			
- Պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ	-	43,054,948	43,054,948
- Բաժնային գործիքներ	-	140,850	140,850

Իրական արժեքի գնահատման նպատակն է ներկայացնել այն մոտավոր գինը, որը շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքում կստացվեր ակտիվը վաճառելու կամ կվճարվեր պարտավորությունը փոխանցելու համար չափման ամսաթվի դրությամբ: Այնուամենայնիվ, հաշվի առնելով անորոշությունները և կողմնակա դատողությունները, իրական արժեքը չպետք է դիտվի որպես իրացման գին՝ անմիջապես ակտիվների վաճառքի կամ պարտավորությունների փոխանցման ժամանակ:

Գնահատման մեթոդները ներառում են գույք ներկա արժեքի և զեղչված դրամական հոսքերի մոդելները, նմանատիպ գործիքների հետ համեմատությունը, որոնց համար առկա են շուկայական դիտելի գներ, և գնահատման այլ մոդելները: Գնահատման մեթոդներում կիրառվող ենթադրությունները և ելակետային տվյալները ներառում են ոչ ռիսկային և ուղենիշային տոկոսադրույքները, վարկային սփռեղերը և այլ հավելավճարները, որոնք օգտագործվում են զեղչման դրույքները, պարտատոմսերի և բաժնետոմսերի

գները, արտարժույթի փոխարժեքները, բաժնային գործիքների և բաժնային գործիքների ինդեքսի գները գնահատելու համար: Գնահատման մեթոդների նպատակն է ստանալ այն իրական արժեքը, որն արտացոլում է ֆինանսական գործիքի գինը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, որը կորոշվեր շուկայի մասնակիցների կողմից անկախ կողմերի միջև գործարքում:

Հաճախորդներին տրված վարկերի իրական արժեքը գնահատելու համար դեկավարությունը առաջնորդվել է հետևյալ ենթադրություններով՝ արտարժույթով արտահայտված վարկերի գծով կիրառվում են 7.78%-10.76% զեղչման դրույքներ և ՀՀ դրամով արտահայտված վարկերի գծով՝ 11.84%-15.38% զեղչման դրույքներ՝ հաճախորդներին տրված վարկերի գծով ապագա դրամական հոսքերը զեղչելու համար:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքը գնահատելու համար դեկավարությունը առաջնորդվել է հետևյալ ենթադրություններով՝ ՀՀ դրամով արտահայտված արժեթղթերի գծով կիրառվում են 8.21%-9.88% զեղչման դրույքներ և 4.9%-5.02% զեղչման դրույքներ՝ արտարժույթով արտահայտված արժեթղթերի գծով: